

EXISTEIXEN HISTÒRIES QUE PARLIN D'HISTÒRIA?

Pseudònim: Estol

ÍNDEX

ÍNDEX	1
1.INTRODUCCIÓ	2
2. ESTAT DE LA QÜESTIÓ	4
3. METODOLOGIA	7
3.1 Presentació i justificació de les dades utilitzades	7
3.2 Manera de treballar les dades	12
3.3 Materials emprats per analitzar les dades obtingudes	13
4. COS DEL TREBALL	15
4.1 Concepte de què és un conte i altres tipus de materials	15
4.2 Classificació i anàlisi de dades	18
4.2.1 Classificació i anàlisi de les entrevistes	18
4.2.2 Classificació i anàlisi de l'enquesta	31
4.3 Importància de la història	41
4.4 Temàtica històrica estudiada: la caiguda del mur de Berlín (1989)	44
4.5 Obstacles, problemes i contradiccions	47
5. CONCLUSIONS	53
6. BIBLIOGRAFIA	56
6.1 Llibres i contes	56
6.2 Pàgines web	65
7. AGRAÏMENTS:	77
8. ANNEXOS:	79
8.1 Transcripció de les entrevistes realitzades	79
8.2 Enquesta	121
8.3 Llista de contes	149
8.4 Dades no incloses	161

1.INTRODUCCIÓ

El meu treball és una investigació interdisciplinària que combina la història i l'escriptura. Em vaig plantejar la **hipòtesi de si existeixen històries que parlin d'història**, una manera original i creativa de combinar les dues coses que més m'agraden.

Sempre he tingut una vena artística i des de petita m'ha agradat escriure. Ho faig des que tenia menys de cinc anys i moltes vegades passava el meu temps lliure escrivint contes inventats que conservo als calaixos, ja antics, de casa meva.

Avui encara trobo plaer en aquesta pràctica i, sempre que ho faig, mai m'és una tasca feixuga.

Així doncs, aquest va ser el motiu que va inspirar el meu treball i que em va motivar a formular aquesta investigació, juntament amb una altra assignatura, la història.

Des que vaig començar a estudiar història em va néixer la curiositat de conèixer les arrels del passat que sempre he trobat interessants i que, alhora, m'han ajudat a construir una opinió pròpia i a ser crítica amb tot el que succeeix al meu voltant.

L'objectiu del meu treball és conèixer quin paper tenen els contes en nens i nenes d'entre 5 i 7 anys i, alhora, saber quina influència té la història en infants d'edats compreses entre aquestes edats. Però, sobretot, **el que m'interessa descobrir és si existeixen contes històrics i quin paper tenen en el dia dia de nens i nenes de P5 fins a 2n de Primària** pel fet de ser el punt d'unió entre les dues matèries de què tracta el meu treball i la base de la meva part pràctica, ja que és el que m'agradaria elaborar.

Tot i no saber si ho podria dur a terme, la meva idea per a la part pràctica va ser **escriure un conte històric** per poder-hi reflectir tots els coneixements obtinguts durant el treball. Per tal de fer això, però, primerament vaig haver d'estudiar algun fet històric i vaig decidir escollir la caiguda del mur de Berlín (1989). El podeu llegir a l'apartat 4.4 d'aquest treball

Per tal de respondre a la meva hipòtesi he utilitzat dades primàries com ara una enquesta a pares i mares, i també he realitzat una sèrie d'entrevistes a bibliotecàries, autores de contes històrics, professors i professores, llibreters i, finalment, també he parlat amb algun expert en història que em pogués proporcionar informació de primera mà i algunes fonts que m'ajudessin a informar-me bé dels temes que volia estudiar.

Abans de res, però, vull remarcar que la vessant que hi té més pes en aquest treball és la part literària i relacionada amb els contes, ja que la vessant històrica m'ha servit per complementar el treball i per projectar millor la meva part pràctica.

M'agradaria que aquest treball servís per conscienciar de la importància que tenen els contes, i també per remarcar la rellevància que aquests nens i nenes tinguin aquesta influència històrica des que són petits, no tant per aprendre un contingut, sinó per fomentar la seva curiositat.

Tant si la meva hipòtesi és certa com si no ho és, crec que és important reivindicar aquesta qüestió i fomentar aquesta actitud d'esponja en els infants i aconseguir que els pares i mares també s'hi sentin atrets.

En conclusió, aquesta és una investigació molt elaborada i extensa que donaria per tocar molts més temes; tanmateix, he hagut de tallar en alguns punts i basar-me en els objectius que m'he proposat.

Ha sigut una investigació molt interessant i enriquidora que m'ha agradat molt dur a terme. Alhora, sempre he rebut ajut de tothom que m'ha proporcionat informació i, sortosament, he aconseguit parlar amb molt bons professionals que han enriquit molt aquesta investigació. Espero, doncs, que amb aquest treball pugui transmetre el meu entusiasme cap a tots aquells i aquelles que s'animin a endinsar-se en aquest món dels contes i de la història tan interessant.

2. ESTAT DE LA QÜESTIÓ

En el moment que em vaig plantejar la meva hipòtesi, vaig decidir que el primer que faria seria buscar contes històrics. Per tal de trobar aquest tipus d'històries vaig decidir buscar a biblioteques, ja que és el lloc on es pot trobar més material literari, i també a les escoles, perquè m'interessava veure quina influència hi ha d'aquest tipus de contes en l'àmbit escolar dels nens i nenes.

Abans de res, però, el que tenia clar és que de contes n'hi havia per a nens i nenes de totes les edats i també de totes les temàtiques. Va ser per això que vaig anar directa al gra i em vaig posar a buscar allò que definia realment el meu treball.

La primera biblioteca on vaig començar a fer recerca va ser la de la meva escola. Al principi, quan vaig parlar amb l'encarregada d'aquesta àrea, em va comentar que hi havia molt poc material històric per a nens i nenes d'entre cinc i set anys i, realment, gairebé no vaig trobar res. Això també va ser degut al fet que l'edat mínima de la biblioteca comença a partir dels vuit i nou anys.

Com que el que m'interessava era trobar contes per a nens i nenes més petits, vaig decidir buscar a les aules d'infantil ja que cadascuna té el seu propi racó de biblioteca, però, malauradament, no vaig trobar més que un conte amb l'autora del qual vaig aconseguir una entrevista.

També vaig mirar en una petita biblioteca de contes de temàtiques més concretes que hi havia a la sala de profesores. Allà sí que vaig poder trobar algun conte però, malgrat tot, el que vaig aconseguir trobar a la meva escola va ser bastant poc. Aquest fet em va fer pensar que potser hi havia un buit de material històric dins la franja d'edat que buscava, però no va ser un motiu per canviar les edats dels nens i nenes a qui volia dirigir la meva investigació, sinó una motivació pel fet de poder crear-ne més endavant.

Seguidament, vaig començar a buscar a d'altres biblioteques i va ser a partir d'aquest moment que vaig començar a tenir una llista ben llarga de contes històrics que s'anava ampliant cada vegada que en buscava més.

Vaig anar a la biblioteca de Blanes, on vaig trobar molt de material, i el mateix em va ocórrer amb la biblioteca Carles Rahola de Girona.

El fet de veure que el resultat de la recerca havia estat molt millor en aquestes dues últimes biblioteques em va fer veure que potser aquest material era desconegut per part de les famílies i les escoles perquè, realment, n'hi havia per a totes les edats i de tot tipus.

En aquestes últimes, sempre vaig trobar material i molt divers. També s'ha de destacar que allà s'hi poden trobar contes històrics de qualsevol etapa de la història i de la prehistòria: des dels neandertals, passant pels egipcis, els romans, els víkings i arribant als cavallers i als castells medievals. Es poden trobar contes que parlen de la història de Catalunya des de molts punts diferents dins la història, fins a personatges rellevants que en formen part. També és molt interessant com s'explica la visió d'alguns personatges moderns com Karl Marx, o la història de personatges com Anna Frank, Nelson Mandela, Martin Luther King, etc.

Vaig trobar contes històrics de tota mena i tots els vaig anar afegint a la meva llista de contes. El següent esglaió a pujar era, doncs, classificar els contes per edats. Això va resultar ser una controvèrsia en el meu treball, ja que, per a dur a terme aquesta tasca, em vaig basar en les edats que marquen les editorials, però això no sempre ho vaig trobar. Més endavant, quan vaig voler consultar en algunes de les plataformes digitals més utilitzades per comprar llibres, em vaig trobar amb problemes semblants que van dificultar encara més la meva recerca. M'he adonat que moltes vegades es venen o s'ofereixen llibres sense que l'editorial hagi marcat una franja d'edat concreta. Això ho vaig considerar un impediment a l'hora d'intentar comprar o buscar un conte històric ja que depèn de molts factors el que fa que sigui per una edat o una altra.

Més endavant vaig decidir parlar amb les bibliotecàries de les biblioteques que havia consultat per saber una mica què tenen per a aquelles edats, com trien els pares i

mares a l'hora de buscar o consumir un conte, i si realment hi havia interès amb aquest tipus de narració.

El resultat resumit d'aquestes entrevistes ha sigut que **a les biblioteques hi ha poc interès pels contes històrics**. Vaig intentar buscar una raó per tal d'explicar aquest fet i se'm va acudir que això podia ser degut a la mancança de material i també que aquest ja no fos tan atractiu, sinó més aviat antic; però, sobretot, vaig pensar que la **mala classificació dels contes per edats** podia ser un factor rellevant.

A totes les biblioteques, els contes estan classificats per temàtiques, però no per edats. Això fa que, a l'hora de buscar un conte històric, encara sigui més difícil triar-ne un, ja que una narració d'aquest tipus necessita adaptar-se molt bé a l'edat del nen o nena perquè pugui entendre el vocabulari i, per tant, mostrar-hi interès.

Més endavant també vaig realitzar una enquesta a pares i mares de nens i nenes d'entre cinc i set anys. No he obtingut un gran ventall de respostes, però les que tinc m'han resultat útils i molt enriquidores. La majoria de pares i mares estan interessats en explicar contes als seus fills i filles, i també a explicar-los història a través d'aquests. A més a més, molts d'ells tenen algun conte històric a casa seva entre altres temàtiques molt diverses. També em vaig fixar que hi ha molt d'interès en contes que parlin de la història de Catalunya, i dels romans, i els egipcis i, de fet, aquestes són les temàtiques de les quals he trobat més material.

Molts pares i mares van a buscar contes a les biblioteques i també n'hi ha molts que els van a comprar. Això també em va fer anar a treure el nas en alguna llibreria on també vaig trobar contes històrics amb un estat molt més actualitzat i atractiu.

Així doncs, m'he trobat enmig d'una **contradicció** ja que, per un costat, hi ha **molts pocs consumidors de contes històrics**, fet que fa pensar que hi ha poc interès en aquests i, a l'altra cara de la moneda, en canvi, **els pares i mares semblen molt interessats en transmetre aquest tipus de coneixements al seus fills i filles**, per tant, per què no consumeixen contes històrics? De fet, de material no en falta gens... Em vaig preguntar, doncs, quin era el problema, i la resposta a la meva pregunta l'he intentat buscar al llarg de tot el meu treball a partir de totes les dades que he obtingut.

3. METODOLOGIA

3.1 Presentació i justificació de les dades utilitzades

En aquest treball he utilitzat metodologies diverses per obtenir dades diferents que m'han ajudat a donar-li cos a la meva investigació i, alhora, a poder treure'n conclusions. Tot això comprèn onze entrevistes amb professionals d'àrees diferents, una enquesta a mares i pares de nens i nenes d'entre cinc i set anys, una extensa recerca de contes a biblioteques i, de retruc, una classificació per edats dels contes trobats.

La base del meu treball ha sigut, des del començament, una gran comunicació amb la meva tutora de treball. Sense aquest primer aplanament del terreny no hauria sigut possible dur a terme molts dels passos que he realitzat al llarg del treball. Aquest es va engendrar quan vaig presentar la idea de combinar la història amb els contes.

Primer de tot em vaig plantejar la hipòtesi de si existien històries que parlessin d'història i, seguidament, vaig elaborar una llista amb una pluja d'idees sobre la qual vaig anar descartant, escollint i afegint el que fes falta. Quan vaig tenir llesta la ruta del meu treball em vaig posar a fer els primers passos.

Per començar em vaig proposar el primer objectiu que consistia a buscar contes històrics en català en diverses biblioteques. Abans, però, vaig haver de fixar-me una franja d'edat concreta per a aquests, la qual va anar dirigida a nens i nenes d'entre cinc i set anys. Aquesta va ser una tasca que em va portar una mica de controvèrsia, ja que, quan vaig començar a buscar, em vaig adonar que, per a la franja d'edat que havia escollit, hi havia molt poc material.

Així doncs, vaig decidir buscar en tres biblioteques diferents. La primera va ser la que tenia més a mà, la de la meva escola. En aquesta vaig trobar molt poc material ja que l'edat mínima de lectura era de sis anys i va ser, d'aquesta manera, com vaig decidir

anar a buscar a les aules de cicle infantil, ja que aquestes tenen un racó dedicat, especialment, als contes. Malgrat tot, no vaig saber trobar res. Tanmateix, també vaig buscar a les sales de professores on també tenien una petita biblioteca i allà sí que vaig trobar una mica més de material.

El conte més interessant que vaig trobar va ser “El meu poble és Salt”, que parla de la ciutat veïna a Girona des d’angles molt diversos i un dels seus apartats és la vessant històrica, la qual va ser la que vaig trobar més interessant. L’autora d’aquest conte ens explica la fauna, la flora, les tradicions, els diferents racons de la ciutat i també fa un recorregut per l’eix cronològic de la ciutat passant per totes les seves etapes. Això va ser el que em va cridar més l’atenció ja que està explicat d’una manera molt amena, com si fos un viatge. Aquest conte va ser una troballa molt interessant del qual, més endavant, vaig aconseguir una entrevista amb la seva autora.

Però, a més a més, vaig trobar altres contes que parlaven dels cavallers o de la prehistòria.

A partir d’aquest moment vaig començar tot un seguit d’entrevistes amb diversos professionals. La primera va ser amb la bibliotecària de la meua escola amb qui vaig parlar, sobretot, del món dels contes i a qui també vaig demanar algun consell més relacionat amb la història. La segona entrevista que vaig realitzar va ser amb la Marina Palmés, autora del conte citat anteriorment a qui vaig demanar consell sobre maneres d’explicar contes i també vaig preguntar pels temes de les il·lustracions i històric.

A continuació vaig començar a buscar a altres biblioteques.

Com que havia començat amb la de la meua escola, vaig decidir anar a la del meu poble i també a la biblioteca estatal de Girona, la Carles Rahola. Així, cadascuna tenia una grandària i també un grau d’importància diferent.

Vaig començar, doncs, per la biblioteca municipal de Blanes en la qual vaig trobar gran quantitat de material: un apartat sencer de contes i llibres històrics classificats per etapes històriques i també per temàtica segons si parlen d’art, música etc.

Seguidament, vaig consultar a la biblioteca Carles Rahola de Girona on també vaig trobar una gran varietat de contes històrics però no tants com a la biblioteca anterior.

En aquesta també vaig poder accedir a una sala més petita dedicada a nens i nenes d'edats més inferiors però, malauradament, no hi vaig trobar cap conte històric.

En ambdues biblioteques, però, he trobat contes que expliquen històries que van des de la prehistòria fins a l'edat contemporània, parlant també de personatges rellevants dins la història.

Alhora, també vaig entrevistar les bibliotecàries de les altres dues biblioteques a qui vaig fer les mateixes preguntes que a la primera bibliotecària entrevistada, ja que això m'ajudaria a veure si obtenia respostes iguals o diferents que aquesta i, per tant, podria fer una anàlisi més acurada amb els resultats que obtindria.

Deixant a part la recerca sobre contes històrics, també volia saber quina influència tenen els contes i la història en nens i nenes d'entre cinc i set anys, és a dir, m'interessava investigar fins a quin punt aquestes dues vessants del meu treball són presents en la vida d'aquests infants. Va ser per això que vaig considerar important fer recerca en tots aquells llocs on s'explicaven contes als nens més enllà de les biblioteques i, per tal de fer això, havia de consultar a les escoles i, sobretot, a les cases.

Degut a la situació covid i també al temps que requeria parlar amb cada pare i mare, vaig decidir fer una enquesta amb preguntes que feien referència a la pràctica dels contes i també a la història per veure quina presència hi ha d'aquests i quina importància es dona als contes, la història i, alhora, els contes històrics a les cases. La vaig fer arribar a tots els pares i mares de nens i nenes d'entre P5 i 2n de Primària que vaig poder i vaig demanar, també, fer-ne difusió.

A més a més, també vaig realitzar una sèrie d'entrevistes amb professores d'infantil i primària d'escoles diverses, les quals vaig intentar que fossin de tots els tipus possibles (públiques, privades i concertades), i de diferents localitats.

Com en les entrevistes anteriors, vaig començar amb les professionals que tenia més a tocar, és a dir, les de la meua escola. Tot seguit vaig continuar amb altres professores de l'escola pública Les Arrels de Maçanet on vaig poder parlar amb una

professora de primària i també l'escola concertada Cor de Maria de Blanes on vaig contactar amb una professional de cicle infantil.

Tal com ho vaig fer amb les bibliotecàries, sempre vaig realitzar la mateixa sèrie de preguntes pel mateix grup de professionals, és a dir, vaig fer les mateixa entrevista a totes les professores de primària, i també vaig fer les mateixes preguntes a totes les professionals de cicle infantil, però segons el cicle escolar, en aquest cas, i també, segons la professió, l'entrevista que havia de realitzar era diferent.

Més endavant em vaig posar en contacte amb la Pilarín Bayés ja que m'interessava molt poder-la entrevistar però no ho vaig aconseguir.

Tanmateix, vaig poder entrevistar una altra autora molt coneguda, sobretot per les seves il·lustracions, però també per les seves històries històriques, en molts casos: la Roser Capdevila, creadora i il·lustradora de "Les tres bessones". Aquesta sèrie de dibuixos animats va ser una de les fonts d'inspiració del meu treball ja que de ben petita havia après història, inconscientment, a través de les aventures d'aquests tres personatges. Aquest fet el vaig trobar molt interessant i va ser el que em va animar a pensar que els nens i nenes poden aprendre o, almenys, interessar-se per la història a través dels contes.

Després d'aquesta entrevista vaig voler parlar amb alguna llibreria ja que són, també, un punt molt important de venda de contes. Així doncs, vaig aconseguir entrevistar un llibreter de Blanes que em va parlar de contes i també d'altres tipus de material literari com ara els diccionaris il·lustrats, enciclopèdies per a nens, llibres més interactius, etc. Això em va donar a conèixer els àlbums il·lustrats, que són un tipus de material que tant poden explicar històries més o menys fantàstiques que ocorren a uns personatges, com donar a conèixer un tipus d'informació d'una manera més didàctica. El fet que els caracteritza més, però, són les grans il·lustracions i la poca presència de text.

És per això que, a partir d'aquest moment em vaig plantejar buscar una definició clara de què s'entén per un conte i què no per matisar millor la meva investigació.

Tanmateix, no he sabut trobar una definició exacta de què és un conte ni tampoc de què és un àlbum il·lustrat, entre d'altres, ja que no he trobat cap font prou fiable que em pogués oferir aquesta informació.

He disposat, però, d'un diccionari de retòrica, crítica i terminologia literària¹ que m'ha proporcionat diverses definicions de contes, més o menys, segons la temàtica de què tracten, però m'he adonat que, avui en dia, és molt difícil classificar un material dins d'aquests paràmetres per poder-lo considerar conte o no. A mesura que he anat investigant, he descobert que un conte pot ser més narratiu i explicar una història com coneixem tradicionalment, o bé pot ser més enciclopèdic i explicar un fet històric o qualsevol altre contingut de manera més tècnica. I això fa minvar l'edat a qui va dirigit aquell conte pel fet de tenir un vocabulari concret o no tenir-lo.

Amb els àlbums il·lustrats m'ha passat el mateix. No els he volgut descartar i no considerar-los contes, ja que molts d'ells narren històries encara que sigui d'una manera diferent. També n'hi ha que, com els contes, són més enciclopèdics i expliquen un contingut d'una manera més didàctica, semblant a un llibre de text, però amb molt poca lletra i acompanyats de grans il·lustracions.

Per tant, tal com diu el diccionari de retòrica, crítica i terminologia literària, és molt difícil poder classificar un conte dins de la seva definició i, per això, tot ho he considerat interessant i vàlid per al meu treball.

Més endavant, també vaig voler classificar tots els contes que havia trobat per edats. Vaig haver de dedicar molt de temps a buscar les edats dels contes que moltes vegades no sortia o bé no quedava clara i això va resultar ser un problema en la meua investigació, ja que no podia parlar de contes per a nens i nenes d'entre cinc i set anys, si ni tan sols sabia a qui anaven dirigits, ni podia respondre la meua hipòtesi que era la columna vertebral del meu treball.

Amb tot aquest llarg procés, d'aproximadament sis mesos, vaig tenir enllestida tota la meua recerca. A partir d'aquest moment em faltaria aprofundir molt més la part teòrica

¹ Marchese, Angelo; Forradellas, Joaquín. *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*.

i començar a posar per escrit tot aquest treball, donant un toc proper i motivador al lector o lectora, perquè es pugui sentir atret a compartir contes històrics i ser capaç d'interessar-se per tot allò que l'envolta.

El meu treball, doncs, no és només una investigació sinó un experiment per mostrar que es pot aprendre de tot i amb tot i que de qualsevol indret en pot néixer l'interès.

3.2 Manera de treballar les dades

Una vegada feta tota la recerca he hagut d'analitzar totes les dades i posar-les per escrit.

Primer de tot, he transcrit totes les entrevistes orals a escrit, les quals estan incloses, com ja s'ha dit, a l'annex 8.1.

També he realitzat una llista de tots els contes que he trobat a totes les biblioteques. Els he classificat per edats i per etapes històriques i n'he fet dues llistes. En una hi he inclòs tots els contes compresos dins la franja d'edat que em vaig fixar i a l'altra, tots els altres contes que vaig trobar, però que no em servien per a la meva investigació.

Molt abans de tenir les llistes acabades, però, em vaig trobar amb un problema que va dificultar la meua recerca i que va resultar ser un obstacle a l'hora de saber a qui anava dirigit aquell conte ja que moltes vegades no sortia. Així doncs, el primer que vaig fer va ser consultar les editorials, però, moltes vegades em vaig trobar que no ho especificaven. El procediment que vaig seguir va ser consultar les plataformes digitals més utilitzades per comprar llibres (Amazon i La Casa del Libro) però em vaig trobar amb una sèrie d'entrebancs que encara van dificultar més aquesta tasca i vaig fer el que vaig poder. Però, evidentment, això no ho podia deixar així i, per això, ho he inclòs en el meu treball.

Quan he tingut totes aquestes tasques enllestides, ja estava en condicions d'analitzar totes les dades que he trobat.

He començat fent una anàlisi de totes les entrevistes que he realitzat i seguidament, he afegit, també, un apartat amb totes les respostes que he obtingut a l'enquesta per tal de treure'n conclusions.

Això ho he dut a terme a partir del que m'han anat dient tots els i les professionals amb qui he parlat i també a través de tots els gràfics que s'han generat automàticament amb les respostes de l'enquesta i totes les respostes escrites de tots els pares i mares, les quals he analitzat personalment, ja que hi ha reflexions i comentaris molt variats.

En algunes, però, he fet una anàlisi més profunda i, en aquests casos, el procediment que he seguit ha sigut analitzar enquestat per enquestat per poder fer un seguiment de les seves respostes i, tot seguit, les he classificat per poder-ne treure conclusions.

Evidentment, per analitzar les entrevistes he hagut de diferenciar per professions i en algunes d'aquestes, com ara les mestres, les he classificat pel cicle escolar en el qual es comprenen. A partir d'aquí he pogut analitzar per nivells i alhora concloure a partir d'edats diferents. És a dir, gràcies a aquesta classificació que he fet, he pogut ordenar bé tota la informació i obtenir conclusions segons els diferents àmbits que volia tocar.

D'aquesta manera he obtingut dades des d'angles diferents. Per un costat tenim les cases, per un altre tenim les escoles i després també m'he dirigit cap a altres llocs on es poden trobar més contes, és a dir, les biblioteques i les llibreries.

He considerat molt important aquesta maniobra ja que, depenent de l'àmbit que volgués analitzar, les respostes podien ser unes o unes altres i això m'ha ajudat a ordenar bé la informació i que les conclusions fossin més clares.

3.3 Materials emprats per analitzar les dades obtingudes

Per tal d'analitzar totes les dades obtingudes he utilitzat diferents eines segons el tipus d'informació que m'ha arribat.

Quant a les entrevistes, he tingut en compte el professional al qual em dirigeixo i, a partir d'aquí, he analitzat les diferents respostes i n'he tret conclusions segons amb què coincideixen i amb què no del que m'han anat dient.

Pel que fa a l'enquesta, he tret conclusions a partir de les estadístiques i gràfiques generades per *Google Forms*. També he tingut en compte totes les respostes escrites dels pares i mares anònims enquestats, que comprenen reflexions, comentaris i explicacions diverses.

Bàsicament la meva recerca s'ha basat en buscar contes, en realitzar onze entrevistes i en una enquesta. Per tant, a l'hora d'analitzar les dades que he obtingut m'he basat, principalment, en el material citat anteriorment.

4. COS DEL TREBALL

4.1 Concepte de què és un conte i altres tipus de materials

Quan em vaig posar a investigar, el primer que vaig fer va ser buscar contes històrics i això em va portar directament a les biblioteques. Més endavant també vaig buscar a les escoles i en alguna llibreria.

El que vaig descobrir és que moltes vegades ens pensem que als nens i nenes només se'ls ofereixen contes però jo vaig trobar moltes coses més. Això em va fer reflexionar sobre què és realment un conte i què no i, per tant, com podem definir cada tipus de material.

Per tal de buscar una definició clara i precisa sobre els contes, m'he documentat amb un diccionari de retòrica, crítica i terminologia literària² en el qual vaig buscar la definició de conte popular, que és el conte tradicional que tots coneixem.

El conte popular està arrelat a la tradició oral, als mites i a les llegendes i tenen unes arrels molt antigues. Tal com especifica el diccionari, la classificació dels contes populars segons les seves característiques ha sigut molt discutida. Aquest cita la classificació traçada per Stith Thompson acceptada per Daniel Devoto en la seva *Introducción al estudio de Don Juan Manuel*.

Aquesta classificació és la següent³:

- 1) El *conte* entès com al *conte* mal anomenat *contes de fades* (...), la denominació no és exacta perquè existeixen contes sense fades (...), i es tendeix a utilitzar la veu alemana *Märchen* o la italiana *fiaba*, que designa un relat aventurer o fantàstic, desenvolupat en un món irreal o, almenys, no localitzat en el temps ni en l'espai (*Hi havia una vegada...*), d'origen popular i transmès oralment, en

² Marchese, Angelo; Forradellas, Joaquín. *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*.

³ Classificació extreta del diccionari de retòrica, crítica i terminologia literària: Marchese, Angelo; Forradellas, Joaquín. *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*.

el que viuen i actuen personatges dotats de poders excepcionals, com fades, bruixes, ogres, follets, etc. Es van començar a recollir i a estudiar en el segle XIX (Basile, Grimm, Afanasiev) i en ells va basar Propp el seu fecund anàlisi i teoria.

- 2) La *novella*, paraula italiana que designa les formes literàries utilitzades en la *Planchatantra*, en les *Les Mil i una nits* o en *Decamerón*. La seva acció transcorre en un món real i definit. En el segle XVI, Timoneda les va adaptar a la literatura espanyola amb el nom de *contes* o, en tot cas amb una altra distinció formal, *patrañas*.
- 3) Els *contes heroics* (...), que estan vinculats a les formes anteriors, però que es caracteritzen per enllaçar aconteixements o accions a un heroi determinat, històric o imaginari. Tendeixen a organitzar-se en cicles.
- 4) Les *narracions* o *llegendes locals*, que relaten un fet extraordinari que es dona com a succeït en la realitat, encara que en altres indrets s'expliqui el mateix, referint-se a aconteixements succeïts en altres llocs. Poden ser de caràcter realista, inclús històric, meravellós (...), o de caràcter religiós. Es caracteritzen, sobretot, per estar vinculades a un lloc, un edifici, un accident geogràfic etc.
- 5) El *conte etiològic*, que tracta d'explicar l'origen o característiques d'alguna cosa: poblacions humanes, objectes, forma d'algun animal, etc. Apareix moltes vegades unit a *Märchen* o a un conte heroic. En alguns casos és difícil separar-lo de la llegenda o el mite.
- 6) El *mite*, té un contingut molt ampli. El fet narrat succeeix en un món anterior al present, i encara que es pugui vincular per la seva matèria al conte etiològic o heroic té sempre una significació religiosa.
- 7) Els *contes d'animals*, sempre que aquests no amaguin cap valor religiós (llavors, com en els contes mexicans, serien mites), sino que es limitin a relatar l'astúcia o l'estupidesa d'algun animal determinat, sense més propòsit que la diversió. (...)

- 8) La *rondalla*, conte d'animals -en algun cas d'homes: la rondalla de la lletera- proveït d'un propòsit moral definit, moltes vegades exprés en una moralitat.
- 9) L'*acudit* (...), relat curt, a vegades anecdòtic -però, pel seu caràcter, oposat al del conte heroic-, generalment còmic, satíric, obscè o, simplement, absurd.

Devoto conclou: “Encara que aquestes categories responguin, generalment, a un desig de precisió, ja hem vist que els seus límits no sempre són clars: certs relats admitirien entrar en més d'una categoria, i certs noms designen en el llenguatge corrent moltes coses diferents [...]. Fins i tot la utilització tècnica d'aquests noms és molt difícil. Insistent en el paper de la fe que es presta en aquests relats, i que proporciona un criteri de diferenciació, el propi Stith Thompson reconeix aquesta dificultat: “La diferència entre conte, tradició i mite és difícil d'establir, però normalment els contes no es creuen, mentre que les tradicions tracten sobre déus o herois, o del món que existia abans que aquest, els anomenen generalment mites.” (The Challenge of Folklore PMLA, 79, 1964).

Així doncs, tal com Devoto postula, és molt difícil poder classificar un conte dins una categoria ja que els seus límits no sempre són clars. Aquest fet és el que m'ha portat a no descartar cap altre material dels que he trobat durant la meua recerca.

Quan em vaig posar a treballar, no només vaig trobar contes normals i corrents com els que sempre ens han explicat -contes que narren una història d'un o uns personatges que es troben amb una sèrie de problemes als quals s'han d'enfrontar-, sinó que vaig trobar diferents formats. Els àlbums il·lustrats, els diccionaris en imatges o els llibres de coneixement en serien alguns exemples. Tanmateix, no he sabut trobar cap font prou fiable amb la qual documentar-me per tal de poder proporcionar una definició prou correcte, però sí que ho he pogut comentar amb un llibreter a qui vaig entrevistar.

Un àlbum il·lustrat podríem dir que és un tipus de conte ja que explica històries com els contes tradicionals, però el que el diferencia d'aquests és la manera de relatar la narració. Aquests es caracteritzen -tal com indica el seu nom- per grans il·lustracions,

és a dir, són àlbums que, amb un petit suport de text, volen explicar una història a través de les seves imatges i grans dibuixos. Aquest és el seu element essencial.

El diccionari en imatges és molt semblant a aquest material, però té més format de diccionari, és a dir, ja no explica una història on hi ha una trama, sinó que parlen sobre uns personatges concrets i ens documenten sobre tots els seus aspectes. Tal com s'anomenen, es caracteritzen per tenir grans imatges també i, a partir d'aquestes, poder proporcionar tota la informació. D'aquest tipus només en vaig trobar un : *Diccionari en imatges dels cavallers de Philippe Simon i Marie-Laure Bouet*⁴, que vaig decidir incloure'l, ja que vaig considerar que podria servir per explicar una història a través de les seves imatges i també del text, perquè el fet que tractés d'història, permet traslladar el lector a un altre indret i a una altra època en el temps, és a dir, pot fer volar la imaginació del nen o la nena com es fa amb els contes.

Un altre tipus de material ha sigut el llibre de coneixements, que expliquen coses més concretes. Ensenyen de manera amena i tracten sobre temes més específics com ara els tipus de flors, de plantes, d'ocells, etc. Podríem dir que ja no s'assemblen tant al conte, sinó que s'aproximen més a un llibre de text adaptat per a nens i nenes més petits. Aquest tipus però, ja no l'he inclòs dins la meua llista de contes, d'una banda perquè, al tractar temàtiques tan concretes, ja no n'he trobat cap a l'hora de buscar contes històrics; i de l'altra, perquè al ser més expositius i/o descriptius que narratius, i tenint en compte la classificació anterior, vaig considerar que ja no s'assemblaven tant als contes i, per tant, que era un material que no entrava dins la meua investigació.

4.2 Classificació i anàlisi de dades

4.2.1 Classificació i anàlisi de les entrevistes

Quan em vaig dedicar a fer recerca vaig aconseguir parlar amb onze professionals d'àmbits diferents. És per això que, per tal d'analitzar totes les entrevistes que he

⁴Beaumont, E., Simon, P., & Bouet, M. (2008). *Diccionari en imatges dels cavallers*. París: Fleurus.

realitzat, les he classificat per professions i, a partir d'aquí, les he anat analitzant segons les respostes que he obtingut.

Quan vaig començar la meva investigació, em vaig posar a buscar contes històrics en tres biblioteques diferents. La primera que vaig consultar va ser la de la meva escola i, seguidament, em vaig dirigir a la del meu poble i a la biblioteca Carles Rahola de Girona.

M'he fixat que les edats que freqüenten més a les biblioteques giren al voltant dels set als dotze anys. És interessant veure que, malgrat tractar-se de biblioteques diferents, els nens i nenes que acostumen a anar a la biblioteca són tots més o menys de la mateixa edat.

En la biblioteca Municipal de Blanes i a la Carles Rahola de Girona també van coincidir en el fet que a partir dels dotze anys, que és quan comença l'adolescència, els joves deixen d'acudir a la biblioteca i no és fins que són més grans que tornen a freqüentar-hi, ja sigui per estudiar o perquè els agrada llegir.

És possible que aquest fet no sigui tan notable amb la biblioteca de la meva escola, ja que, a l'estar dins d'una escola, és probable que tingui una altra funció, sobretot per a les alumnes més grans de l'escola.

A més a més l'edat mínima de la biblioteca està pensada per a alumnes que cursin tercer de primària i això també fa que aquestes i les dels cursos següents (quart, cinquè i sisè) freqüentin més a la biblioteca pel fet de ja saber llegir i perquè tenen més temps lliure que no pas les de cursos superiors.

El que sí que m'he trobat és que a la biblioteca de la meva escola no tenen gaires contes històrics, de fet, només en vaig trobar tres de la col·lecció de *Les Tres Bessones*. Penso que això es pot atribuir al fet que aquesta biblioteca tingui una altra funció, és a dir, que si el que es necessita són llibres de lectura, aquesta pot oferir una gran quantitat de llibres més fantàstics i/o imaginatius. En canvi, si el que es busca són llibres d'una matèria més concreta, com ara, la història, el que s'ofereix ja és material més específic i per a edats superiors, com ara, enciclopèdies, revistes, etc.

D'altra banda, a les altres dues biblioteques sí que he pogut trobar contes històrics, tal com em van comentar les professionals amb qui vaig parlar.

També vaig preguntar pel grau d'interès que hi ha per a aquest tipus de contes, per part de nens i nenes de P5 a segon de primària, però, malauradament, interès propi per aquest tipus de contes no n'hi ha.

Sí que ens podem trobar, com em va comentar la bibliotecària de la biblioteca de la meva escola, que hi hagi alumnes que venen a buscar un llibre per llegir que sigui d'una col·lecció en la qual hi apareixen contextos històrics com ara l'Antic Egipte, l'antiga Xina o l'Edat Medieval, però en la qual la història és fictícia.

Un altre cas, serien els nens i nenes que estan fent algun projecte a la seva escola i que venen a buscar material històric relacionat amb el tema que tracten, com ara indrets del seu poble o ciutat. Això m'ho va explicar l'encarregada de la biblioteca municipal de Blanes, però malauradament, no ho podem considerar interès propi dels nens i nenes sinó més aviat una necessitat o una ajuda, o bé suport per a allò que estiguin treballant.

A diferència de les altres dues biblioteques, a la Carles Rahola de Girona la bibliotecària em va comentar que ni els nens ni els pares venen a buscar contes històrics. Primer de tot, això es deu al fet que, en la franja d'edat que jo m'he marcat, no són els nens sinó els pares qui trien els llibres i, quan ho fan, venen a buscar el que els interessa per aquella etapa concreta del seu fill o filla, i mai es tracta d'un conte històric.

Amb aquesta pregunta ja em va quedar contestada la següent ja que, si no hi havia interès pels contes històrics no podíem parlar d'una temàtica històrica més demanada i, per tant, i tal com han coincidit totes les bibliotecàries, hi ha molt poca influència en aquest tipus de contes, ja sigui per desconeixement, perquè són poc comuns o per falta de motivació tant als infants com als pares.

A més a més, aquests tenen un paper molt important a l'hora d'escollir contes amb nens i nenes d'aquestes edats.

M'he trobat amb un fet molt interessant i és que quan els pares són lectors i van a la biblioteca a buscar contes, normalment són ells qui trien el conte i demanen consell a les bibliotecàries. En canvi, quan els pares no són lectors, normalment deixen que el nen triï el conte sol sense ni tan sols mirar-se de què tracta.

Aquesta afirmació me l'han feta les tres bibliotecàries amb qui he parlat.

Que els pares amb una base lectora escullin els contes als seus fills es deu al fet que saben què és el més adequat per a l'edat dels seus nens i també perquè saben com despertar-los la curiositat, potser a partir de coses que ells mateixos han viscut o llegit.

Quant a la pràctica d'explicar contes, m'he trobat amb respostes una mica més diferents. Pel que fa a la bibliotecària de la biblioteca de la meva escola i la de Carles Rahola, consideren que aquesta pràctica s'està perdent, sobretot, per la falta de temps i la creixent presència de les pantalles.

Segons m'han argumentat, aquest fet es deu a la manca de temps dels pares per dedicar als fills i a la comoditat que proporcionen les pantalles, que són una eina que facilita aquesta tasca.

L'altra bibliotecària, en canvi, m'ha respost tot el contrari. Aquesta creu que la pràctica d'explicar contes no s'acabarà mai perquè els contes sempre estaran presents a les vides dels nens, ja que això moltes vegades no depèn de les cases sinó que també recau en el paper de les escoles. A més a més, pel que fa a la qüestió de la gestió del temps, ella creu que no és tan difícil trobar un forat per explicar un conte als infants, encara que sigui abans d'anar a dormir.

El que no posen en dubte cap de les entrevistades, és que els contes són fonamentals. Totes elles defensen la importància dels contes i com en són d'importants pel seu aprenentatge. També recalquen que aquells nens i nenes a les cases dels quals hi ha una bona base lectora es nota molt en el seu vocabulari, en la manera d'expressar-se i també en el grau de coneixements que tenen. Però deixen clar que, perquè un infant tingui interès en els contes, com ja he comentat anteriorment, és molt important que hi hagi una motivació i aquesta recau, principalment, en els pares i familiars dels infants entre d'altres de més secundàries com ara l'escola i els amics.

Aquest factor és el que moltes vegades atrau als nens i nenes a llegir i mirar contes.

Evidentment, també depèn d'altres factors com ara la portada, els dibuixos i, en general, l'efecte visual d'aquell conte. Els infants d'entre cinc i set anys es guien per allò que els crida l'atenció i, per tant, aquest és un factor que atrau molt.

Per altra banda, també m'han comentat que les curiositats i els gustos dels infants també hi tenen a veure i, moltes vegades, un factor atraient també és el fet que els seus amics, companys o alguna professora de l'escola els hagi recomanat un conte concret. Tal com em va dir la Diana Miguel de la biblioteca Carles Rahola: *“Si a un nen li ha agradat molt un llibre, saps que aquest llibre passarà a mans d'altres.”*⁵ Per tant, l'efecte boca-orella també és rellevant.

Les tres bibliotecàries també em van afirmar que consideraven important que s'expliquessin contes històrics als infants perquè remarquen el fet de conèixer d'on venim, per conèixer la realitat de l'home i per enriquir-se de cultura.

Des del seu punt de vista, el conte històric ideal per a elles hauria de ser un conte molt visual, amb molt de color, poca lletra i amb oracions senzilles. Alguna d'elles també aposta per un tipus d'història més propera com ara la història local d'un poble o ciutat amb el qual el nen s'hi pugui sentir identificat.

Més endavant vaig parlar amb unes altres professionals, en aquest cas, un altre punt on els contes tenen un paper molt important, les escoles.

Dins aquest àmbit vaig parlar amb quatre professionals. Dues són de cicle infantil i les altres dues són d'educació primària, concretament, de cicle inicial. Això ho vaig fer degut al fet que la meua investigació estava dirigida a nens i nenes d'entre cinc i set anys i això correspon als cursos de P5 fins a segon de primària que pertanyen als cicles escolars anomenats anteriorment.

Aquestes entrevistes van resultar ser molt interessants no només pel fet que ofereixen contes als infants sinó que, a més a més, tracten amb ells dia a dia.

⁵ Expressió extreta de l'entrevista amb la Diana Miguel, bibliotecària de la biblioteca Carles Rahola.

Pel que fa a la pràctica d'explicar i/o llegir contes, totes les professores, siguin del curs que siguin, m'han afirmat que ho fan. El que canvia entre unes i altres és el fet que unes ho expliquen en un moment del dia i altres aprofiten altres estones.

Tot depèn de com estan organitzades a la seva escola. N'hi ha unes quantes que coincideixen en el fet que tenen quinze o vint minuts, aproximadament, de lectura al dia, sobretot en els cursos de primària. Pel que fa a cicle infantil, en canvi, això canvia ja que els infants encara no saben llegir o just en comencen a aprendre.

M'he fixat en un fet concret i és que les dues escoles concertades amb les quals he pogut parlar, ambdues tenen racó de lectura a l'aula. Pel que fa a l'escola pública restant, aquesta no en té. He intentat analitzar la raó per la qual això passa i és que l'escola pública Les Arrels de Maçanet⁶ es tracta d'una escola diferent a totes les altres, ja que el nivell sociocultural tant dels infants, però, sobretot, dels pares és molt baix. Això ha fet que aquesta escola hagi optat per utilitzar els contes a partir d'altres mètodes més col·lectius i que toquin diferents tipologies textuals, així com temes molt variats per tal que puguin ajudar a tots els infants de l'aula a aprendre d'una manera diferent. També fan servir els contes per a treballar amb projectes, tal com fan les altres dues escoles. Aquesta tècnica ajuda a prevenir que els contes de les aules es puguin fer malbé i, alhora, penso que fomenta l'acció de freqüentar a la biblioteca del poble.

Això és una mostra que totes les escoles són diferents i, sobretot que totes vetllen ferventment pels seus alumnes.

Pot semblar un fet insignificant, però el fet que les escoles hi posin tant d'empeny en l'aprenentatge dels nens i també en la pràctica dels contes, malgrat les dificultats en molts aspectes, m'ha impressionat i m'ha fet adonar que **els contes tenen un paper molt important a les escoles.**

En relació a l'hora d'explicar contes, depenent de les escoles tenen diferents sistemes.

⁶ Explicació del mètode de lectura a les aules de l'escola *Les Arrels* de Maçanet extreta de les entrevistes a les professores.

A les escoles on tenen racó de lectura a les aules, m'he fixat que aquestes no només expliquen contes a classe sinó que, quan tenen moments lliures, els nens també poden acudir-hi sols. Normalment, a infantil hi ha de tot. Sempre hi ha nens que s'interessen més pels contes i altres que no tant, però no hi ha una tendència concreta. Això sí, les professores corresponents a aquest cicle escolar totes han coincidit que als nens els encanta que els expliquin contes. Aquesta afirmació també me l'han fet les professores de primària que ja és quan els infants comencen a llegir i gaudeixen molt d'aquesta pràctica, sobretot pel fet que ja poden començar a imaginar-se les històries a través de la seva pròpia imaginació.

Referent a les temàtiques que es poden trobar a les aules, hi ha molta varietat. Totes les escoles expliquen i/o tenen a disposició contes molt variats. Un fet curiós, però, és que no m'he trobat amb ningú que m'hagi dit que tenen contes històrics a les aules.

Pel que fa a l'escola pública Les Arrels de Maçanet de la Selva, aquesta no té racó de biblioteca, com ja hem comentat anteriorment, però dediquen molt més temps que les altres escoles a explicar contes, els quals solen ser contes clàssics, i després cada professora pot aprofitar les estones de lectura per explicar contes o altres tipus de materials literaris.

Això em porta a concloure que sigui el mètode que sigui que facin servir les escoles, **sempre són les professores qui trien els contes de les aules** i, moltes vegades, també intenten que hi hagi temàtiques concretes per treballar algun tema en concret en algun projecte.

Una afirmació amb la qual han coincidit tots els professionals és que els contes són molt importants. Totes les respostes giren, més o menys, allà mateix.

Tots aquests m'han dit que **els contes són una font enriquidora de vocabulari, d'expressions, de paraules noves, d'imaginació i creativitat, etc.** Tots ells creuen que els contes són un gran benefici pels infants que els ajuda a introduir-se a la lectura i a viatjar molt més enllà.

Destacant l'àmbit educatiu, **els contes tenen un paper molt important en l'aprenentatge**. Com ja he dit, anteriorment, els contes ajuden als nens a conèixer paraules noves, a enriquir el seu vocabulari i, per tant desenvolupar millor la seva manera d'expressar-se. A més a més, ajuden a fomentar el gust per la lectura i, en aquest punt, també hi té molt a veure la manera com s'expliquen.

Les conseqüències, per tant, **de no fomentar aquesta pràctica** no només comporta una manca important de coneixements base, sinó que també **provoca una pèrdua de moments de tranquil·litat, de compartir, moments en família, etc.** I, malauradament, les pantalles són un gran obstacle en aquest sentit.

Segons totes les professores, es nota molt quan a un infant li manca aquesta base lectora a casa, ja sigui per l'efecte de les pantalles o qualsevol altra cosa.

Això ocorre ja que les conseqüències d'aquest fet són molt visibles i fa que tot l'ambient familiar i l'entorn del nen siguin molt més freds.

Però és clar, un punt determinant és la motivació, ja que sense aquesta ningú es sentiria atret pels contes. Tots els professionals amb qui he parlat m'han deixat clar que per explicar contes, **per fomentar aquesta pràctica i per fer que els infants s'hi sentin atrets, hi ha d'haver una motivació.**

Aquesta és, principalment, l'essència d'una base lectora a casa. Aquest és un dels factors que influeix més als nens ja que aquests volen ser com els pares i, al final, l'educació dels nens no només es basa en les normes de cada llar sinó que els actes dels pares son un factor molt rellevant en l'educació d'aquests. Els infants agafen exemple del que fan els seus progenitors i, per tant, que hi hagi una base lectora a casa o no influirà molt.

Però, evidentment, hi ha altres factors que hi tenen a veure com ara l'escola, que ara puc afirmar que tenen i realitzen un rol molt important i, alhora, la manera com s'expliquen les històries és molt important: el to de veu, els gestos, la intriga, que la lectura sigui compartida, la temàtica d'aquell conte, alguna tradició que animi a freqüentar més aquesta pràctica i, en l'àmbit escolar serà important tenir en compte l'adequació de l'espai, les normes de conducta, etc.

Cal afegir que, en els casos que des de l'escola s'identifica una mancança d'aquesta pràctica en algun alumne o alumna, aquestes sempre intenten animar als pares que ho fomentin, que trobin un forat de temps per compartir amb els seus fills i ajudar-los a introduir-se a la lectura.

Això, però, m'he adonat que, depenent de l'escola, tot canvia i pot passar que a vegades no sigui tan fàcil convèncer als pares ja sigui per carestia de temps, com per falta de coneixements dels mateixos progenitors.

Però la part més interessant de tot plegat, és que en algunes escoles en què es troben amb aquests casos extrems, la lectura resulta ser una eina d'aprenentatge per a tota la família i això, a la vegada, enforteix els lligams de la família.

L'àmbit escolar va resultar ser molt interessant i enriquidor.

Al final de la meva recerca dins aquest àmbit vaig aconseguir parlar amb dues professores de primària i dues de cicle infantil. Tres d'aquestes pertanyien a escoles concertades i, la restant, pertanyia a una pública. Malauradament, no vaig poder contactar amb ningú de cap escola privada però no em va faltar gens d'informació, sinó ben bé al contrari.

Acabada aquesta part em vaig dedicar a un altre sector, al dels escriptors de contes. Aquí vaig poder parlar amb dues autores que em proporcionen informació molt enriquidora i de primera mà.

La primera pregunta que els vaig fer va ser què és un conte, és a dir, com el definirien. D'aquí n'he pogut extreure conclusions molt boniques.

Un conte és més que un material literari, que unes il·lustracions o una definició de diccionari. Un conte és una porta a la imaginació i una eina d'entreteniment que ha de servir per fer créixer la creativitat i la imaginació dels nens. És cert que un conte és molt útil per aprendre coses, i això és un punt molt positiu, però a vegades també es tracta de passar-s'ho bé i d'anar més enllà, d'enriquir-se descobrint coses i històries noves.

Això fa que hi hagi molts tipus de contes. De fet, moltes vegades, aquests sorgeixen a partir d'una necessitat o bé d'un desig o anhel de transmetre alguna cosa. Aquest

punt és molt important a l'hora de voler escriure un conte ja que el que primer s'ha de fer és definir una idea. Un cop aquest pas ja ha estat assolit, és rellevant buscar un gran equip que pugui proporcionar informació de primera mà i, alhora, començar una recerca que t'informi de tot allò que necessites saber. Quan ja està llesta tota la informació, cal resumir-la i sintetitzar-la per explicar-la en el conte. A vegades va bé començar la història per les il·lustracions perquè aquesta sigui més entenedora, però, el més important és que la manera d'explicar-ho sigui divertida i faci riure. Aquest és un dels consells que em va donar una de les autores i il·lustradora, perquè els nens es queden amb tot allò que els fa riure i els diverteix.

Per tal de fer això, és important doncs, tenir en compte els factors que hi juguen un paper important. Així doncs, són rellevants l'edat, per tal d'adequar bé tot el contingut (vocabulari, il·lustracions, etc); i que sigui divertit i proper. A vegades és bo que dins la història hi apareguin objectes que els infants puguin reconèixer i, alhora, fets divertits que l'entretenguin i li facin passar una bona estona.

El següent pas era, doncs, saber com s'adapta un contingut, concretament, històric en un conte.

La resposta va ser bastant senzilla. Hi ha diverses tècniques per aconseguir això. Pot ser que sigui a partir d'un fil conductor que enllaçi tota la història en, per exemple, una mateixa aventura o viatge. També pot ser interessant crear un petit suspens que atregui l'atenció de l'infant i li provoqui una mica de neguit que farà que vulgui saber com acaba la història. Evidentment però, les il·lustracions tenen un pes molt gran en els contes ja que són les que ajuden a comprendre millor tot el que s'està narrant.

La influència d'aquest tipus de contes en nens i nenes d'entre cinc i set anys dependrà molt de l'educació i els interessos dels pares. Com ja he comentat anteriorment, és molt important la presència d'una base motivadora.

L'objectiu dels contes, però, és agradar. A vegades es pot començar a partir d'una història que ja està inventada i fer-la més divertida. Intentar transmetre coses a través de les il·lustracions i aconseguir que l'infant es senti identificat amb algun personatge de la història.

És per això que els dibuixos són tan importants. Depenent de l'edat a qui es dirigeixi, les il·lustracions hauran d'anar acompanyades de més o menys text.

En el cas dels nens d'entre quatre i cinc anys els contes tenen una mica més de text però van acompanyats d'un important suport que són les il·lustracions, les quals tenen un pes molt important en els contes per a aquestes edats.

Vaig començar a pensar en el trajecte que fa el conte des que es marca un objectiu fins que arriba a l'editorial i, més endavant, es ven. Això em va portar, tot seguit, a una llibreria, ja que vaig considerar que era un altre punt important d'oferta de contes.

Tal com vaig poder comprovar, allà també hi oferien alguns contes històrics, tot i que no tants. Tanmateix, sí que són presents contes ambientats en l'edat medieval o la prehistòria que ajuden a descobrir un moment o etapa històrica, indirectament, a través d'una narració.

Malgrat això, però, considera que és important explicar història als nens per tal que busquin el "per què" de les coses i siguin conscients d'uns problemes que no han de tornar a passar.

L'edat per la qual es tendeixen a comprar més contes oscil·la entre un i sis anys, és a dir, pels més petits de casa. Per tant doncs, és lògic pensar que els que tendeixen a triar els contes siguin els pares, malgrat que aquests, cada vegada més, tendeixen a guiar-se per l'opinió dels nens.

Molt lligat a l'edat dels infants van molt relacionades les temàtiques dels contes, i és que les més consumides o freqüentades pels consumidors solen ser les que tracten de dinosaures, pirates, el cos humà, els animals o els planetes. També són bastant comuns els contes que tracten de valors o temes socials com ara la integració, la immigració, el dol, la gelosia etc.

Tanmateix, igual que a les biblioteques, la història no és una temàtica que cridi molt l'atenció.

Moltes vegades els pares i mares, quan van a comprar contes, es deixen aconsellar pel llibreter i acostumen a freqüentar a les llibreries al voltant de les tradicions més

típiques com ara Sant Jordi, Nadal i també a finals del curs escolar, pels aniversaris, que són els punts de vendes més notables durant l'any.

Xavi Ros és un més dels que s'afegeix a pensar que la pràctica dels contes no s'està perdent perquè, com altres dels professionals entrevistats, considera que és un moment que es comparteix en família i que no es deixarà mai de fer. En el fons és una costum molt arrelada en les famílies que, per molt que les pantalles siguin cada vegada més presents a les vides de cadascú, mai podran esborrar les costums familiars tradicionals.

Els contes són molt atractius en molts aspectes, no només reuneixen a la família i crea moments personals entre un pare i un fill sinó que, a més a més, també fan volar la imaginació dels infants a través de les il·lustracions i els colors, i els ajuden a iniciar-se a la lectura sempre i quan siguin històries senzilles, amb la lletra adequada i amb un contingut fàcil de comprendre.

Però, a part dels contes, hi ha una altra vessant igual d'important dins el meu treball. Aquesta no és amb la que es basa principalment la meua investigació, però sí que és interessant comentar-la i fer-ne referència pel fet d'estar parlant de contes històrics. Ens estem referint, doncs, a la història.

Referent a aquesta vessant, vaig poder parlar amb un professor d'història que em va parlar una mica de què era la història, la seva importància, influència, els prejudicis als quals està sotmesa, etc.

És interessant saber que la història va molt més enllà que la seva definició de diccionari. La història es coneix com a una ciència humana, però els romans, per exemple, l'entenien com un relat i els grecs com un aprenentatge fet a través d'una investigació.

A vegades està molt arrelada la idea que la història és una assignatura i, que per tant, només hi cap en l'àmbit de l'ensenyament i per a unes edats concretes. Però, sense adonar-nos, la tenim sempre al voltant. La història està en el patrimoni cultural de cada poble o ciutat, a les famílies, en els orígens de l'escola, amb allò que veiem a les notícies, d'on venim i d'on ve tot allò que ens envolta.

Com em va comentar el professor d'història a qui vaig poder entrevistar, la història és important perquè és la vida de la memòria, allò que fa que no ens oblidem del passat i que, alhora, ens serveixi per il·luminar-nos el present⁷.

S'ha de tenir en compte però, que la història ens pot ajudar a ser crítics amb tot allò que tenim al voltant, però això no significa que aquesta tingui una opinió subjectiva. La història és objectiva i aquest és el fet que ens permet valorar allò explicat i construir-ne una opinió pròpia a partir d'això.

Tanmateix, la pèrdua d'interès en aquesta ciència és cada vegada major. Malauradament, els joves d'avui en dia vivim en un temps en què tot el que fem ha de tenir una utilitat. Això és el que porta a molts a pensar que la història no serveix de res.

La història té un pes important en la vida de tots i totes nosaltres, ja que, no només ens proporciona coneixements, sinó que també ens ajuda a aprendre d'errors que s'ha de procurar no tornar a cometre mai més. També ens fa ésser crítics amb tot allò que ocorre al nostre voltant i, per tant, a construir una opinió pròpia de molts temes socials i també polítics, a plantejar-nos, doncs, la nostra pròpia ideologia i, en definitiva també, a conèixer més la cultura per tal de ser més cultes i savis.

La pèrdua d'interès en la història fa que les persones no sàpiguen d'on venen i, probablement, encara menys, saber on volen arribar. Això provoca que aquestes siguin més manipulables per qualsevol.

En contrast amb això, però, sempre hi ha maneres de fomentar la curiositat de les persones, sobretot, dels joves. A vegades això es basa en procurar un bon ensenyament a les escoles que motivin a fer un cop d'ull en el passat per poder entendre millor tot el que passa en el nostre dia a dia. Trobar una persona que sàpiga explicar molt bé la història pot ajudar molt a trobar l'interès i la motivació que avui en dia manquen tant.

⁷ Expressió extreta de l'entrevista al professor d'història, Miquel Juny.

4.2.2 Classificació i anàlisi de l'enquesta

En la meua investigació, hi he hagut d'incloure moltes dades relacionades amb els punts d'oferta de contes més importants, com són les escoles, les biblioteques i les llibreries; i els punts de vista de professionals d'àmbits diferents com ara autors i un historiador.

Tanmateix, encara falta el punt més important de tots en el quals els nens tenen contacte directe amb els contes i on s'agrupen tots els factors motivadors que m'han esmentat diversos professionals. Aquest és ni més ni menys que les llars de tots els infants.

Amb l'objectiu de conèixer què passava a les cases en relació amb la pràctica dels contes, les costums que tenen les famílies respecte a això, quines temàtiques tenen etc, vaig realitzar una enquesta totalment anònima a pares i mares de nens i nenes d'entre cinc i set anys.

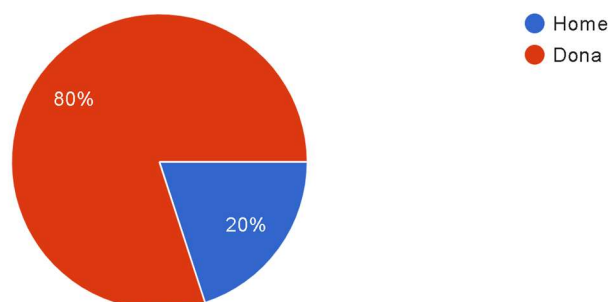
D'aquesta no vaig obtenir un gran ventall de respostes pel fet que la meua mostra de població era molt concreta i, alhora, més limitada, però, a partir dels cent resultats que vaig rebre, vaig poder treure'n prou conclusions i va ser suficient per poder-ne fer un anàlisi.

Pel que fa a l'edat, al sexe, al curs i al tipus d'escola dels infants, la majoria dels enquestats van ser dones de quaranta a quaranta-cinc anys, mares de nens i nenes de P5 pertanyents a escoles concertades.

També són rellevants el volum de mares i pares d'entre trenta-cinc i quaranta anys i, seguidament, de quaranta-cinc a cinquanta anys. Els grups més minoritaris són els que es comprenen dels trenta als trenta cinc anys, els que tenen més de cinquanta anys i els que són més joves de trenta anys, ordenats de major a menor percentatge.

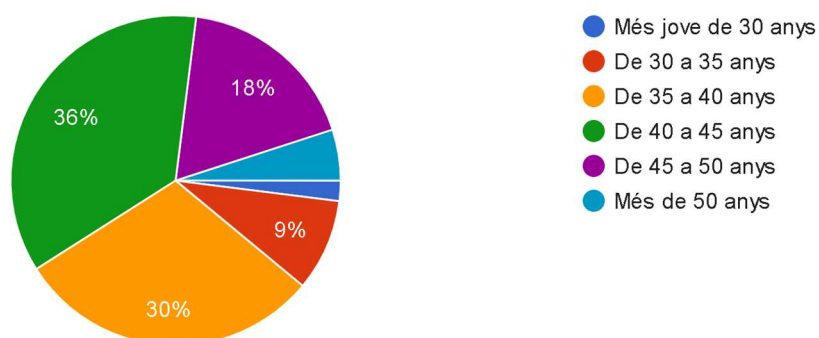
Sexe

100 respostes

Edat

100 respostes

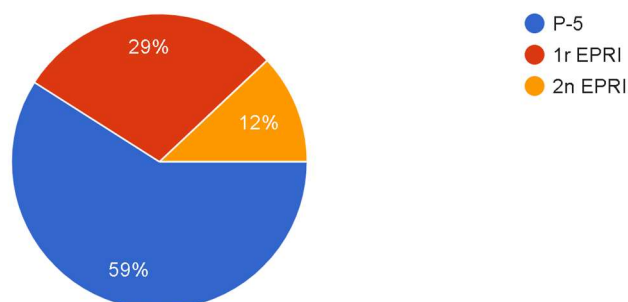

Pel que fa als cursos dels infants, la majoria cursen P5 i la resta trobem un 29% que cursen primer de primària i un 12% de segon primària.

Referent al tipus d'escola dels infants, aquests pertanyen principalment a l'escola concertada amb un 64% de majoria, un 29% pertany a l'escola pública i, la que hi té menys pes és l'escola privada amb només quatre infants dels pares enquestats (4%) que hi pertanyen.

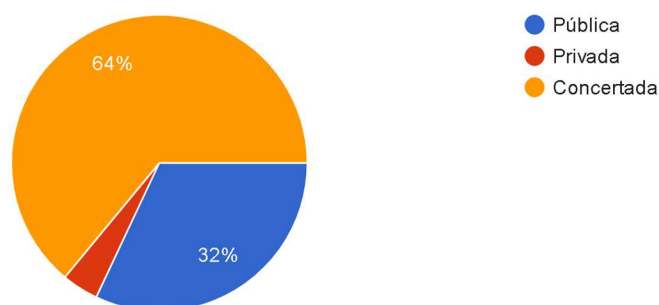
Curs del teu fill o filla

100 respostes

Tipus d'escola del vostre fill / filla

100 respostes

Tanmateix, el 94% de totes i tots els enquestats expliquen contes als eus fills perquè és un moment de compartir que tant als fills com als pares els encanta. També ho consideren un hàbit molt bo i una manera de fomentar la lectura i transmetre la passió per a aquesta pràctica. Molts també insisteixen que és una manera de fer volar la imaginació i aconseguir que l'infant viatgi lluny sense haver-se de moure de casa. A més a més, els contes són una manera d'enriquir-se, passar-s'ho bé, aprendre o, fins i tot, relaxar-se, sobretot, abans d'anar a dormir.

Una resposta interessant ha sigut una afirmació d'Einstein que va dir que *“els contes eren la manera que els nens fossin més intel·ligents”*⁸ i, de fet, és cert que aquests tenen molt a veure amb l'aprenentatge dels nens. De fet, el 96% dels enquestats i enquestades van coincidir que els infants poden aprendre a través d'un conte encara que no en sigui l'objectiu principal d'aquest.

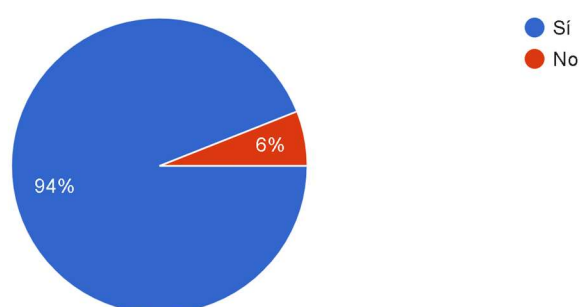
⁸ Afirmació aportada per un enquestat.

Els pares i mares acostumen a explicar contes als seus fills i filles abans que aquests vagin a dormir o bé quan els ho demanen.

Això em fa pensar que potser els pares i mares no saben trobar altres moments del dia més que aquests que, gairebé, formen part de la rutina.

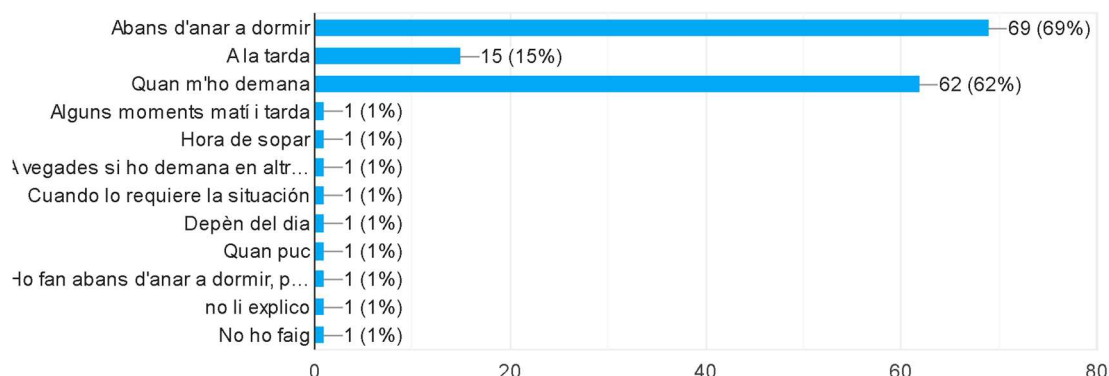
Llegiu o expliqueu contes als vostres fills / filles?

100 respostes

Quan ho feu? (podeu escollir més d'una opció)

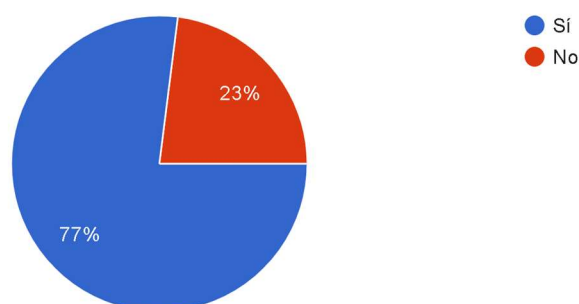
100 respostes

Una altra dada a destacar és que el 77% dels infants llegeixen i miren contes sols. Un 39% són infants que cursen P-5 i ja llegeixen contes per si sols, un 21% cursen el mateix curs però encara no fan aquesta tasca sols. Pel que fa als nens i nenes de primària, un 21% del total pertany a aquest curs i ja llegeixen sols mentre que un 1% encara no sap llegir. D'altra banda, també trobem els infants de segon de primària, la majoria dels quals llegeixen sols, el que correspon a un 11% del total i, com en el curs anterior, un 1% encara no sap llegir.

Els vostres fills o filles llegeixen contes sols / soles?

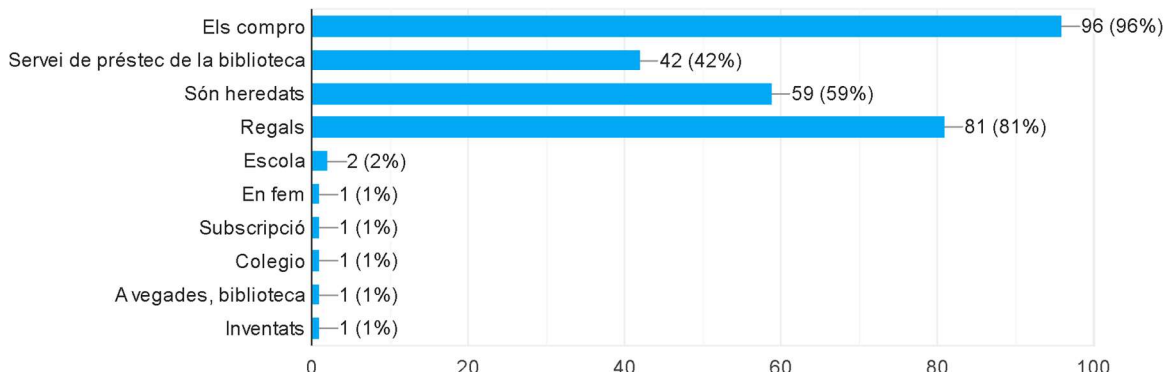
100 respostes

En general, tots els contes que tenen els nens i nenes a casa són comprats o bé fruit d'algun regal. També és comú, però, el fet que siguin hereditats, que s'hagin obtingut de la biblioteca, l'escola o bé que els hagin fabricat ells mateixos amb la seva família o que se'ls hagin inventat.

D'on treieu els contes? (podeu escollir més d'una opció)

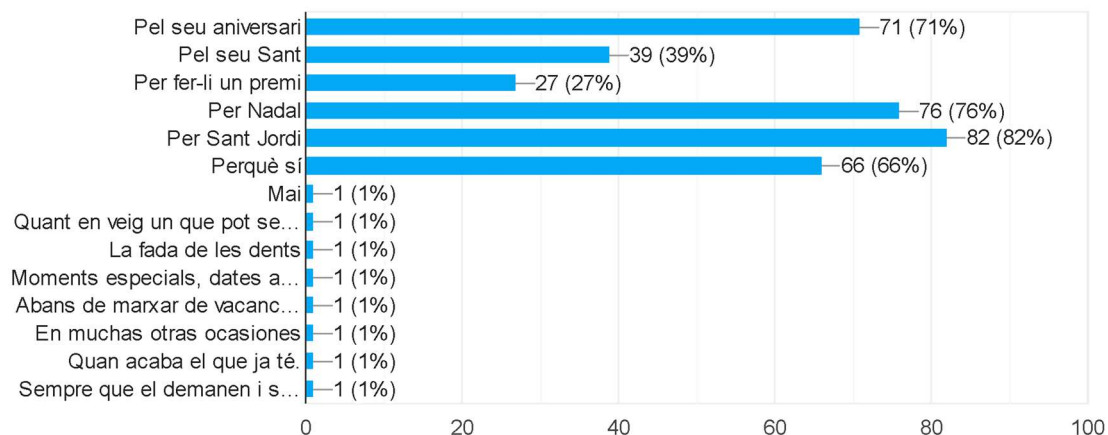
100 respostes

Tal com em va comentar el llibreter que vaig entrevistar, els punts de vendes més notables són Nadal, Sant Jordi i els aniversaris, fet que coincideix amb les respostes dels pares i mares. Alguns d'aquests també m'han assenyalat el temps abans de començar les vacances d'estiu, en dates assenyalades, per la fada de les dents, pel Sant, etc.

Quan compreu contes? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

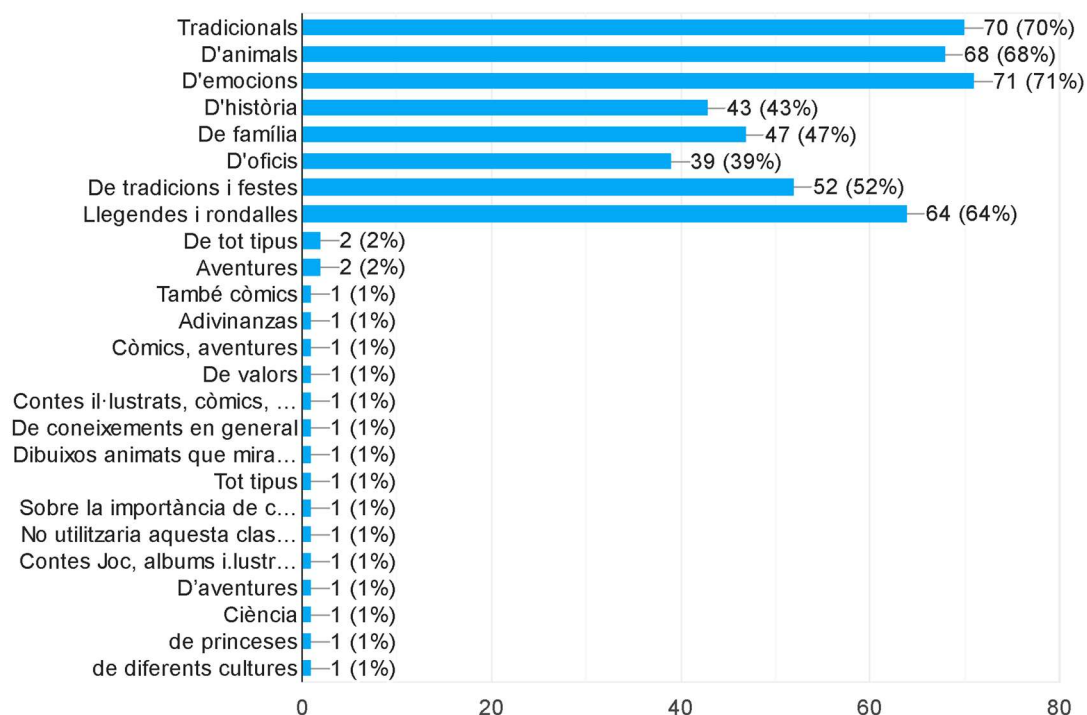

Aquests acostumen a ser de temàtiques molt variades però sí que n'hi ha algunes que destaquen més com ara els contes d'emocions, els tradicionals, contes d'animals o bé llegendes i rondalles, sempre ordenats de major a menor popularitat.

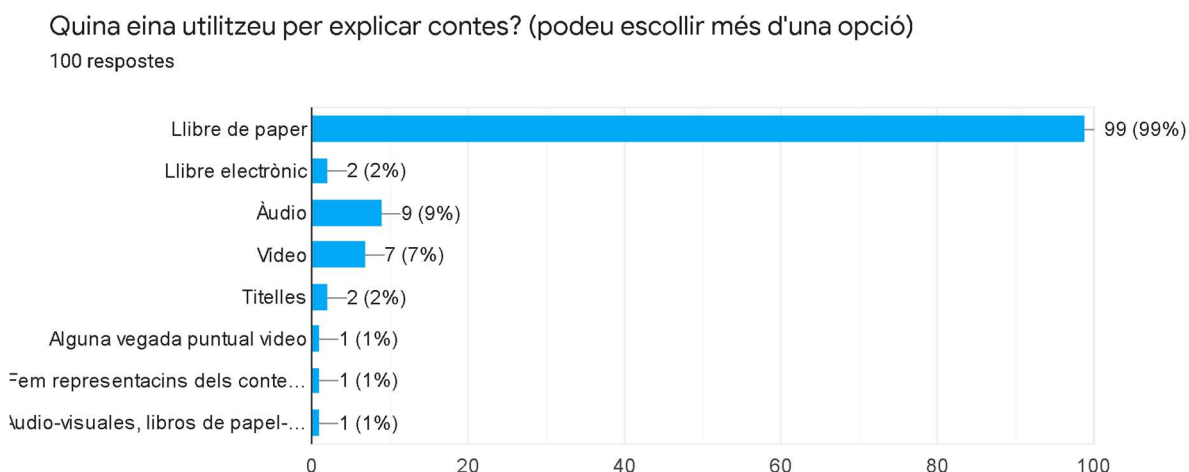
Altres temàtiques més secundàries són els contes que parlen de tradicions i festes, la família, la història i els oficis, però també en trobem d'aventures, de ciència, del planeta i el medi ambient, etc.

Quin tipus de contes llegiu / compreu / expliqueu? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

Per tal d'explicar tots aquests contes, el 99% dels pares i mares utilitzen el llibre de paper, però també n'hi ha alguns que utilitzen àudios, vídeos, llibres electrònics, titelles, representacions amb figures, etc.

Ahora, molts dels enquestats també afirmen que es deixen aconsellar quan van a comprar i/o a buscar contes. Molts d'aquests demanen consell al llibreter o llibretera de l'establiment i d'altres es guien pels consells dels seus amics, d'internet, de la mestra o mestre, o la bibliotecària i/o bibliotecari. Aquestes dades corresponen de manera gairebé exacta amb una pregunta anterior que demana per l'origen dels contes, és a dir, d'on treuen els contes els pares i les mares.

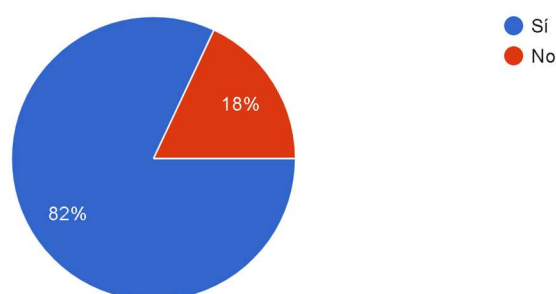
La majoria d'enquestats i enquestades (un 86.8% del total) es deixen aconsellar pel llibreter ja que és de la llibreria d'on la majoria de pares i mares treuen els llibres.

També coincideix el fet que molts enquestats tenen en compte les recomanacions dels seus amics i coneguts i el fet que un percentatge bastant alt dels contes que es poden trobar a les llars siguin hereditats o regals d'aquests.

Així doncs, no cal reafirmar que són principalment els pares i les mares els principals selectes dels contes. Tanmateix, els infants també hi tenen un pes molt important en aquesta tasca que correspon a un 74%. Altres vegades, com ja hem comentat, són els familiars, els amics i/o els responsables de l'establiment qui fan la tria.

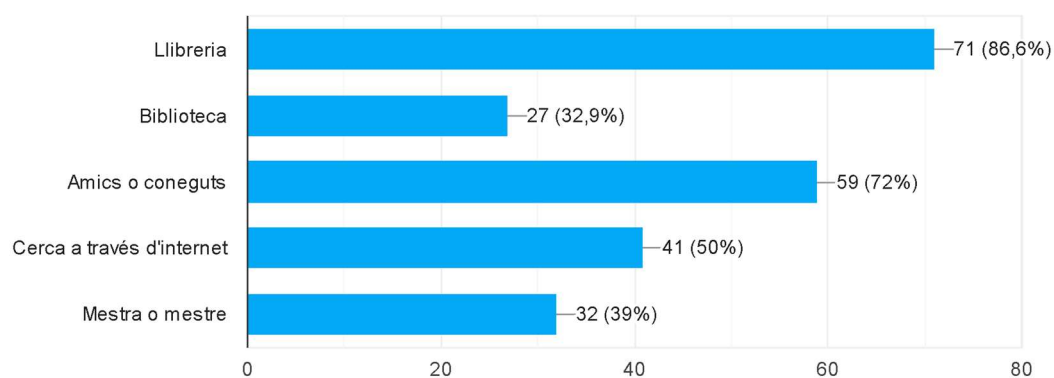
Us deixeu aconsellar abans de comprar o de demanar en préstec un conte?

100 respostes

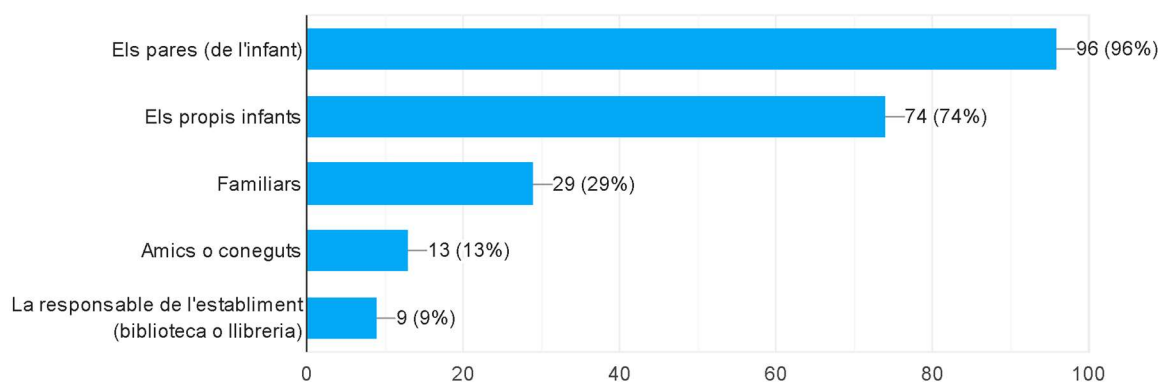
En el cas que hàgiu contestat que sí a la resposta anterior, digueu a qui li'n demaneu (podeu escollir més d'una opció)

82 respostes

Qui tria els contes que entren a casa? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

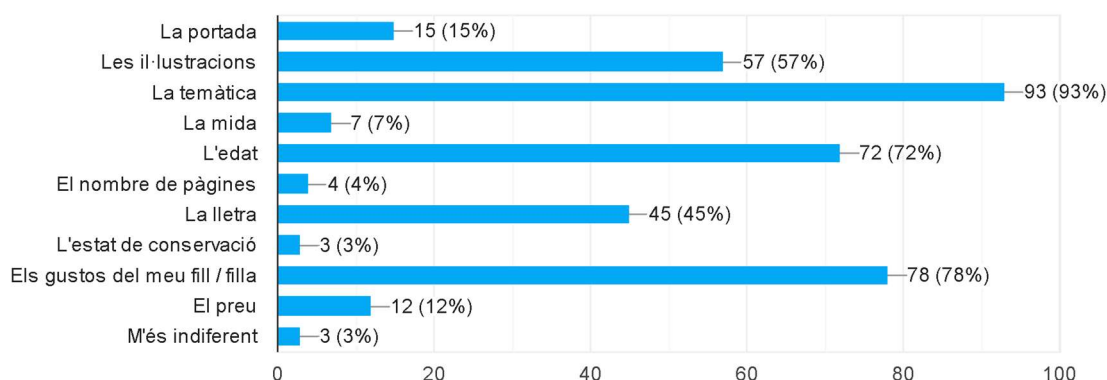
Per tal de fer aquesta tria, els factors amb els quals es fixen més aquells que trien els contes són, principalment, la temàtica d'aquell conte i els gustos de l'infant. Tot i així,

les il·lustracions, l'edat a qui va dirigit el conte i la lletra d'aquest són factors que molts pares i mares també tenen en compte.

En canvi, la portada, el preu i la mida del conte són factors que passen en segon pla i l'estat de conservació i el nombre de pàgines ja gairebé no es té en compte.

Què teniu en compte a l'hora d'escollir un conte? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

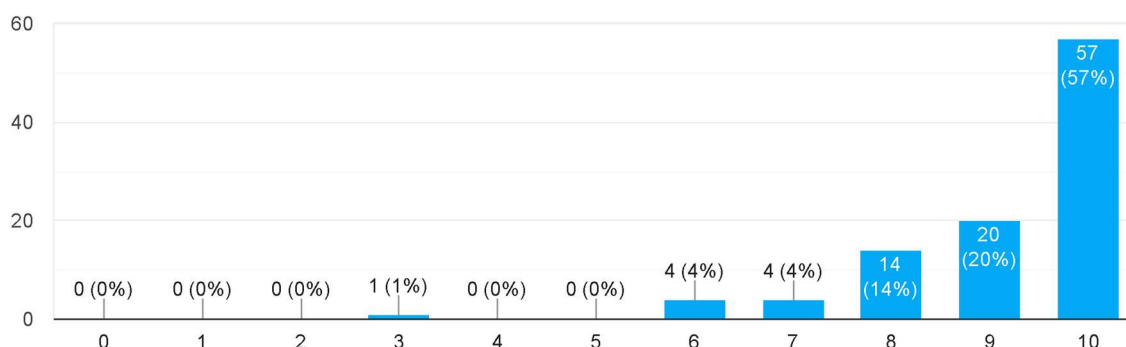
Canviant una mica de tema, passem a la vessant històrica la qual els enquestats consideren que és important pel fet de donar a conèixer els orígens, el passat, el perquè de les coses i del seu funcionament. També perquè aquesta ajuda a aprendre dels errors i de les circumstàncies de la vida, perquè proporciona cultura i perquè, alhora, fa volar la imaginació.

Evidentment, però, no a tothom li agrada la història ni tampoc la considera important. Aquests casos els trobem també en la importància d'explicar contes que molts consideren essencial però també existeix una minoria que dona prioritat a altres tipus d'activitats com ara els trencaclosques, els jocs d'enginy, les construccions etc.

El 91 % de les respostes, mostren que els pares i mares dels infants donen bastanta o molta importància a la pràctica d'explicar contes ja que a partir d'aquests els nens i nenes poden aprendre nous coneixements, iniciar-se en la lectura, ajuden en el seu pensament crític i personal, alhora, és un moment de vincle familiar per compartir, divertir-se i fer volar la imaginació. N'hi ha que també defensen el fet que el conte genera curiositats i planteja qüestions noves, és essencial pel desenvolupament de l'infant i, al mateix temps, és una retroalimentació entre l'infant i l'adult.

Quina importància doneu a la pràctica d'explicar contes?

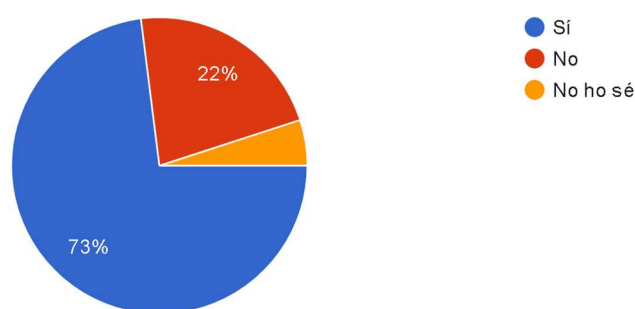
100 respostes

Cal afegir que, a moltes llars tenen algun conte històric, i amb això ens estem referint a un 73% dels enquestats i enquestades. Però tant si en tenen com si no, molts creuen que a través d'aquests es pot aprendre història, encara que sigui de manera indirecta i el 85% dels enquestats consideren que aquest fet té molta importància. Pel que fa a la resta, un 9% no s'ho havia plantejat mai, un 5% creu que en té poca i un 1% considera que no té gens d'importància.

Els vostres fills / filles tenen algun conte històric?

100 respostes

La pregunta amb més igualació de respostes és la que fa referència a la situació actual de si la pràctica dels contes s'està perdent o no.

Un 37% consideren que sí, molts amb l'argument de la manca de temps, pel fet de veure famílies que no dediquen temps junts, pel cansament, l'apujant presència de

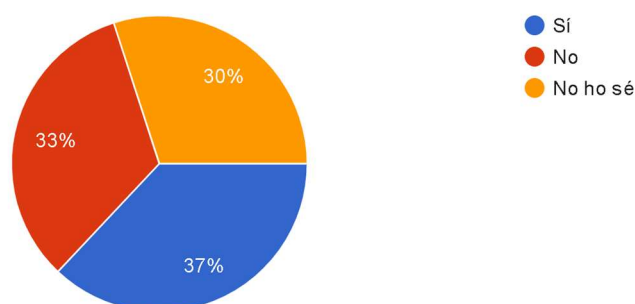
tauletes i altres aparells electrònics o bé pel fet que la societat d'avui en dia valora menys la cultura i més la immediatesa del moment.

El 33% que ha contestat que no, afirma que al seu voltant no hi ha exemples per tal de considerar el contrari. També hi ha hagut alguna resposta que feia referència a una persona encarregada d'una llibreria que deia que hi ha gustos molts diferents, però que tots els seus contactes fomenten aquesta pràctica i, com aquesta resposta, moltes altres.

Així doncs, el 30% restant dels enquestats no saben determinar un estat concret d'aquesta pràctica pel fet de no tenir dades suficients per fer una valoració de la situació o bé desconeixen què passa a altres llars.

Diríeu que la pràctica d'explicar contes s'està perdent?

100 respostes

Finalment, la última pregunta que queda per analitzar és la que demana quin fet històric seria interessant explicar als infants.

En aquesta m'he trobat amb un gran ventall de respostes molt diferents fet que fa impossible incloure-les a totes aquí. Les més rellevants, però, són la prehistòria i els dinosaures, els romans, els egipcis, la història de Catalunya, etc.

Casualment, la majoria d'aquestes coincideixen amb les etapes històriques més antigues de totes, però també són les que els infants estan més acostumats a sentir-ne a parlar.

4.3 Importància de la història

La història és una de les assignatures que estudio en el meu treball. Malgrat no ésser la que té més pes, aquesta és rellevant pel fet d'estar parlant de contes històrics.

Al llarg de la meva investigació, m'he focalitzat molt en la part de l'escriptura però la història és una vessant de la qual no en podria prescindir.

Malauradament, m'he adonat que la història no és gaire present a les escoles ni tampoc als punts habituals on se n'ofereixen, com ara les biblioteques o les llibreries. Tanmateix, els resultats de l'enquesta mostren que la majoria dels infants tenen contes històrics a casa i els pares hi donen molta importància no només a aquests contes sinó al fet d'explicar història als seus fills.

Malgrat això, però, no semblen complir-se aquestes afirmacions ja que, com he comentat abans, fora de les llars de cadascú, la sensació ha sigut completament contrària.

Sembla ser que la gent percebi la història com una assignatura per aprendre continguts i això porta a pensar que aquesta no sigui apta per segons quines edats.

En realitat, però, la història va molt més enllà. La història ens permet conèixer els nostres antecessors i veure l'evolució que s'ha produït des des seu temps fins al nostre.

Aquesta és interessant pel fet que la història està molt marcada per la tradició que passa de generació en generació i que és la que conserva en la memòria fets importants que tant poden ser bons com mals moments que, en aquest últim cas, no cal tornar a reviure. Aquest fet **ens permet ser capaços d'aprendre dels errors** per tal de progressar tant a nivell individual com a nivell col·lectiu. Podríem dir, doncs, que la història és una lliçó de vida.⁹

A vegades no en som conscients però **la història està a tot arreu perquè tot el que tenim al voltant té una història.**

⁹ Expressió extreta de l'entrevista amb el professor d'història.

Tot el que ens envolta ha sigut fruit d'una evolució. A vegades sembla absurd o inútil preguntar-nos d'on venen les coses o per què les coses funcionen d'una determinada manera, i la resposta a això moltes vegades la trobem en el passat.

És per això que la història és tan important. **La història ens dona coneixement de totes les coses amb les quals estem acostumats a viure perquè, a partir d'aquestes, siguem capaços de construir la nostra ideologia, els nostres ideals i, per tant, la nostra opinió.**

A vegades sembla que hem de trobar una utilitat pràctica a tot allò que estudiem, que fem, etc, però a vegades es tracta de trobar aquella eina que ens ajudarà a fer alguna cosa útil.

És cert que la història no té una utilitat concreta, però aquesta ens ajuda a analitzar el present, a ser crítics amb nosaltres mateixos i amb tot allò que ocorre al nostre voltant, i a ser capaços de reaccionar, de tenir una opinió pròpia i a actuar com considerem que és correcte.

Aquesta és la part útil de la història, perquè és aquesta mateixa la que ens proporciona els coneixements per fer coses útils i de profit que contribueixin a millorar el món.

Perdre l'interès en la història comportaria una manca important de coneixements necessaris per entendre el món. És com si visquéssim sense saber llegir. Si mai ens haguéssim interessat per la lectura no entendríem res i ens comportaríem com els prehistòrics. Amb la història passa una cosa molt semblant i és que sense ella estaríem perduts a la societat i seríem uns ignorants.

Encara que aquestes afirmacions semblin molt filosòfiques, és tan senzill com entendre que no tot ha de ser pragmàtic a la vida, a vegades es necessita un manual d'instruccions que ens mostri com construir o fer funcionar allò que, més endavant, ens serà útil.

En conclusió, necessitem la història per a tots els aspectes de la nostra vida. Necessitem fer un esforç per conèixer tot allò que ocorre al nostre voltant i poder ser crítics, bàsicament, per entendre el món. Perquè la història és una eina essencial per construir-nos com a persones.

4.4 Temàtica històrica estudiada: la caiguda del mur de Berlín (1989)

Quan vaig començar a plantejar el meu treball, vaig voler pensar amb una part pràctica original. Tot i no saber si la podria dur a terme o no, em vaig voler imaginar la idea d'escriure un conte històric que tractés d'algun fet històric rellevant.

Vaig estar donant moltes a quina temàtica podria tractar i vaig decidir llançar-me a l'aventura i endinsar-me en aquell forat on no hi hagués res.

Quan vaig anar a les biblioteques i a les llibreries em vaig trobar temàtiques molt variades de gairebé totes les etapes històriques, però de la que no en parlava cap conte era de la caiguda del mur de Berlín.

Podria haver considerat això un obstacle o bé un problema però vaig optar per prendre-m'ho com un repte.

A partir d'aquí vaig haver d'informar-me i estudiar una mica aquest fet històric. Per tal d'assegurar-me que utilitzava unes fonts prou fiables, vaig decidir demanar consell al professor d'història a qui vaig entrevistar i aquest em va recomanar un llibre de text.¹⁰

Entrant en matèria, doncs, el que s'ha de fer primer és contextualitzar.

Entre els anys 1945 i 1991 el món va viure una llarga època de tensions i enfrontaments entre dos blocs antagònics: el capitalista, liderat pels Estats Units, i el comunista, liderat per la Unió Soviètica. Com que totes dues potències mai no van arribar a enfrontar-se militarment de manera directa, aquest període es coneix com la Guerra Freda.

Les conferències de Jalta i Potsdam van establir el repartiment d'Europa en zones d'influència entre els aliats. Acabada la Segona Guerra Mundial, tant l'URSS com els

¹⁰ Informació extreta dels temes 11, 12 i 14 del llibre de text d'Història del món contemporani de primer de batxillerat. Sebastián, García, M.; Arimont, Gatell, C.; Velázquez, Gibaja, J.C.; Gamir, Palafox, J.; Corbella, Risques, M. *Història del món contemporani*.

EUA van mirar d'exercir l'hegemonia a la seva zona d'influència i d'aconseguir el control d'altres zones en disputa.

La Guerra Freda va ser una tensió internacional permanent entre els EUA i l'URSS, que es va caracteritzar per una actitud bel·ligerant i per un procés constant de rearmament (corsa d'armaments). L'enfrontament entre tots dos blocs no va ser mai directe, sinó per mitjà de conflictes perifèrics, en els quals s'enfrontaven entre si de manera indirecta, mitjançant el suport polític, econòmic i militar als aliats respectius.

La rivalitat entre les dues potències va derivar en una ruptura definitiva, després d'un període de tensió, arran de dos fets significatius: El Pla Marshall, el qual consistia en crèdits abundants per comprar productes americans i reconstruir els països destruïts per la guerra, a canvi que s'oposessin al comunisme. L'altre fet va ser el bloqueig terrestre de la ciutat de Berlín, després que els EUA, el Regne Unit i França unissin les seves zones d'ocupació que dividien Alemanya. Aquesta situació es va mantenir fins l'any 1949 després que els EUA aconseguissin abastir les zones de Berlín bloquejades pels soviètics gràcies a l'establiment d'un pont aeri que garantitzava l'arribada de subministraments.

Aquests fets van consumir la divisió d'Alemanya en dues zones: l'URSS va impulsar la creació de la República Democràtica d'Alemanya, que tenia com a capital Berlín Oriental, mentre que la resta de la ciutat va quedar integrada en la República Federal d'Alemanya, amb capital a Bonn.

La participació alemanya va consolidar la ruptura entre el bloc occidental i oriental i va interposar entre tots dos un ferri teló d'acer. Al cap d'uns quants anys, el 1961, l'URSS va decidir **aixecar un mur** que dividia la ciutat en dues zones i que va esdevenir el **símbol de la Guerra Freda**. Això passava l'any 1961.

Els problemes en la política exterior a l'URSS van ser constants: les protestes als països de l'est se succeïen i la confrontació amb els EUA va arribar a moments de gran tensió com el fet dels míssils de Cuba. L'evidència més rellevant va ser la construcció del mur abans esmentat com a resposta a la fugida de població de l'est a la zona occidental.

A la República Democràtica Alemanya (RDA) a diferència amb la part occidental, tan propera, feia més evident la distància de benestar entre tots dos blocs.

En les democràcies populars hi va tenir un impacte notable el procés de desestalinització. L'eclosió de conflictes, revoltes i demandes de democratització (Berlín, Polònia, Hongria, Txecoslovàquia...) van posar a prova l'abast de les reformes i van provocar fortes tensions internes als partits comunistes i en les seves relacions amb el Partit Comunista de la Unió Soviètica (PCUS). Els sectors conservadors es van imposar i la resposta a les mobilitzacions va ser la repressió.

Un exemple és el del juny del 1953 en què, després de la mort de Stalin, va tenir lloc el primer dels moviments de protesta contra les polítiques del partit i la subjecció de l'URSS. Va ser la revolta dels treballadors del **Berlín oriental** per la demanda de millores salarials, que va derivar en una contestació al govern i es va escampar per l'RDA.

Amb Leonid Brejnev al capdavant de la secretaria del PCUS es va imposar l'immobilisme, una forma de govern que apostava pel reforçament del culte a la personalitat, es va afermar la centralització i es va perseguir la dissidència.

Progressivament, però, l'immobilisme polític va anar provocant l'estancament econòmic a mitjan dels anys setanta del s. XX. Així, a la fi de la dècada, el sector agrícola es va mostrar ineficient, les taxes de creixement van caure i el progrés tecnològic es va frenar. El nivell de vida d'una població cada vegada més oberta a la influència exterior va empitjorar i es van produir, fins i tot, problemes d'abastament.

Els països de l'Est desitjaven un canvi polític, tenien aspiracions nacionalistes i volien separar-se de l'URSS. I tot això en un context de crisi econòmica de gran abast.

Així doncs, el **9 novembre de 1989** es va produir la **caiguda del mur de Berlín**, provocat per la pressió ciutadana que va precipitar els esdeveniments a Alemanya i va deixar el camí lliure a reunificar el país. Aquest fet va esdevenir el símbol del final de la Guerra Freda i la necessitat de canvi polític es va estendre ràpidament pel conjunt de països de l'Est.

4.5 Obstacles, problemes i contradiccions

Com ja s'ha dit, el meu treball de recerca s'ha basat, principalment en una gran recerca bibliogràfica de contes històrics i, alhora, d'una sèrie d'entrevistes i una enquesta que m'han proporcionat informació de primera mà per poder analitzar totes les dades i treure'n conclusions.

No obstant, la recerca de contes històrics no ha sigut tan senzilla com semblava. Darrere aquesta cerca hi ha una feina de classificació per etapes històriques i, sobretot, per edats per poder determinar a qui van dirigits aquests contes.

Tanmateix, això ha resultat ser un problema que considero greu, ja que, és possible que s'estiguin oferint contes a uns infants d'una determinada edat als quals no els correspon precisament per l'edat.

Quan vaig tenir tota la meva recerca enllestida el que vaig fer va ser elaborar dues llistes de tots els contes que havia trobat classificant-los per edats.

A la primera llista hi vaig anar incloent tots els contes històrics que entraven dins la franja d'edat que jo m'havia fixat per estudiar en el meu treball, és a dir, la que es comprèn entre els cinc i els set anys.

A la segona, doncs, hi vaig incloure la resta de contes que no entraven dins l'interval que m'havia marcat, però que considerava interessants afegir en el meu treball. Aquesta l'he inclòs a l'apartat de l'annex de dades no incloses ja que aquestes no són objecte d'estudi per a la meva investigació.

Ara bé, al llarg de tot aquest procés, m'he trobat una sèrie d'obstacles que han dificultat molt la tasca de buscar l'edat a qui va dirigit el conte.

Aquest transcurs s'inicia amb la cerca de les edats de cada conte a la pàgina web oficial de l'editorial. Aquestes, no obstant, moltes vegades no proporcionen aquesta informació o bé els classifiquen amb etiquetes com ara: "literatura juvenil", "literatura infantil", "començo a llegir", etc, i mai sense especificar cap edat.

Tampoc he sabut trobar una font prou fiable que especifiqui entre quines edats es comprèn cada denominació com ara la literatura juvenil o infantil que són les més comunes.

En relació amb aquestes classificacions, tots ens sabem imaginar més o menys cap a quines edats es dirigeix però no ho sabem del cert. Per tant, quan parlem de literatura infantil hi ha qui dirà que aquesta es refereix a nens i nenes d'entre tres a sis anys i n'hi haurà d'altres que afirmaran que aquesta es comprèn entre els cinc i els dotze anys. Amb la literatura juvenil passa exactament el mateix. A partir de quina edat comença la literatura infantil? Quines edats abarca? Quin criteri hi ha?

Això va resultar ésser un gran problema en el meu treball ja que no podia determinar si hi havia contes històrics per a nens i nenes d'entre cinc i set anys si no podia conèixer l'edat dels contes que havia trobat. Resumidament, no podia respondre la meva hipòtesi.

El que vaig fer a continuació va ser, doncs, cercar les edats de tots els contes trobats a les plataformes digitals de compra de llibres més utilitzades pels usuaris. Aquestes van ser *Amazon* i *La Casa del Libro*. La raó per la qual havia escollit dues plataformes i no una va ser, senzillament, per poder contrastar bé les dades entre una i altra i assegurar-me que no hi havia contradiccions.

Si bé amb el problema anterior no n'havia tingut prou, encara en van sorgir més. Vaig començar a buscar conte per conte a cada plataforma, però quan em vaig posar a comparar entre una pàgina web i una altra em vaig adonar que, freqüentment, l'edat que aquestes especificaven no coincidia.

Moltes vegades aquestes oferien informació diferent sobre un conte i un altre i això també en dificultava la classificació, ja que, moltes vegades, la diferència d'edat entre una pàgina i una altra era desigual.

Per exemple, podia passar que, segons una plataforma aquell conte es pogués incloure a la llista de contes que entren dins la franja d'edat que m'havia fixat i, contràriament, a l'altra plataforma el conte s'hagués d'incloure a l'annex.

Davant d'això, vaig haver de pensar una manera de trobar un punt coincident amb alguna de les dues pàgines webs, i el que vaig fer, en algunes ocasions, va ser buscar una tercera plataforma. El que passava, però, és que, depenent del conte, aquest a vegades no apareixia en altres pàgines web.

Per tant doncs, en aquests casos, el conte en qüestió el vaig afegir a les dues llistes elaborades o bé el vaig incloure a la llista que vaig considerar que s'ajustava més a l'edat d'aquell conte, ja que no hi havia cap mitjà més per poder determinar l'edat concreta d'aquell.

Cal afegir també, que, per ser plataformes tant utilitzades per tants milers i milers de persones, aquestes donen una imatge no gaire professional. Això ho afirmo perquè, en nombroses ocasions, m'he trobat amb moltes faltes d'ortografia en les descripcions del conte, de l'autor, en el títol del conte o bé amb informació diversa que ofereixen.

Des del meu punt de vista considero aquest fet no només de vergonyós i poc professional, sinó que fa la sensació d'infidelitat, despreocupació pels productes que ofereixen i també de mediocritat. Personalment, penso que no pot ser que donin una imatge tan degradada de cara al públic, i a això cal afegir el fet que no sembla haver-hi un criteri de classificació dels contes correctament segons l'edat a la qual pertanyen, cosa que, consegüentment, pot portar a la confusió per part dels seus clients.

No pot ser que a l'hora de comprar un conte no es pugui saber cap a quina edat va dirigit. És com si anéssim a comprar uns pantalons en una botiga de roba i en desconeguéssim la talla i a, l'hora de preguntar-ho a les dependents, aquestes oferissin versions diferents, és a dir, que per molt que busquessis no acabaries sabent la talla de la peça de roba que estaves buscant. Oi que no és lògic?

Doncs amb els contes passa el mateix. Canvia molt un conte per a un nen de tres anys, que un per a un nen de set, que per a un altre de deu. Cadascun té més o menys presència de les il·lustracions elaborades de diferent manera en cada cas, la lletra canvia, el vocabulari és molt diferent, etc.

Per això és tan important remarcar aquest fet, perquè no podem comprar un conte a cegues sense saber-ne l'edat. Més enllà de la temàtica, dels dibuixos, de la portada, etc., s'ha de tenir en compte l'edat, perquè d'altra banda, oferirem als nens i nenes un material inadequat.

El fet que, generalment, hi hagi mancança d'interès en contes històrics m'ha fet atribuir-ho a què els contes d'aquest tipus que s'ofereixen no estan ben classificats i, per tant, si no se sap a qui van dirigits, no s'adaptaran bé a l'edat de l'infant. També podria ser degut a altres factors com ara la desinformació o l'auge de temàtiques, avui en dia més populars, però considero que aquesta mala informació és un fet molt rellevant i que és possible que hi tingui alguna relació.

Cal aclarir que, en aquest apartat, no faig una crítica a les plataformes digitals, sinó que intento denunciar el fet que les editorials ofereixin productes sense saber a qui els estan venent i que, per part de plataformes tan influents i mundialment exitoses com *Amazon* i *La Casa del Libro*, donin tan mala imatge i, encara pitjor, que informin malament.

El problema original però, està en totes aquelles editorials que, per començar, no donen detalls del públic objectiu del producte. Aquestes, doncs, fan una mala feina, en relació amb aquesta tasca, que acaba repercutint a les grans plataformes esmentades anteriorment.

Malgrat tot, s'ha de dir que també he trobat editorials com ara La Galera, l'editorial Comanegra, Grup 62, l'editorial Mediterrània, l'editorial Susaeta i, també, l'editorial Joventut que, en tots els casos, ofereixen informació completa, precisa i específica del conte presentat i, conseqüentment, apareix reflectit a les plataformes digitals que calquen la informació de les editorials.

Advoco doncs, que cal implantar un canvi a l'hora d'oferir la informació d'un producte. Aquí hi tenen un paper molt important les editorials, les quals s'han d'esforçar a especificar el públic objectiu a qui dirigeixen el conte. I, pel que fa a les plataformes digitals, no pot ser que, per estalviar-se feina, ofereixin la primera informació que

troben. Aquesta no només ha de ser vertadera i procedent d'una font fiable, sinó que ha de donar bona imatge tenint en compte tots els detalls.

Resumen de ANNA FRANK (CATALA)

Una història emotiva que apropa al públic infantil la dramàtica història daquesta famosíssima jueva que va perdre la infantesa a causa de lascens del nazisme. L'Anna Frank visqué, amb només onze anys, locupació d'Holanda pels nazis, i va haver damagar-se amb la família en unes oficines. Allà, l'Anna començà a escriure undiari per narrar les seves angoixes, els somnis i il·lusions. Amb aquest àlbum il·lustrat coneixerem com es viu la por i com es conserva el somriure en temps incerts allà on gairbé no hi ha espai per lesperança.

11

Resumen de LA TARRAGONA ROMANA

IL·LUSTRACIONS D'ENRIC CATALÀ El Zum-Zum, el globus mes savi i entremaliat, acompanya els seus dos amics, el Pol i la Carla, a Tarragona. Allí descobreixen com era la ciutat fa 2.000 anys, i contemplen, de la mà d'un guia romà autèntic, el circ, l'amfiteatre, l'aqüeducte, una casa romana... Aquesta aventura dels amics del Zum-Zum a la Tàrraco romana ve acompanyada d'un vocabulari, d'activitats per poder fer a classe i d'una cançó original sobre els romans de Tarragona.

12

¹¹ Imatge extreta de la plataforma *La Casa del Libro* que mostra les faltes ortogràfiques que hi ha en la descripció del conte d'*Anna Frank*.

¹² Imatge extreta de la plataforma *La Casa del Libro* que mostra les faltes d'ortografia de la descripció del conte de *La Tarragona romana*. Roig César, R., & Català Contreras, E. (2000). *La Tarragona romana*. Valls: Cossetània.

Resumen de EL MON DELS VIKINGS (VVKIDS)

Reviu les aventures dels vikings des de casa! descobreix els secrets de la nostra civilització valenta i ferotge, munta els personatges i els escenaris... i diverteix-te jugant amb la història!

13

L'Anna Frank era tan sols una nena quan va esclavar la segona guerra Mundial. Va haver de viure amagada durant més de dos anys, deixant de fer tot allò que feia i en les nenes de la seva edat. La seva forma de sobreposar-se a aquell horror va ser escrivint en un petit diari de color vermell. Allà hi descrivia el seu dia a dia i, a més, hi abocava una infinita esperança que acaba la guerra i es Fes la Pau.

14

Resumen de MARIE CURIE (CATALÀ)

Des d'artistes i aviadors fins científics i personatges revolucionaris, *Petits relats de grans històries* és una nova sèrie de guies de petit format que presenta als nens les figures més inspiradores de la història d'una manera divertida i accessible, ja que expliquen les vides de les persones més increïbles del món i de la història, amb il·lustracions a tot color i un disseny fresc per donar vida a les seves increïbles gestes.

15

¹³ Imatge extreta de la plataforma *La Casa del Libro* que mostra els errors ortogràfics que es poden trobar en la descripció del conte *Tot sobre els vikings*. Nieländer, P., & Nieländer, P. *Tot sobre els vikings*.

¹⁴ Imatge extreta de la plataforma *Amazon* que mostra les faltes d'ortografia del conte d'Anna Frank. Poole, J., Casanovas, M., & Barrett, A. (2005). *Anna Frank*. Barcelona: Lumen.

¹⁵ Imatge extreta de la plataforma *La Casa del Libro* que mostra les errades ortogràfiques de la descripció del conte de *Marie Curie*. Thomas, I., & Weckmann, A. (2018). *Marie Curie*. Editorial Blume.

5. CONCLUSIONS

Finalment, aquí és on conclou el meu treball. Malgrat tots els obstacles que m'he trobat al llarg de tot aquest procés, ha sigut molt enriquidor i interessant.

Personalment, l'he gaudit molt i m'ha ajudat a conèixer moltes coses de les quals abans no en tenia coneixement.

El concepte de contes va molt més enllà del que el diccionari pot definir. Aquests són una porta al món de la imaginació i la creativitat dels infants i una excel·lent eina per introduir-los a la lectura.

Després d'haver investigat i entrevistat diferents professionals, he arribat a la conclusió que la pràctica d'explicar contes no s'està perdent. Sí que és cert que n'hi ha hagut alguns que m'ho han afirmat i, fent referència a l'enquesta, hi ha molt de desconcert respecte a aquest tema, sobretot per la presència de pantalles a la vida dels nens i nenes que moltes vegades impedeix o treu temps a aquesta pràctica. Malgrat a això, explicar contes mai no es perderà a les escoles i, alhora, moltes famílies continuen esforçant-se per fomentar aquest moment de compartir junts.

Gràcies a aquesta investigació he pogut corroborar el fet que aquests influeixen, i molt, en l'aprenentatge dels infants pel fet de ser una base essencial per aprendre a llegir i per incrementar el seu nivell acadèmic, cultural i intel·lectual.

Tanmateix, també m'he adonat que els contes històrics sembla ser que estan presents en moltes llars, però no arriba més enllà. Es poden trobar tant a biblioteques com en llibreries però, des de l'àmbit públic, no sembla haver-hi interès en aquest tipus de contes. Tracten una temàtica que no crida gaire l'atenció, també degut a l'auge d'altres temàtiques que ara són més populars o bé, també, a la problemàtica de la confusió de les edats dels contes que poden afavorir la seva pèrdua d'interès.

No obstant això, advoco que és important i molt interessant que els infants estiguin en contacte amb aquest tipus de contes, però ja no tant pel fet de ser contes històrics,

sinó pel fet de ser capaços de llegir, de mirar i de descobrir qualsevol conte de qualsevol temàtica.

Des del meu punt de vista penso que els contes històrics aporten cultura i coneixement als nens i nenes que, probablement, no seran conscients de la seva influència però que, a llarg termini, els haurà enriquit.

Tot i així penso que sigui el conte que sigui, no hem de tancar-ne les portes a cap, ja que tots ens poden aportar aspectes i coneixements diferents i igual de vàlids, i és per això que defenso ferventment aquesta pràctica.

També he descobert aquesta manca d'informació que hi ha per part de les editorials, ja que és molt important deixar clar el tema referent a les edats perquè no hi hagi confusions a l'hora de voler escollir un conte. A més a més cal que la informació que ofereixen tant les editorials com les principals plataformes digitals sigui rigorosa i fiable, i que cuidin la imatge que donen de cara al públic tenint en compte detalls com ara l'ortografia.

Pel que fa a la història, és una assignatura que hauria de motivar a tothom, però sobretot els joves, per tal que vulguin interessar-se per tot allò que ocorre al seu voltant, perquè els ajudarà a ser crítics amb el que els envolta i aconseguiran opinar per ells mateixos.

Finalment, doncs, i tenint en compte tot el que he estudiat en aquest treball, puc afirmar que la meva hipòtesi és positiva, ja que, **sí que existeixen històries que parlin d'història i, d'aquestes, se'n poden trobar més de les que sembla haver-hi.**

Al capdavant, he aconseguit trobar, en total, més de cent cinquanta contes històrics, els quals es poden trobar tant a l'apartat 8.3 a la llista de contes com a l'apartat 8.4, on hi ha contes històrics per a moltes altres edats de les quals s'estudien en aquest treball.

Aquest ha sigut el meu objectiu principal de tot el meu treball de recerca, és a dir, intentar respondre la meua hipòtesi de la millor manera possible, però, alhora, he descobert que aquesta investigació dona per tocar molts més temes relacionats amb aquesta com ara: l'ensenyament de les escoles, les xarxes socials i les plataformes digitals, la relació que hi ha entre el nivell intel·lectual dels infants amb la pràctica d'explicar contes, etc. Tanmateix, he intentat no anar-me'n per les branques i centrar-me a intentar respondre la meua hipòtesi, la qual he pogut comprovar que és totalment certa i m'ha sorprès també, que tot i haver-hi material, està una mica desbancat i sembla una mica desconegut, malgrat que són contes molt interessants i captivadors.

Voldria, doncs, que tots aquells amants dels contes s'animin a ser capaços d'absorbir qualsevol mena de contingut a través d'aquestes narracions i que, també, intentin endinsar-se en el món dels contes històrics on trobaran aventures i anècdotes que, ben segur, no els decebran.

6. BIBLIOGRAFIA

6.1 Llibres i contes

Adams, S. (2006). *Atles del món antic*. Barcelona: Blume.

Adams, S. (2006). *Atles del món medieval*. Barcelona: Blume.

Altarriba, L., & Cifré, G. (2008). *El barret del milicià*. [Barcelona]: Tantàgora.

Amades, J. (1989). *Història de Catalunya; Aquestes muntanyes que tan altes són...*
Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; Cara i creu de l'imperi dels Àustries*.
Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; "De les pedres, pans"*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; Defensors de la terra*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; El modernisme*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; El món dels somnis*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; El pont de la mar blava*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; "Escolta, espanya...!"*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; Fills de roma*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; "La ginesta floreix..."*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; La guerra civil*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; La guerra del francès*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya, La marca hispànica*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; La nit del temps*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; La primera dictadura*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; La renaixença*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; "Llibertat, amnistia i estatut d'autonomia"*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; Oliba, pare de la pàtria*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; Som una nació!*. Barcelona: Edicions Junior.

Amades, J. (1988). *Història de Catalunya; Una llarga maltempsada*. Barcelona: Edicions Junior.

Amson-Bradshaw, G., Akiyama, T., Bragado Arias, M., & Matyszak, P. *T'agradaria ser un soldat romà?*. Libbooks Barcelona S.L.

Ardagh, P., Gordon, M., & Santaulària, M. (2010). *Egipcis*. [Barcelona]: La Galera, SAU.

Armengol, N., & Cerdà, M. (2016). *La Barcelona gòtica*. Barcelona: Comanegra.

Barba, N., & Salomó, X. (2004). *Em dic-- Marco Polo*. Barcelona: Editorial Parramón.

Barber, R., Coronado, Á., & Roca, O. *Neil Armstrong*. Editorial Shackleton Kids.

Baussier, S., & Candé, P. (2002). *Els Romans*. Barcelona: La Galera.

Bayés, P., Martínez i Edo, X., Solé i Sabaté, J., & Solé, Q. (2014). *Atles de Catalunya*. [Barcelona]: Edicions 62.

Bayés, P., Sabaté, F., & Brufal Sucarrat, J. (2014). *La baixa edat mitjana*. [Barcelona]: Edicions 62.

Bayés, P., & Gavalda i Torrents, A. (2014). *L'alta edat mitjana*. [Barcelona]: Edicions 62.

Bayés, P., Espino López, A., & Martí Antonín, M. (2014). *L'època moderna*. [Barcelona]: Edicions 62.

Bayés, P., & Irla, F. (2006). *Petita història d'Esquerra Republicana de Catalunya*. Barcelona: Editorial Mediterrània.

Bayés, P., & Margarit, M. (1997). *Petita història d'Hiroshima*. Barcelona: Editorial Mediterrània.

Bayés, P., Solé i Sabaté, J., & Solé, Q. (2014). *Història de Catalunya*. [Barcelona]: Edicions 62.

Bayés, P., & Vergés, O. (2014). *La prehistòria i l'edat antiga*. [Barcelona]: Edicions 62.

Beaumont, E., Simon, P., & Bouet, M. (2008). *Diccionari en imatges dels cavallers*. París: Fleurus.

Berne, J., & Radunsky, V. *Sobre un raig de llum*. Editorial Takatuka.

Biesty, S., & Solway, A. (2005). *Roma*. Barcelona: RBA.

Biesty, S., Ross, S., & Caball i Guerrero, J. (2006). *Grècia*. Barcelona: RBA.

Brunet, M., & Bayés, P. (1985). *El Meravellós desembarcament dels grecs a Empúries*. Barcelona: AUSA.

Burke, F., & Vidal i Tubau, J. *En Tom viatja en el temps, antic Egipte*. The British Museum.

Burke, F., & Molist, M. *En Tom viatja en el temps, antiga Roma*. The British Museum.

Calafell, R., & Dickinson, V. (2015). *Max i Mia en la prehistòria*. Barcelona: La Galera.

Capdevila, R. (2000). *Cristòfor Colom*. [Barcelona]: Salvat.

Capdevila, R. *Els cavallers de la taula rodona*. Salvat: Cromosoma.

- Capdevila, R. (2000). *L'home de Cromanyó*. Salvat: Cromosoma.
- Capdevila, R., Mariona, A., Broca, M., Casas, L., & González, J. (1999). *Leonardo da Vinci*. [Barcelona]: Salvat.
- Cavallone, M., Coronado, Á., & Roca, O. *Anna Frank*. Editorial Shackleton Kids.
- Cerezo, N., & Calafell, R. *Montserrat Caballé*. Editorial La Galera.
- Clua, P., Coronado, Á., Roca, O., & Pascual Roig, C. *Martin Luther King*. Editorial Shackleton books.
- Coppendale, J., & Hutchinson, T. (2005). *Cavallers i castells*. Barcelona: Beascoa.
- Costa, F., & Bayés, P. (2002). *Petita història de Tàrraco*. Barcelona: Mediterrània.
- De Aragón, J. *Viatge per les ciutats perdudes*. Editorial La Galera.
- Donat, M., & Zaplana, R. (2014). *1714. L'última bandera*. Barcelona: Beascoa.
- Durán i Riu, F., & Bayés, P. (2012). *Petita història de Gaudí*. Barcelona: Editorial Mediterrània.
- Durkin, F., Cooke, G., & Orbadors Noguera, L. *Una aventura romana*. Editorial La Galera.
- Dutertre, C. (2012). *Cavallers i castells*. Barcelona: Larousse Editorial.
- Editorial Empúries. (2009). *El Castell medieval (Què qui com)*.
- Ferrer i Casals, C., & Bayés, P. (2004). *Petita història dels drets humans*. Barcelona: Editorial Mediterrània.
- Figueres i Artigas, J., & Bayés, P. (2015). *Petita història de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC)*. Barcelona: Editorial Mediterrània.
- Freixenet Mas, D., & Bayés, P. (2003). *Petita història de les dones a Catalunya*. Barcelona: Editorial Mediterrània.
- Fuhr, U., & Jeunesse, G. (1995). *Els Indis*. Barcelona: Cruïlla.
- Garcés Blázquez, F., & Julve, O. (2009). *Em dic-- Cristòfor Colom*. Barcelona: Editorial Parramón.

García Sebastián, M. (2016). *HC, història del món contemporani, Batxillerat*. [Barcelona]: Vicens Vives.

Gil, C. *Em dic Anna Frank*. Editorial Parramón.

Gil, C., & Herrero, T. (2005). *Em dic Cleopatra*. Barcelona: Editorial Parramón.

Gilibets, U., & Agrio, D. *Neus Català*. Editorial Tigre de Paper.

Giralt i Radigales, J. (2009). *Super3, enciclopèdia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, SAU.

Gracià, O., & Bayés, P. (2013). *Petita història de Catalunya*. Barcelona: Mediterrània.

Gros de Beler, A., & Débat, A. (2008). *Egipte*. Barcelona: Empúries.

Harris, N. (2021). *Castell*. Madrid: Susaeta Ediciones.

Hédelin, P., Flores, H., & Salas Mezquita, D. (2004). *En temps dels faraons*. Madrid: San Pablo.

Holtei, C., & Jakobs, G. *Els homes de l'edat de la pedra*.

Holtei, C., & Jakobs, G. *Visitem els egipcis*.

Howe, J. (1998). *Cavallers*. Madrid: Editorial Susaeta.

Inгла, M., & Font Ferré, N. (2000). *L'Egipte dels faraons*. Barcelona: Cruïlla.

Janer Manila, G., & Bayés, P. (2013). *Petita història de la Catedral de Mallorca*. Barcelona: Editorial Mediterrània.

Jiménez Torregrosa, L., & Castillo Maza, A. (2014). *1714*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Economia i Coneixement.

Kraljic, H., & Škerl, P. (2017). *Cleopatra*. Rubí, Barcelona: Picarona.

Kraljic, H., & Škerl, P. (2017). *Nefertiti*. Rubí, Barcelona: Picarona.

Lalana, F., Almárcegui, J., Lavarello, J., & Fabregat, A. (2009). *La bomba*. Madrid: Bruño.

Langley, A., Smith, M., & Taylor, M. (1999). *Els Faraons d'Egipte*. Barcelona: Beascoa Tres.

Llorens, C. (1996). *Petita història de Convergència Democràtica de Catalunya*. Barcelona: Editorial Mediterrània.

Lloret Blackburn, V., Coronado, Á., Roca, O., & Pascual Roig, C. *Marco Polo*. Editorial Shackleton books.

Loizeau, C. *Els mons antics*. Editorial Combel.

Luna, M., & Campillo, S. (2007). *La meva primera història de Catalunya*. [Barcelona]: Molino.

Magrin, F., Brenlla, L., & Masnou, A. *El món de l'antic Egipte*. Editorial Vicens Vives.

Magrin, F., Brenlla, L., & Masnou, A. *El món dels vikings*. Editorial Vicens Vives.

Marchese, A., & Forradellas, J. (1989). *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*. Barcelona: Ariel.

Marcos, Á., Fanlo, À., Seguí, D., & Crespo Bordes, A. *Un sol a l'Índia*. Vegueta Ediciones.

Margarit i Torras, M., & Bayés, P. (2008). *Petita història de Jaume I, el Conqueridor*. Barcelona: Mediterrània.

Martín Ramos, J., & Bayés, P. (2003). *Petita història de la UGT de Catalunya*. Barcelona: Editorial Mediterrània.

Mcdonald, F., & Harris, N. *A la Roma dels Papes*. Editorial Barcanova.

Millard, A., & Noon, S. (2003). *El Nil al llarg del temps*. Barcelona: Art Blume.

Melero, J., & Bayés, P. (2005). *Petita història de Lluís Companys*. Barcelona: Mediterrània.

Millard, A., & Noon, S. (2007). *Un carrer al llarg del temps*. Barcelona: Art Blume.

Millet, C., Millet, D., & Delafosse, C. (1991). *La fortalesa*. Editorial Cruïlla.

Negrescolor, J., & Vaqué, L. *Jo, Alfonsina*. Editorial Thule.

Nelson, K. (2014). *Nelson Mandela*. Barcelona: Juventud.

Nieländer, P., & Nieländer, P. *Tot sobre els vikings*.

- Nivola, C., & Tornero, S. (2013). *Plantant els arbres de Kenya*. Barcelona: Joventut.
- Pagès Campamà, O., & Inaraja, C. (2008). *Tutankamon*. Barcelona: Parramón.
- Palmés, M., & Ripoll i Masferrer, R. (2011). *Salt és el meu poble*. Salt [Girona]: Editorial Pedra de Toc.
- Pankhurst, K. *Dones extraordinàries que van canviar el món*. Editorial Barcanova.
- Piquer, E., & Bayés, P. (2012). *Petita història de Barcelona*. Barcelona: Mediterrània.
- Platt, R., & Cappon, M. (2009). *Londres*. Barcelona: Blume.
- Platt, R., Cappon, M., & Moreno, L. (2007). *Pompeia*. Barcelona: Blume.
- Pommaux, Y., & Ylla-Somers, C. (2017). *Nosaltres, la nostra història*. Barcelona: Joventut.
- Poole, J., Casanovas, M., & Barrett, A. (2005). *Anna Frank*. Barcelona: Lumen.
- Portell, J., & Blanch, I. (2008). *Fill de rojo*. [Barcelona]: Tantàgora.
- Portell, J., & Ginesta, M. (2014). *Papa, per què som independents?*. Vic: EUMO.
- Prat i Frigola, M., & Bayés, P. (1992). *Petita història de Coll Bardalet*. Barcelona: Editorial Mediterrània.
- Pujol, E., & Bayés, P. (2005). *Petita història de Francesc Macià*. Barcelona: Editorial Mediterrània.
- Riart, F., & Sospedra, R. (2018). *Castells*. Barcelona: Rafael Dalmau.
- Riart, F., & Sospedra, R. (2018). *Romans*. Barcelona: Rafael Dalmau.
- Riera, J., & Fortuny, L. (2014). *El capital de Karl Marx*. [Barcelona]: La Lluvia.
- Ripollès-Ponsi Ortiz, J., Bayés, P., & Trayner, M. (2000). *Petita història d'Emma de Barcelona*. Barcelona: Editorial Mediterrània.
- Roig César, R., & Català Contreras, E. (2000). *La Tarragona romana*. Valls: Cossetània.
- Román, C., & Clarà, T. (2012). *Un comtat a l'època medieval*. Barcelona: Comanegra.

- Rosen, M., Pritelli, M., & Sales i Rovira, N. (2016). *Els viatges de Marco Polo i el seu milió d'històries*. [Sant Cugat del Vallès]: Símbol.
- Ross, S., Bonson, R., & Bowden, H. (2004). *L'Antiga Grècia*. Barcelona: Molino.
- Ross, S., Bonson, R., & Fletcher, J. (2004). *L'Antic Egipte*. Barcelona: Molino.
- Salvà, F. (2000). *Històries de la història de Catalunya*. Barcelona: Salvatella.
- Sánchez Vegara, I., Dorosheva, S., & Vidal, L. *Anne Frank*. Alba Editorial.
- Sánchez Vegara, M., Degnan, M., & Vidal, L. *Martin Luther King*. Alba Editorial.
- Sobrequés i Callicó, J., & Scaramuix. (2016). *Els orígens*. Barcelona: Base.
- Soler, T., & Calafell, R. (2014). *La meva primera història de Catalunya*. Barcelona: La Galera.
- Sospedra, R., & Riart, F. (2014). *Neandertals*. Barcelona: Rafael Dalmau.
- Susaeta. (2014). *El castell medieval*. Madrid.
- Thomas, I., & Warren, H. *Nelson Mandela*. Editorial Blume.
- Thomas, I., & Weckmann, A. (2018). *Marie Curie*. Editorial Blume.
- Trujillo, E., & Valiente, F. (2016). *Busca a l'antiga Grècia*. Madrid: Susaeta.
- Veloy, M., & Maynar, D. (2016). *Jaume I. Valls [Tarragona]*: Cossetània.
- Vergés, O. (2008). *A la fàbrica no hi caben els poetes*. Badalona: Ara Llibres.
- Vergés, O., & Bauer, M. (2008). *Ave, Caesar! Un cuiner et saluda*. Badalona, Barcelona: Ara Llibres.
- Vergés, O., & Bauer, M. (2008). *Quants timbalers devien ser?*. Badalona, Barcelona: Ara Llibres.
- Valiente, F. (2008). *Busca al castell medieval*. Madrid: Susaeta.
- Vander Zee, R., Innocenti, R., & Lucchetti, M. (2014). *La història de l'Erika*. Pontevedra: Kalandraka.

Vergés, O., & Bauer, M. (2008). *Desperta ferro!-- desperta oli!*. Badalona, Barcelona: Ara Llibres.

Vergés, O., Bayés, P., Solé i Sabaté, J., & Solé, Q. (2014). *Història de Catalunya*. Barcelona: Edicions 62.

Vergés, O. (2008). *El Captaire cec*. Badalona: Ara Llibres.

Vergés, O., & Bauer, M. (2010). *Els dos refugis*. Badalona, Barcelona: Ara Llibres.

Vergés, O. (2008). *El Pastor de les cabres boges*. Badalona: Ara Llibres.

Vergés, O. (2008). *El Rei del mar*. Badalona: Ara Llibres.

Vergés, O. (2008). *Pirates a la costa!*. Badalona: Ara Llibres.

Vergés, O., & Bauer, M. (2008). *Per lluitar no cal tenir la pell fina: el naixement de Catalunya*. Badalona, Barcelona: Ara Llibres.

Vergés, O., & Bauer, M. (2010). *Un gos heroic*. Badalona, Barcelona: Ara Llibres.

Vergés, O. (2008). *Un vol la guerra-- l'altre, una abraçada*. Badalona: Ara Llibres.

Yousafzai, M., & Kerascoët. (2017). *El llapis màgic de la Malala*. Madrid: Alianza Editorial.

Wood, A., Jolley, M., Castle, F., & Carbonell Fernández, N. *Viatges increïbles*. Editorial Cruïlla.

6.2 Pàgines web

A

<https://www.amazon.es/Castell-Mira-Dins-Equipo-Susaeta/dp/8430570314>

<https://www.amazon.es/Cavallers-Aventura-Medieval-Susaeta-Ediciones/dp/8467701854>

<https://www.amazon.es/Cavallers-Aventura-Medieval-Susaeta-Ediciones/dp/8467701854>

https://www.amazon.es/Cavallers-castells-LAROUSSE-Infantil-Col-lecci%C3%B3/dp/8418100052/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=cavallers+i+castells+Jean+Coppendale&qid=1628789540&s=books&sr=1-1

<https://www.amazon.es/fortalesa-maravilloso-%C3%89ditions-Gallimard-Jeunesse/dp/8476295944>

<https://www.amazon.es/indis-maravilloso-%C3%89ditions-Gallimard-Jeunesse/dp/8476299842>

https://www.amazon.com/-/es/R-Platt/dp/8498012104/ref=sr_1_fkmr0_1?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Pompeia+al+larg+del+temps+Richard+Platt&qid=1628590774&s=books&sr=1-1-fkmr0

https://www.amazon.es/Tot-sobre-els-vikings-Qu%C3%A8/dp/8484233235/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=tot+sobre+els+vikings&qid=1624197390&s=books&sr=1-1

https://www.amazon.es/Viatges-Marco-Mili%C3%B3-DHist%C3%B2ries-SIMBOLET/dp/8415315317/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=el+viatge+d%27en+marco+polo&qid=1627462730&sr=8-1

https://www.amazon.es/Papa-Qu%C3%A8-Som-Independents-CONTES/dp/8497665090/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Papa%2C+per+qu%C3%A8+som+independents%3F&qid=1624195174&s=books&sr=1-1

https://www.amazon.es/Anna-Frank-Noia-Perdre-LEsperan%C3%A7a/dp/8417822259/ref=sr_1_12?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=ANNA+FRANK&qid=1623839438&sr=8-12

<https://www.amazon.es/1714-L%C3%BAltima-bandera-Descubre-Historia/dp/8448839463>

https://www.amazon.es/Neil-Armstrong-primer-hombre-peque%C3%B1os/dp/8417822224/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=neil+armstrong&qid=1623914429&s=books&sr=1-1

https://www.amazon.es/Jo-Alfonsina-Trampantojo-Joan-Negrescolor/dp/8416817715/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Jo%2C+Alfonsina&qid=1623844771&s=books&sr=1-1

https://www.amazon.es/Sobre-raig-llum-hist%C3%B2ria-Einstein/dp/8416003912/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=sobre+un+raig+de+llum&qid=1623844934&s=books&sr=1-1

https://www.amazon.es/Cle%C3%B2patra-PICARONA-HELENA-KRALJIC/dp/8491450092/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Cleopatra+Helena+Kraljic&qid=1623915382&s=books&sr=1-1

<https://www.amazon.es/Anne-Frank-Josephine-Poole/dp/0099409763>

<https://www.amazon.es/Ilapis-m%C3%A0gic-Malala-Libros-Singulares-ebook/dp/B076H6NW1Y>

<https://www.amazon.es/romans-Quina-hist%C3%B2ria-Sylvie-Baussier/dp/8424624343>

https://www.amazon.es/Antiguo-Egipto-IDEAKA-Nosy-Crow/dp/8414024440/ref=sr_1_2?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=en+tom+viaja+en+el+temps+british+museum&qid=1627466535&sr=8-2

https://www.amazon.es/Antigua-Roma-IDEAKA-Nosy-Crow/dp/8414024459/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=en+tom+viaja+en+el+temps+british+museum&qid=1627466002&sr=8-1

https://www.amazon.com/-/es/Christian-Inaraja/dp/8434232774/ref=sr_1_1?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Jo+Tutankamon&qid=1628330283&s=books&sr=1-1

[https://www.amazon.com/-/es/Isabel-Thomas/dp/8417492429/ref=sr_1_8?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%](https://www.amazon.com/-/es/Isabel-Thomas/dp/8417492429/ref=sr_1_8?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%>)

[C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Nelson+Mandela+Isabel+Thomas&qid=1628793309&s=books&sr=1-8](https://www.amazon.es/L%27egipte+dels+faraons-Mundo-maravilloso/dp/8482869698/ref=sr_1_1?mk_es_ES=%3C%85M%3C%85%C5%BD%3C%95%C3%91&dchild=1&keywords=Nelson+Mandela+Isabel+Thomas&qid=1628793309&s=books&sr=1-8)

https://www.amazon.es/L%27egipte+dels+faraons-Mundo-maravilloso/dp/8482869698/ref=sr_1_1?mk_es_ES=%3C%85M%3C%85%C5%BD%3C%95%C3%91&dchild=1&keywords=l%27egipte+dels+faraons&qid=1628592937&s=books&sr=1-1

https://www.amazon.es/Viatges-incre%C3%AFbles-Detectius-deltemps/dp/8466145591/ref=sr_1_2?mk_es_ES=%3C%85M%3C%85%C5%BD%3C%95%C3%91&dchild=1&keywords=viatges+incre%C3%AFbles&qid=1627463640&sr=8-2

https://www.amazon.com/-/es/Fernando-Garc%C3%A9s/dp/8434234610/ref=sr_1_1?mk_es_US=%3C%85M%3C%85%C5%BD%3C%95%C3%91&dchild=1&keywords=em+dic+cris%C3%B2for+colom&qid=1628791231&s=books&sr=1-1

https://www.amazon.es/bomba-Castellano-Partir-A%C3%B1os-Altamar/dp/8421663208/ref=sr_1_38?mk_es_ES=%3C%85M%3C%85%C5%BD%3C%95%C3%91&dchild=1&keywords=la+bomba&qid=1623843064&s=books&sr=1-38

B

<https://www.brunolibros.es/libro/altamar/la-bomba/>

C

<https://es.calameo.com/books/002013813b956dc8e315e>

http://www.catalegbiblioteques.ad/index.php?lvl=coll_see&id=13797

<https://www.casadellibro.com/libro-cavallers/9788448802714/635232>

<https://www.casadellibro.com/libro-dels-cavallers-diccionari-en-imatges/9782215089155/1186957>

<https://www.casadellibro.com/ebook-1714-lultima-bandera-ebook/9788448840815/2281106>

<https://www.casadellibro.com/libro-el-capital-de-karl-marx/9788415526261/2268630>

<https://www.casadellibro.com/libro-els-faraons-degipte/9788484041016/679049>

<https://www.casadellibro.com/libro-els-viatges-de-marco-polo-i-el-seu-milio-d-histories/9788415315315/4088663>

<https://www.casadellibro.com/libro-marco-polo-versio-catala/9788417822149/9147185>

<https://www.casadellibro.com/libro-els-cavallers-de-la-taula-rodona/9788434569164/709901>

<https://www.casadellibro.com/libro-les-tres-bessones-cristofor-colom/9788434569232/736454>

<https://www.casadellibro.com/libro-les-tres-bessones-l-hombre-de-cromanyo/9788434569225/736452>

<https://www.casadellibro.com/libro-leonardo-da-vinci/9788434569386/702827>

<https://www.casadellibro.com/libro-petita-i-gran-anne-frank/9788490654200/6430242>

<https://www.casadellibro.com/libro-petit-gran-martin-luther-king/9788490656402/11195487>

<https://www.casadellibro.com/libro-petit-i-gran-mahatma-gandhi/9788490655238/9073365>

<https://www.casadellibro.com/libro-fill-de-rojo/9788461199761/1226891>

<https://www.casadellibro.com/libro-papa-per-que-som-independentes/9788497665094/2271982>

<https://www.casadellibro.com/libro-neil-armstrong-versio-catala/9788417822248/9660299>

<https://www.casadellibro.com/libro-neus-catala/9788416855667/11598776>

<https://www.casadellibro.com/libro-jo-alfonsina/9788416817719/11445660>

<https://www.casadellibro.com/libro-sobre-un-raig-de-llum/9788416003914/5977461>

<https://www.casadellibro.com/libro-neandertals/9788423207961/2472999>

<https://www.casadellibro.com/libro-els-romans/9788424624347/857894>

<https://www.casadellibro.com/libro-cleopatra/9788491450085/4744102>

<https://www.casadellibro.com/libro-nefertiti-cat/9788491450511/5171971>

<https://www.casadellibro.com/libro-el-llapis-magic-de-la-malala/9788491048855/5981558>

<https://www.casadellibro.com/libro-a-la-roma-dels-papes/9788475337401/736072>

<https://www.casadellibro.com/libro-roma-vista-per-dins/9788427293182/1028119>

<https://www.casadellibro.com/libro-grecia-vista-per-dins/9788478715398/1085203>

<https://www.casadellibro.com/libro-en-temps-dels-faraons/9788428526630/964163>

<https://www.casadellibro.com/libro-romans/9788423208357/6308201>

<https://www.casadellibro.com/libro-t-agradaria-ser-un-soldat-roma/9788412087727/11390797>

<https://www.casadellibro.com/libro-la-tarragona-romana/9788489890831/739864>

<https://www.casadellibro.com/libro-jotutankamon/9788434232778/1193017>

<https://www.casadellibro.com/libro-combel-doc-els-mons-antics/9788498251845/1162840>

<https://www.casadellibro.com/libro-egipte-al-teu-abast/9788497873086/1201387>

<https://www.casadellibro.com/libro-atles-del-mon-antic/9788498011487/1120748>

<https://www.casadellibro.com/libro-castells/9788423208364/6308203>

<https://www.casadellibro.com/libro-atles-del-mon-medieval/9788498011494/1120753>

<https://www.casadellibro.com/libro-mira-dins-castell/9788430570317/443213>

<https://www.casadellibro.com/libro-cavallers-i-castells/9788448821692/1058653>

<https://www.casadellibro.com/libro-el-castell-medieval-que-qui-com/9788497873949/1249648>

<https://www.casadellibro.com/libro-la-bomba/9788421663202/1243302>

<https://www.casadellibro.com/libro-el-barret-del-milicia/9788493625627/1231890>

<https://www.casadellibro.com/libro-histories-de-la-historia-de-catalunya/9788484120797/703433>

<https://www.casadellibro.com/libro-el-nil-al-llarg-del-temps/9788495939739/947110>

<https://www.casadellibro.com/libro-un-carrer-al-llarg-del-temps/9788495939074/868228>

<https://www.casadellibro.com/libro-la-historia-de-l-erika-catalan/9788484648970/2486952>

<https://www.casadellibro.com/libro-em-dic-anna-frank/9788434233386/5326567>

<https://www.casadellibro.com/libro-anna-frank-versio-catala-la-noia-que-mai-va-perdre-l-esperana/9788417822255/9652831>

<https://www.casadellibro.com/libro-anna-frank-catala/9788448822149/1050293>

<https://www.casadellibro.com/libro-viatges-increibles/9788466145596/9141423>

<https://www.casadellibro.com/libro-dones-extraordinaries-que-van-canviar-el-mon/9788448946357/7363839>

<https://www.casadellibro.com/libro-londres-de-capital-romana-a-ciudad-olimpica/9788498014020/1484501>

<https://www.casadellibro.com/libro-em-dicristofor-colom/9788434234611/1557565>

<https://www.casadellibro.com/libro-em-dic-cleopatra/9788434227552/1023911>

<https://www.casadellibro.com/libro-em-dic-marco-polo/9788434225978/964890>

<https://www.casadellibro.com/libro-nelson-mandela-catalan-petits-relats-de-grans-histories/9788417492427/9134556>

<https://www.casadellibro.com/libro-jaume-i-catalan/9788490344026/2948549>

<https://www.casadellibro.com/libro-martin-luther-king-versio-catala/9788417822163/9147187>

<https://www.casadellibro.com/libro-marie-curie-catala/9788417254612/6715410>

<https://comanegra.com/ca/inici/65-un-comtat-a-l-epoca-medieval-.html>

<https://comanegra.com/ca/inici/332-barcelona-gotica.html>

E

<https://www.editorialbase.cat/lilibres/398&cerca=Jaume+Sobrequ%C3%A9s+i+Callic%C3%B3>

<https://www.elperiodico.cat/ca/actualitat/20100122/periodico-recrea-12-contes-historia-227765>

<https://www.editorialjuventud.es/ca/els-homes-de-ledat-de-la-pedra-9788426138521/>

<https://www.editorialjuventud.es/ca/nelson-mandela-9788426140708/>

<https://www.editorialjuventud.es/ca/plantant-els-arbres-de-kenya-9788426139375/>

<https://www.editorialjuventud.es/ca/visitem-els-egipcis-9788426138545/>

<https://www.editorialjuventud.es/ca/nosaltres-la-nostra-historia-9788426144201/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-barcelona/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-catalunya/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-jaume-i-el-conqueridor/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-lluis-companys/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-dhiroshima/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-les-dones-a-catalunya/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-tarraco/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-dels-drets-humans/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-lluis-companys/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-la-catedral-de-mallorca/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-francesc-macia/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-demma-de-barcelona/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-lassemblea-nacional-catalana-anc/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-convergencia-democratica-de-catalunya/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-la-ugt-de-catalunya/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-gaudi/>

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-coll-bardolet/>

<https://www.editorialsusaeta.com/ca/classics-i-educatius/5248-busca-a-l-antiga-grecia-9788467749915.html>

<https://www.editorialsusaeta.com/ca/lilibres-de-cartro/3775-el-castell-medieval-descobreix-increibles-sorpreses-9788467739817.html>

<https://www.editorialsusaeta.com/ca/petites-lectures/5226-busca-al-castell-medieval-9788430566143.html>

F

<https://www.fnac.es/a7264602/Antic-Egipte#int=:NonApplicable|NonApplicable|NonApplicable|7264602|NonApplicable|NonApplicable>

<https://www.fnac.es/a7264603/Antiga-Roma#int=:NonApplicable|NonApplicable|NonApplicable|7264603|NonApplicable|NonApplicable>

G

<https://www.grup62.cat/lilibre-historia-de-catalunya/165916>

L

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/viatge-per-les-ciutats-perdudes-978-84-246-6688-0#.YQEubo4zY2w>

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/els-historionautes-una-aventura-romana-978-84-246-6376-6#.YQEvI44zY2w>

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/els-historionautes-una-aventura-egipcia-978-84-246-6374-2#.YQEvoY4zY2w>

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/egipcis-978-84-246-3283-0#.YSU6Y4gzY2w>

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/max-i-mia-en-la-prehistoria-978-84-246-5651-5>

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/la-meva-primera-historia-de-catalunya-978-84-246-5164-0>

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/montserrat-caballe-978-84-246-6530-2>

V

<https://www.veguetaediciones.com/catalogo/un-sol-a-lindia/>

https://shop.vicensvives.com/ca/a-partir-de-5-anys/el-mon-dels-vikings-vvkids-catala/8826?utm_source=Vicens-Vives&utm_medium=none&utm_campaign=boton-ficha-producto&utm_term=ir-a-la-tienda

7. AGRAÏMENTS:

Agraeixo l'ajuda de totes aquestes persones:

-A la meva tutora del treball

-Professores d'infantil:

- (Girona): Rossi Pijoan
Pili Matamala
- Cor de Maria (Blanes): Cristina Alemany

-Professores de primària:

- (Girona): Cristina Serra Armengue
- Escola Les Arrels de Maçanet: Maria Martin Garcia

-Professor d'història:

- (Girona): Miquel Juny Canals

-Bibliotecàries:

- Biblioteca escolar (Girona): Roser Juanola
- Biblioteca Municipal de Blanes: Mónica Pulido
- Biblioteca Carles Rahola (Girona): Diana Miguel

-Autora: Marina Palmés

-Il·lustradora: Roser Capdevila

-Llibreter:

- Llibreria "Ça Trencada" (Blanes): Xavi Ros

-Els pares i mares anònims que han col·laborat en la meva enquesta i/o que n'han fet difusió.

-Aquelles persones properes a mi que m'han donat suport i proporcionat ajuda en qualsevol moment.

8. ANNEXOS:

8.1 Transcripció de les entrevistes realitzades

- **ENTREVISTES A UNA AUTORA I A UNA IL·LUSTRADORA**

Marina Palmés (Autora del conte “Salt és el meu Poble”)

1 - Com definiries un conte? Què és per a tu un conte?

Un conte és alguna cosa molt especial, és obrir a l'infant una porta al món. Quan jo i el meu marit vam decidir començar aquest projecte i escriure aquest conte (*El meu poble és Salt*) volíem que a través d'aquest els nens i nenes poguessin descobrir una mica més el seu poble i que, alhora, el poguessin estimar més.

2 - Quin és el procés per escriure un conte des que es defineix la idea, fins a portar-lo a una editorial i vendre'l?

Seguint el fil del conte comentat anteriorment, quan vam començar a escriure'l primer ens vam fixar l'objectiu, el qual va néixer també de la necessitat que tenia el meu fill d'explicar el seu poble en un treball de l'escola. Davant d'això ens vam adonar que hi havia molt poc contingut i vaig decidir fer la recerca jo mateixa. A partir d'aquí, quan ja vam tenir la idea definida, ens vam decidir a impulsar aquest projecte. L'objectiu ja estava fixat, però també vam haver de buscar un gran equip amb tots els professionals possibles per tal d'informar-nos molt sobre tots els àmbits dels quals volíem parlar i així aconseguir que tota la informació que oferíem fos el més acurada possible. També vam haver de triar el públic a qui volíem dirigir el nostre conte .

Quan vam tenir tota la informació llesta vam haver de posar-nos a la pell del nostre públic per tal que aquesta s'adaptés a l'edat del lector i aconseguir que aquest hi pogués interactuar.

Més tard vam fer les il·lustracions del conte i, a partir d'aquestes, vam començar a escriure el text. El següent pas va ser trobar un fil conductor de la història per tal d'adaptar bé tot el contingut i poder aconseguir que agradés.

Finalment és molt important buscar contactes i fer publicitat del teu conte per tal d'aconseguir que aquell conte no quedi en un calaix i arribi el més lluny possible.

Resumidament, podríem dir que hi ha tres etapes. La primera és definir la idea que vols i l'objectiu pel qual s'escriu el conte. La segona etapa consistiria en pensar com ho faràs per escriure el conte que, en el nostre cas, consistiria en fer la recerca i pensar molt bé què hi vols incloure i, finalment, la tercera etapa consistiria en pensar a qui ho vols fer arribar per escriure un conte d'una manera determinada i definir les il·lustracions adequades a l'edat del lector. Amb això, però no ens podem deixar la part de buscar els sponsors del nostre conte per tal de fer-ne publicitat.

3 - Quins són els elements que hi tenen un paper important?

Les il·lustracions tenen un paper essencial en els contes ja que aquestes són les que fan entendre millor la història i ajuden a comprendre millor el text. Però un altre factor rellevant és l'edat ja que aquesta és la que defineix la manera d'explicar la història, és a dir, el vocabulari i també, com ja hem dit, les il·lustracions.

4 - Com s'adapta un contingut, en aquest cas històric, a la visió d'un nen?

Nosaltres vam trobar molt important que hi hagués un fil conductor ja que, en el nostre cas, teníem molts capítols en el conte i cadascun d'aquests tractava un tema diferent. Per tant, el més important per a nosaltres va ser fer uns mateixos personatges per a tota la història i que, a partir d'aquests s'introduïssin l'aventura i tots els diferents capítols del conte. També vam voler fer una introducció amb anècdotes o endevinalles que captessin l'atenció del nostre públic que, en el nostre cas era infantil i, sobretot, juvenil.

Pel tipus de públic que nosaltres ens havíem fixat, les il·lustracions que vam voler fer no van ser tan infantils, és a dir, que aquestes també ajuden molt a adaptar un contingut a l'edat que t'hagis marcat.

5 - Quina influència creus que tenen els contes que parlen d'història? Per què?

La influència dels contes històrics en nens i nenes d'entre cinc i set anys dependrà molt dels pares i de la seva educació i interessos. Això és degut al fet que sovint els

pares són els que trien els contes, per tant, dependrà molt d'ells i de la intenció que tinguin.

6 - Quina importància creus que haurien de tenir aquest tipus de contes, no només a l'escola sinó en la vida quotidiana dels nens?

Un conte pot transformar una societat a partir del que explica. Un conte històric, per tant, té una gran importància ja que pot ensenyar moltes coses, arribar a moltes persones i fer-les reflexionar sobre el tema que tracta.

7- Quin tema històric creus que seria interessant explicar a un nen/a?

Jo potser per a nens i nenes d'entre cinc i set anys explicaria contes com ara dels dinosaures ja que, a aquestes edats, és un tema que interessa bastant.

8-Penses que les il·lustracions d'un conte són importants? Poden "matar" un text?

Doncs sí. Al principi nosaltres vam començar amb el text i més tard vam veure que aquest no acabava de lligar amb les il·lustracions que volíem fer i al final vam acabar deixant el text i començant pels dibuixos.

En el nostre cas ens ajudaven a guiar el lector per a cada apartat i així també, aconseguir explicar la història d'una manera diferent.

9 - En el cas del conte de Salt, vas poder triar l'il·lustrador o et va venir donat per l'editorial?

La part curiosa de tot plegat és que el meu marit i jo vam començar un projecte comú que va ser la creació de l'editorial pedra de toc ja que ell estava molt endinsat dins el món de les il·lustracions i dibuixava molt. Per un altre costat, jo em vaig dedicar a fer tota la part d'escriptura. És a dir que mai vam estar amb una editorial que ens donés l'il·lustrador sinó que era el meu marit però això depèn de cada editorial, n'hi ha que tenen els seus propis il·lustradors i n'hi ha que no.

10 - Com seria el conte "ideal" per a tu?

El conte ideal per a mi seria aquell que intenti buscar els gustos del públic objectiu i que es proposi despertar la curiositat.

Sigui el tema que sigui, per a mi és essencial que hi hagi aquest fil conductor que uneixi tots els punts de la història i que faci que el lector s'interessi. També és molt important remarcar que un conte històric no pot ser una línia cronològica sinó que s'ha d'explicar tot d'una manera més senzilla i divertida.

Roser Capdevila (Creadora i il·lustradora de “Les Tres Bessones”)

1 - Què és un conte? Què és per a vostè un conte?

Un conte és un entreteniment que desperta emocions i, alhora, és una entrada a la imaginació. Els contes, però, depenen molt de com s'expliquen i com es fan arribar per tal de despertar la curiositat i l'interès de l'infant.

2 - Quina importància considera que tenen els contes?

Molta importància. Com ja he dit abans, els contes són una entrada a la imaginació i això permet als nens transportar-se a un altre món o a una altra època i també divertir-se molt.

3 - Quina és el procés per a escriure un conte des que es defineix la idea, fins a portar-lo a una editorial i vendre'l?

Quan la idea està definida el que s'ha de pensar és en escriure el conte d'una manera que el nen o nena ho trobi divertit i entretingut. Els nens i nenes petits s'ho han de passar bé quan els expliquen una història perquè s'hi sentin atrets, perquè els nens són com una esponja que xuclen tota la informació i es queden amb tot allò que els ha fet riure.

4 - Quins elements s'han de tenir en compte a l'hora d'escriure un conte?

A l'hora d'escriure un conte, com ja he dit abans, és molt important que allò que s'explica sigui divertit i entretingut. Sempre és bo que dins la història hi hagi un petit suspens perquè els nens i nenes vulguin saber què passa i també és important que hi apareguin elements propers a ells perquè els puguin reconèixer i integrar-se millor dins la història. No ens podem deixar les il·lustracions, que són les que ajudaran a l'infant a fer-se una idea de com són els personatges i els ajudarà, també, a entendre millor el conte.

5 - Què atrau l'interès dels nens i nenes a l'hora d'explicar un conte?

La manera com s'explica el conte és molt important però també hi té a veure que a la història hi apareguin elements que els nens ja coneixen perquè els puguin reconèixer. En el meu cas, jo vaig optar per il·lustracions més fotogràfiques, que no vol dir pas que ho siguin, però jo les anomeno així pel fet que sempre ubico les meves històries en ubicacions conegudes com ara Barcelona i des d'allà els personatges es transporten a altres indrets.

Des del meu punt de vista veig molt important, com ja he dit anteriorment, la presència d'elements que els nens i les nenes puguin reconèixer per tal de sentir-s'hi reflectits.

6 - Quina importància té la història? Per què? Quina importància considera que hauria de tenir en nens i nenes d'entre 5 i 7 anys?

La història té molta importància ja que a través d'aquesta se n'aprèn molt. A mi em fa molt feliç quan algú que em coneix em diu que encara se'n recorda de les meves històries de "Les tres bessones" o em comenta que gràcies a aquesta sèrie de televisió va aprendre moltes coses. És a dir, que la història és molt important i ens ajuda a conèixer coses noves i també pot ser divertida.

7 - En la seva obra de les 3 bessones, hi ha molts capítols on s'explica història. Què la va portar a explicar història als infants?

Amb el meu equip de "Les tres bessones", cadascú aportava noves idees a la productora. Primer vam començar amb tots els contes clàssics ja que són històries que explicaven els rondallaires, és a dir, que són de transmissió oral i no tenen autor i, per tant, en podíem fer la nostra pròpia versió. Vam fer tots els contes clàssics possibles i els donàvem un punt divertit. Més endavant, però, vam decidir parlar de personatges històrics importants com ara "el Quijote", Gaudí, Mozart, la Cleopatra, en Tutankamón, Buffalo Bill etc.

8 - Com s'adapta un contingut històric a la visió d'un nen?

La veritat és que això depèn molt dels guionistes perquè jo sóc il·lustradora i els guions els feien unes altres persones del meu equip. Però, pel que fa als dibuixos, han de ser fàcils de reconèixer i amb els quals el nen s'hi pugui identificar.

Quan es tracta d'un conte per a infants de 2 a 4 anys, més o menys, els dibuixos són més d'observació, de vocabulari o de cercar i trobar coses. En canvi, per a nens i nenes de 4 i 5 anys els contes tenen ja una mica més de text però van acompanyats d'un important suport que són les il·lustracions, les quals tenen un pes molt important en els contes per a aquestes edats. Finalment, els contes per a adolescents ja no són contes sinó llibres i, en general, ja no van acompanyats de dibuixos.

9 - Més relacionat amb l'àmbit de la il·lustració, com han de ser les il·lustracions d'un conte? Quina importància tenen? Poden "matar un text"?

Com t'he comentat abans, tot depèn del conte. Els contes per a nens molt petits les il·lustracions són gairebé tot el conte ja que aquests són més d'investigar i de descobriment. En canvi, els contes per a infants ja més crescuts les il·lustracions són molt importants ja que acompanyen el text i ajuden a entendre'l millor, per tant, són molt importants en aquest aspecte i a vegades poden dir coses que el text no diu.

10 - Com seria el conte ideal per a vostè?

El conte ideal per a mi seria aquell que estigui escrit a partir de notícies o fets que passen. Hauria de ser una història molt senzilla que ocorregués a un personatge o grup de personatges i que intenti divertir a aquell que la vulgui llegir.

• ENTREVISTA HISTÒRIA

Miquel Juny Canals (Professor d'Història. Girona)

1- Què és la història? Com la definiries?

És difícil establir una definició única del que és la història. Els romans l'entenien com a un "relat" i els grecs com un "ensenyament o aprenentatge fet a través d'una investigació". Podem considerar que la història és l'estudi i la interpretació de fets del passat, que trobem en fonts històriques i que intentem sistematitzar de forma coherent en el que anomenem relats de processos històrics. Val a dir que tot i que la història miri sempre al passat, és també quelcom viu, ja que la seguim escrivint cada dia. Demà l'avui serà història.

2- És important la història? Per què?

Com deia Ciceró, la història és la “llum de la veritat, vida de la memòria, mestra de la vida”. La història és, per tant, quelcom que il·lumina, que és viu i que ens ensenya. La història és important per aquests tres motius. En primer lloc, perquè en ella trobem la “llum” que ens il·lumina una certa veritat que ja teníem en nosaltres però que la història ens ha ajudat a fer palesa. En segon lloc, perquè en ella trobem aquest component de *traditio*, de tradició o transmissió viva que anomenem memòria, i que ha anat passant de generació en generació des de fa molts segles. En tercer terme, si ens deixem il·luminar per la seva llum i ens sentim dipositaris de la seva memòria col·lectiva, la història es converteix en mestra de vida: ens ensenya les claus històriques de les quals podem aprendre lliçons de vida, tant a nivell individual com a nivell col·lectiu.

3- Creus que la història està sotmesa a prejudicis?

La història no es fa en general, sinó que l'expliquen i la interpreten historiadors concrets. En aquest sentit, com a bon professional, l'historiador ha de procurar ser el més objectiu possible en les seves interpretacions de fets, cenyint-se al que diuen realment les fonts de les quals disposa i procurant no anar més enllà. Tanmateix, l'ésser humà és imperfecte i, en alguns casos, es deixa portar pel verí de les ideologies. Si un historiador està ideologitzat, per un principi de coherència les seves interpretacions històriques seran ideològiques i, per tant, no objectives. Quan es transmet una visió ideològica de la història i aquesta és rebuda acríticament pel gran públic, és aleshores quan neix el prejudici històric sobre un tema concret. Es “dona per vàlida” una interpretació ideològica (falsa, per tant) de la història en la que possiblement hi ha uns “bons” i uns “dolents” i qui no estigui d'acord amb ella simplement serà un ignorant o un malvat. Com pots comprovar, els fruits de les ideologies no són precisament bons: prejudicis històrics, interpretacions unilaterals i un cert sectarisme amb els que interpretin els fets d'una altra manera. D'aquesta manera, sobre la base d'un prejudici històric, neix moltes vegades el monstre d'allò “políticament correcte”.

4- Diries que avui en dia s'està perdent l'interès en la història? Per què?

Avui en dia són molts els aspectes de la realitat sobre els que s'està perdent interès. Vivim en uns temps convulsos en els que impera un paradigma tecnocràtic que no deixa de ser una ideologia. Segons aquest paradigma només és vàlid allò proposat per la ciència i recolzat per la tecnologia. És un paradigma que fomenta l'interès només per allò considerat "útil". Tantes vegades els estudiants d'història es fan la pregunta: "i això per a què serveix?" davant la proximitat d'un examen. La pèrdua de l'interès per la història cal situar-la, per tant, en el marc de la pèrdua de l'interès per tot allò que no resolgui problemes concrets. L'utilitarisme de la ciència fa que només ens fixem en allò que tenim al voltant, en resoldre problemes concrets, i que perdem aquell interès vital, molt propi de l'ésser humà, per enriquir-nos per dins. I si deixem de banda el cultiu de la nostra pròpia interioritat, caiem fàcilment en l'activisme d'un fer sense pensar. Davant dels freqüents episodis d'angoixa o depressió que moltes persones pateixen, proposo una recuperació de les Humanitats com a forma d'ampliar els horitzons de la interioritat humana i de superar l'estrès generat per la preeminència d'allò útil a les nostres vides. En aquest sentit, juntament amb la filosofia i la literatura, la història és una de les disciplines humanístiques que ens pot ajudar a aconseguir-ho.

5- Què passaria si la història deixés de ser un punt d'interès de les futures generacions?

Des de l'aparició del llenguatge, els éssers humans ens movem per relats. Tota cultura i tota comunitat té el seu conjunt viu de relats transmesos que l'identifiquen i el fan únic. La història és el conjunt de relats i gestes d'un poble que el fan ser qui és. Una generació sense història és una generació que no sap qui és. És una generació que no sap d'on ve i que, per tant, és difícil que pugui decidir cap a on vol anar. Una generació sense coneixement de la pròpia història es converteix en un remat gregari predisposat a ser manipulat per qualsevol. No vull sospitar sense fonament, però em crida l'atenció la paulatina desaparició o pèrdua de pes de les matèries humanístiques, inclosa la història, dels currículums acadèmics a mesura que es van formulant lleis educatives basades en el sistema d'ensenyament per competències. La competència es basa en allò útil.

6- Consideres que s'hauria d'explicar història als nens i nenes? Per què? Diries que això es fa a les cases i/o a les escoles?

Per tot el que hem comentat fins ara, considero molt adient explicar història als nens i nenes. Lògicament, la forma de transmissió de coneixements ha d'estar adequada a la seva edat i s'hauria de fer de la manera més narrativa possible. Aquesta tasca hauria de recaure en els mestres d'educació primària. Desconec si actualment es realitza aquesta tasca, tot i que intueixo que sí.

7- Quina influència diries que té la història en nens i nenes d'entre 5 i 7 anys?

La ment d'un infant és molt plàstica i és capaç de retenir més informació de la que sospitem. Crec que una bona història sobre un fet d'Història, hàbilment narrada i amb unes conclusions didàctiques adequades a l'edat, pot ajudar a posar els fonaments d'una personalitat ben formada en la vida adulta.

8- Hi ha algun fet històric que consideres que s'hauria d'explicar als nens i nenes? (encara que sigui molt simplificat o molt indirectament)

Crec que explicar un fet històric de forma aïllada i asèptica és com explicar una anècdota intranscendent. Cal més aviat explicar adequadament els processos històrics que han generat determinats fets, amb l'habilitat suficient per intentar fer-ne veure les seves conseqüències. En aquest sentit, per la seva influència històrica posterior, que arriba fins als nostres dies, crec que als nens i nenes se'ls hauria d'explicar el sorgiment de les grans tradicions religioses i culturals a Occident: la cosmogonia grega i romana, el judaisme, el cristianisme i l'islamisme.

9- Què afavoreix al fet que la història sigui interessant i atregui l'atenció de la gent?

En la línia del que hem parlat abans, la història serà interessant per a mi si aconseguixo establir un vincle personal amb ella de manera que m'il·lumini i

m'ensenyi aspectes que puc adequar al meu present. En aquest sentit, trobar un historiador de referència que sigui rigorós pot ser el fet que em desperti aquest interès.

10- Com hauria de ser el conte històric (és a dir, un conte que parli d'història) ideal per a tu?

El conte històric ideal hauria de ser un relat que combini el rigor històric amb un embolcall literari que en faciliti la transmissió. El rigor històric estarà determinat pel fet d'explicar les coses tal com van passar, sense afegir-hi ni fets ni personatges espuris; l'embolcall literari farà que aquest relat es presenti de manera narrativa, presentant uns personatges amb els que sigui fàcil identificar-se.

11- Em podries explicar el fet històric de la caiguda del mur de Berlín? O coneixes fonts que em puguin ajudar a conèixer bé aquest fet històric?

La caiguda del mur de Berlín (novembre del 1989) cal situar-la dins del procés de l'enfonsament de l'imperi soviètic. És un fet que va facilitar la reunificació d'Alemanya i, tot que encara no es va acabar, va convertir-se en el símbol del final de la Guerra Freda. Per parlar-ne amb rigor caldria fer referència a les reformes de Gorbatxov i a la seva *perestroika* en el Bloc Comunista de la Guerra Freda que van precipitar varis fets, entre ells el cop d'Estat de 1991 que va precipitar la dissolució del PCUS i el desmembrament de l'imperi soviètic. Et recomano la lectura del Tema 14 del llibre de text de 1r de Batxillerat. Allà ho tens explicat amb més detall.

● ENTREVISTA A UN LLIBRETER

Xavi Ros - Ça Trencada (Blanes)

1 - Per a quina franja d'edat es compren més contes?

Segurament per a nens i nenes d'un a sis anys, això es deu al fet que el conte i l'àlbum il·lustrat és el que més agrada.

2 - Què s'entén quan parlem de contes?

Un conte és una narració que va acompanyada d'il·lustracions. En canvi, un àlbum il·lustrat és un tipus de material en el qual les il·lustracions predominen i hi ha el reforç del text.

Per altra banda, també trobem els llibres de coneixements que expliquen coses més concretes. Aquests ensenyen de manera amena i tracten sobre temes més específics com ara els tipus de flors, de plantes, d'ocells etc.

3 - Qui escull els contes? Els pares o els nens?

Cada vegada els pares demanen més opinió als nens. A vegades els pares venen a buscar una temàtica concreta però ara, cada vegada més, són els nens els que trien. Aquí també hi intervé un factor molt important que és que la Generalitat, la qual promou una cosa que es diu "Fas sis anys, tria un llibre" que és un val que arriba a les cases dels nens i nenes que fan sis anys aquell any i que el poden portar a una llibreria per bescanviar-lo per un conte o un llibre. Aquí sí que és important que triïn els nens per tal que tinguin la sensació que entren a comprar-se alguna cosa per a ells.

4 - Els clients es deixen aconsellar a l'hora de comprar o acostumen a triar per si mateixos?

A mi m'agrada més que primer remenin i busquin, però, si veig que no ho tenen clar, aleshores els ofereixo ajuda i consell i sempre intento que al final acabin llegint els pares.

5 - Quan és més freqüent que es comprin contes?

Hi ha uns pics de vendes que serien per exemple en l'època de Nadal, també a finals de l'escola venen bastant a buscar material per a les vacances d'estiu i, evidentment, Sant Jordi. Llavors també és bastant freqüent que la gent vingui a buscar contes per aniversaris i n'hi ha alguns que sí que venen a buscar ja que volen tenir una biblioteca pels petits a casa i de tant en tant venen a renovar.

6 - Quina temàtica de contes és la més consumida?

Influeixen bastant els pares, però també va a èpoques. Normalment són els dinosaures, els pirates i també n'hi ha molts de coneixements com ara els que parlen del cos humà, els planetes, els animals etc.

Ara també és molt comú parlar de temes socials que toquen valors com ara la integració, els immigrants etc.

7 - Hi ha contes que parlin d'un fet històric?

Contes ben bé diria que no. Els que sí que n'hi ha són més de coneixement, com a mínim un parell que sí que t'expliquen la línia del temps ab les diferents èpoques o que et situen la història en un moment concret. Per exemple n'hi ha un que es diu "Empanada de mamut" que, evidentment, està situat en la prehistòria.

N'hi ha alguns que expliquen històries reals que han passat en algun lloc o a algun personatge.

Són un tipus de contes que t'expliquen la història indirectament però no són contes per aprendre història.

8 - Quina és la temàtica històrica més freqüent en els contes?

Jo diria que aquí a Catalunya atrauen molt els contes de l'edat medieval pel fet de tenir la tradició de Sant Jordi.

9 - Quina influència tenen els contes històrics en nens i nenes d'entre 5 i 7 anys?

Jo crec que no és el que més els influeixen potser també perquè el mateix mercat no ofereix tant. Evidentment n'hi ha però que expliquin històries no són tant contes sinó més llibres de coneixements i crec que el que es llegeix més del mercat són els temes dels valors, dels sentiments, de passar-s'ho bé amb històries divertides i de crear lligams.

10 - Considera important la història? És important explicar-la als nens? Per què?

Sí, perquè si no la tenim present els problemes es van repetint i és millor que això no passi. Crec que sí que s'ha d'explicar però ha de ser d'una manera molt entenedora. Considero important que els nens i nenes busquin el "per què" de les coses tal i com ho farien amb una tradició com la de la mona de Pasqua o Sant Jordi.

11 - Quin fet històric considera que s'hauria d'explicar als nens?

La veritat és que a aquestes edats no m'he plantejat si la història és important i no sabria dir si és necessari explicar a un nen la Segona Guerra Mundial.

12 - La pràctica dels contes s'està perdent?

Des del meu punt de vista no, perquè la gent segueix consumint contes. El problema és que aquí hi intervenen diversos factors; un és l'escola, tot i que no li vull carregar tot el pes a ella ja que no seria just, però aquesta té un paper important a l'hora de fer el primer contacte amb la lectura i crear en els nens i nenes l'emoció per llegir i, de fet, l'escola això ja ho fa i penso que ho fa molt bé. El problema és a casa i els pares. Hi ha molts pares i mares que encara no han entès que els contes i la lectura són molt importants, no només pel tema de l'aprenentatge sinó pel fet que també estan reforçant el lligam entre els pares i els nens, i aquest és un vincle molt bonic. És a dir, el temps no és excusa.

També és important que els pares no es desentenguin dels fills quan ja comencen a llegir sols perquè és bonic que els acompanyin en aquesta tasca i que la facin junts. Només són vint minuts al dia que no és tant i que és un temps en el qual el nen s'adona que estàs per a ell.

13 - Quina és el factor que atrau als nens i nenes a escollir un conte? I als pares?

Quan són molt petits qui tria són els pares però quan ja comencen l'escola ja són els nens que comencen a triar i, a vegades, es guien a partir dels contes que tenen a l'escola.

Al final no deixa de ser una activitat d'oci com és mirar la televisió o jugar a qualsevol cosa, és a dir, que sempre els agrada tenir, comprar o anar a buscar contes.

14 - Com hauria de ser el conte històric ideal?

Des del meu punt de vista trobo important que les frases no siguin gaire llargues i, sobretot, que la il·lustració sigui vistosa i que els cridi l'atenció. També penso que quan més detalls s'hi puguin trobar en els dibuixos, més t'hi pots entretenir a anar mirant i buscant.

• ENTREVISTES A BIBLIOTECÀRIES

Roser Juanola (Bibliotecària escolar, Girona)

1 - Quina franja d'edat ve més a la biblioteca a buscar contes?

A veure, primer de tot, cal remarcar que l'edat inicial de la biblioteca està pensada per a nenes a partir de tercer de primària, però, abans de la Covid-19, les que freqüentaven més a la biblioteca eren les de tercer i quart de primària ja que és una edat en la qual comencen a llegir millor i s'interessen més per a llibres nous i també per col·leccions. A partir de cinquè, sisè i pujants ja són cursos en els quals es ve més a la biblioteca a estudiar i a fer deures.

2 - Hi ha contes que parlin d'un fet històric?

Jo diria que sí, però són contes dirigits potser per a nenes més grans. Els contes que hi ha són més de descobriments o d'aventures irreals però que ocorren en un context real.

3 - Hi ha molts nens i nenes que s'interessin per contes històrics?

Hi ha força nenes que sí, però això també es deu al fet que van a buscar, com ja he comentat abans, aquelles col·leccions que els agraden, com ara la Tea Stilton o la Tina Superbruixa que, moltes vegades, succeeixen en contextos històrics i poden ajudar a les lectores a traslladar-se a aquella època a través de les seves aventures.

4 - Quin és el conte històric o temàtica històrica que els nens i nenes tenen més tendència a endur-se / interessar-se?

La temàtica històrica més popular gira al voltant del tòpic d'Egipte, civilitzacions antigues, cultura xinesa.

Tanmateix a mi em dona la sensació que les nenes no escullen tant una temàtica concreta sinó que van a buscar les col·leccions que els agraden.

5 - Quina influència aproximada tenen els contes que parlen d'història en nens i nenes d'entre 5 i 7 anys? Per què?

Els infueixen en el sentit que els fa ésser conscients dels canvis i l'evolució de la societat, és a dir, que no tot ha sigut sempre igual com ho veuen ara. Els ajuda a establir paral·lelismes i a ser conscients que la humanitat evoluciona

Per exemple, amb els transports poden adonar-se d'una gran evolució des que anaven a cavall fins als cotxes actuals d'avui en dia o amb el mot pirates també ens adonem que fa molts anys tenia un significat molt diferent del d'ara com quan parlem de pirates informàtics, per exemple.

Ara pla, és diferent parlar de com aquests contes influeixen als nens i nenes, i especificar quina presència hi ha de contes històrics en els infants d'aquestes edats. Des del meu punt de vista crec que entre els nens i nenes d'entre cinc i set anys penso que aquest tipus de contes no són comuns en el seu dia dia. Penso que les temàtiques més comunes són temes més fantàstics o aventures i/o fets que ocorren a uns personatges més o menys de la seva edat i amb els quals es poden identificar.

6 - Els pares influeixen en els seus fills o filles a l'hora d'escollir un conte?

Jo penso que sí. Normalment quan un dels pares ha viatjat a algun lloc del món, amb aquest tipus de lectures poden despertar en el nen el gust per llegir llibres relacionats amb llocs reals i descobrir què hi va passar allà.

7 - La pràctica dels contes s'està perdent?

Diria que sí, sobretot degut a les pantalles i a la manca de temps dels pares. Moltes vegades no hi ha temps o bé és més difícil organitzar-se l'horari de tasques i de treball i això fa que, amb la presència creixent de les tecnologies, sigui molt més fàcil posar-li una pantalla al nen que dedicar-li tu una mica de temps. En aquest sentit podríem dir que les pantalles ofereixen una possibilitat que potser és més còmoda.

8 - Considera important que els nens i nenes tinguin interès en els contes? Per què?

Jo penso que sí. Per una part pel tema de la lectura que és la que obre la porta al coneixement, ja que comencen amb un conte i més endavant s'avocaran a llegir llibres, novel·les i el dossier de filosofia etc. Per un altre costat també em sembla important perquè llegint s'aprèn. Els nens i nenes llegint augmenten el seu vocabulari, la seva creativitat per inventar històries i el seu coneixement si el conte parla de coneixements reals.

9 - Quin és el factor que atrau els nens i nenes a llegir o mirar contes?

La portada, els seus colors i els seus dibuixos.

10 - Considera important que els nens tinguin interès en conèixer històries d'aquest tipus? Per què?

Sí perquè penso que els contes històrics aproximen els nens a la realitat de l'home i a la seva història, situacions que han viscut etc.

11 - Com hauria de ser un conte d'aquest tipus per tal que el pogués recomanar a nens i nenes dins d'aquesta franja d'edat?

El conte històric ideal per a mi hauria de ser d'algun lloc que el nen o nena conegui, com per exemple Girona i a partir d'aquí explicar fets, personatges i llegendes. Per mi seria com explicar la història de la ciutat d'una manera atractiva i, alhora, que el nen s'ho passi bé amb el conte.

Mónica Pulido (Biblioteca Municipal de Blanes)

1 - Quina franja d'edat ve més a la biblioteca a buscar contes?

Els que venen a buscar més contes són nens i nenes d'entre sis i dotze anys. A partir d'aquesta edat ja hi ha una gran davallada i llavors tornen a venir quan ja són més grans.

2 - Hi ha contes que parlin d'un fet històric?

Sí, hi ha les petites històries que dibuixa la Pilarín de diferents indrets del país i del món.

3 - Hi ha molts nens i nenes que s'interessin per contes històrics?

N'hi ha alguns, però, com ja t'he dit abans, normalment venen a buscar contes més d'imaginació i de fantasia.

4 - Quin és el conte històric o temàtica històrica que els nens i nenes tenen més tendència a endur-se / interessar-se?

Normalment, quan els nens i nenes venen a buscar contes a la biblioteca tendeixen a ser més d'imaginació, els contes històrics els necessiten més per a treballs de l'escola i quan venen a buscar-ne cerquen col·leccions locals, és a dir, temàtiques de punts concrets com ara de Sa Palomera de Blanes, la Piona de Malgrat, les esglésies, les ermites etc

5 - Quina influència aproximada tenen els contes que parlen d'història en nens i nenes d'entre 5 i 7 anys? Per què?

Poqueta. A vegades pot ser qüestió de desconeixement o bé que falta algú que els desperti aquella guspira que els faci interessar-se per aquest tipus de contes.

6 - Els pares influeixen en els seus fills o filles a l'hora d'escollir un conte?

I tant que sí. Normalment quan els pares venen a buscar contes o llibres els fills també són lectors i això es veu molt quan a casa hi ha aquesta base. Moltes vegades ens demanen consell i també ens passa que molts ja venen recomanats per la mestra de l'escola, per tant, sí, els fills estan influenciats pels pares i per les mestres i professors de les escoles també.

7 - La pràctica dels contes s'està perdent?

No, els contes són una cosa que no s'acabarà mai perquè són una porta a la imaginació i al món de les aventures i al coneixement històric del teu poble o ciutat. El temps no és excusa. Quan ets pare o mare saps trobar un forat de cinc minuts per explicar un conte.

8 - Considera important que els nens i nenes tinguin interès en els contes? Per què?

Sí molt, els nens i nenes quan més llegeixen més entenen el món, més vocabulari adquireixen i es tornen més extrovertits, estableixen més connexions amb tot allò que els envolta i influeix en el seu aprenentatge i, sobretot, es nota molt en el llenguatge d'un infant quan llegeix o no.

9 - Quin és el factor que atrau els nens i nenes a llegir o mirar contes?

A vegades és el tema. Que els atraguin les ballarines, els detectius, el futbol etc. Moltes vegades també influeix el fet que ja vinguin recomanats per algú ja sigui el pare, la mare, un company o un amic o la professora o professor de l'escola. Aquests factors són els que els fan triar entre un conte o un altre.

Que un infant es decanti per una temàtica o una altra depèn molt també de les curiositats, d'allò que els recomanen etc. Però moltes vegades també són els pares que trien i, per tant, depèn molt del seu criteri.

10 - Considera important que els nens tinguin interès en conèixer històries d'aquest tipus? Per què?

Sí clar, serveixen moltes vegades per conèixer fets i curiositats del poble. Tot això és riquesa per al poble. Nosaltres abans coneixíem un home que era pescadors i ens explicava històries de la llotja i de quan anava a pescar i era molt interessant.

11 - Com hauria de ser un conte d'aquest tipus per tal que el pogués recomanar a nens i nenes dins d'aquesta franja d'edat?

Hauria de ser de lectura fàcil, amb frases senzilles i dibuixos vistosos i molt visuals, ja que, en aquestes edats, els contes moltes vegades entren més pels dibuixos que per qualsevol altre cosa.

La temàtica històrica és indiferent perquè qualsevol fil pot estirar per fer una història.

Diana Miguel (Biblioteca Carles Rahola de Girona)

1 - Quina franja d'edat ve més a la biblioteca a buscar contes?

Abans de la Covid-19 la franja d'edat que més freqüentava a la biblioteca eren els nens i nenes de set a nou anys.

2 - Hi ha contes que parlin d'un fet històric?

Sí que n'hi ha però no hi ha cap apartat concret que es dediqui a aquest tipus de temàtica sinó que els tenim repartits en diverses seccions. A veure, tenim una secció on tenim material històric però també podries trobar altres contes històrics que parlessin d'un personatge concret en una altra estanteria depenent del tema que tractés.

3 - Hi ha molts nens i nenes que s'interessin per contes històrics?

No. A la franja dels cinc als set anys el més comú és que vinguin les mares i el que venen a demanar és només el que els interessa en aquell moment concret, és a dir, per a l'etapa per la qual estan passant els seus fills. Aquestes normalment escullen contes d'animals o altres temes de la vida quotidiana.

4 - Quin és el conte històric o temàtica històrica que els nens i nenes tenen més tendència a endur-se / interessar-se?

És molt difícil concretar una temàtica pel fet d'haver-hi tan poca o bé gens demanda d'aquest tipus de contes. El que sí que a vegades passa és quan els pares, normalment molt lectors, venen a buscar un conte de quan ells eren petits com ara "Les aventures dels cinc" però és poc freqüent que algun pare demani contes històrics i encara menys els nens.

A partir de tercer de primària és quan els nens i nenes per si mateixos s'interessen per temàtiques més concretes i això inclou també la història, però, normalment, aquest fet ocorre degut que a l'escola els ho demanen o els ho ensenyen.

5 - Quina influència aproximada tenen els contes que parlen d'història en nens i nenes d'entre 5 i 7 anys? Per què?

Cap, almenys en aquesta biblioteca i tampoc crec que se n'editi cap. Jo suposo que això ha de ser degut al fet que les editorials ja tenen els seus estudis i saben que els nens i nenes d'aquestes edats estan començant a crear les bases de la seva cultura i encara no tenen la capacitat de comprensió per entendre aquest tipus de contingut. Des del meu punt de vista crec que encara no és l'edat per començar a explicar-los això.

6 - Els pares influeixen en els seus fills o filles a l'hora d'escollir un conte?

Tot depèn de la família del nen. En aquelles famílies en les quals els pares són molt lectors sí que són aquests els qui trien el conte i el trien amb un objectiu concret, però, en general, les famílies que venen a passar una estona a la biblioteca deixen que el nen triï el conte que vol sense ni tan sols mirar de què tracta. La majoria es guien per les il·lustracions i pel que crida l'atenció de l'infant.

Ara amb la Covid-19, com que tenim alguna sala tancada, quan els pares venen i demanen contes ja som nosaltres, les bibliotecàries qui triem els contes i els portem els que trobem més interessants que llegeixin o fins i tot que hi juguin, sempre i quan els pares no demanin una temàtica concreta.

7 - La pràctica dels contes s'està perdent?

Sí, totalment. Ara amb el confinament no perquè ara tothom explica contes, però en la normalitat el que és comú en el dia dia dels nens és la televisió, les maquinetes, la tablet etc. Sí que és cert que cada vegada venen menys nens a buscar contes però aquests mai deixen de participar en les activitats que organitza la biblioteca.

Diria que això passa degut a la mancança d'una base lectora a casa, perquè els nens imiten el que fan els pares i si aquests ja no llegeixen els nens tampoc. Sempre hi ha excepcions però no és el que passa normalment. Un altre factor rellevant és el temps ja que els pares i mares ara estan més ocupats i tenen menys temps per explicar contes als seus fills.

8 - Considera important que els nens i nenes tinguin interès en els contes? Per què?

És molt important, però també és rellevant que hi hagi un factor motivador que engresqui al nen a llegir o mirar un conte. Aquest fet és molt important per la vida en general. Es nota quan un nen o nena és un bon lector pel vocabulari que utilitza i per com s'expressa. La lectura, doncs, és un pilar fonamental en tots els aspectes de la vida.

9 - Quin és el factor que atrau els nens i nenes a llegir o mirar contes?

Jo penso que el factor més important és a casa, la família, és a dir, que tinguis un ambient lector. Veure els teus pares com llegeixen el diari t'incentiva i et motiva a llegir. A partir d'aquí les escoles també tenen un paper molt important i, avui en dia, m'he fixat que les escoles lluiten molt per la lectura.

Quan venen a la biblioteca es basen amb el boca-orella, el que es diuen entre ells. Si a un nen li ha agradat molt un llibre, saps que aquest llibre passarà a mans d'altres. La portada i els dibuixos també són molt importants i és el que els crida l'atenció. Jo diria que la imatge del llibre hi juga molt.

10 - Considera important que els nens tinguin interès en conèixer històries d'aquest tipus? Per què?

Sí, és que això ho han d'aprendre, perquè és la història dels nostres avantpassats, d'on venim... Això és súper important.

11 - Com hauria de ser un conte d'aquest tipus per tal que el pogués recomanar a nens i nenes dins d'aquesta franja d'edat?

Hauria de ser molt visual, molta imatge i poc text. En aquesta franja d'edat qualsevol cosa va bé, no poden ser coses diminutes, hauria de ser en grans formats.

La mida del conte també té molt a veure. Han de ser formats grans, de cartró, molt de color i la lletra que sigui gran.

- **ENTREVISTES A PROFESSORES**

EDUCACIÓ INFANTIL

Pili Matamala (Girona)

1 - Llegiu o expliqueu contes a l'escola? Quan?

Llegim i expliquem contes, que són dues coses diferents i penso que ho fem tot. Expliquem contes quan hem de fer algun projecte però també depèn molt de les ganes que té d'explicar contes la mestra. Jo, si puc, intento explicar contes cada dia.

2 -Teniu alguna estona estona de lectura? Si és que no, creus que seria important? Per què?

No, normalment el moment d'explicar contes és el matí quan fem el bon dia, els rètols i plantegem una mica tot el dia. Normalment en aquest moment és quan s'explica el conte, sigui relacionat amb la temàtica que es treballa, que és el que es fa normalment, o bé simplement per passar una estona.

3 - Quina finalitat tenen els racons de lectura a les aules? Per entreteniment? Per tractar alguna matèria concreta? Per celebrar un dia concret?

Nosaltres treballem amb ambients de treball i, normalment, la biblioteca de l'aula forma part d'un d'aquests ambients de treball, però pel matí i per la tarda també es pot utilitzar la biblioteca d'aula quan els nens i les nenes ho volen. A més a més, arrel del projecte de Sant Jordi és quan més treballem els contes.

4 - A l'hora de mirar / llegir contes, els nens i nenes llegeixen / miren els contes sols o els els llegiu les professores?

Hi ha les dues coses. Hi ha el moment en què nosaltres els expliquem i també hi ha el moment de biblioteca en què els nens i nenes es miren els contes sols. En aquest últim cas, depenent del conte els nens i nenes miren només les il·lustracions o bé els llegeixen depenent de la lletra que tingui el conte.

5 - Els nens i nenes s'interessen per si mateixos en els contes o prefereixen fer altres coses? És igual?

Com sempre hi ha de tot, per exemple la biblioteca és un ambient més i hi ha moments en què els ambients són lliures, és a dir, ells poden escollir el que volen i anar on volen. Ara, també hi ha altres moments que en què és hora de lectura de tots i, a vegades, quan fa tanta calor, ja no deixes ni triar i vas directament a la biblioteca on ens poguem relaxar.

6 - Qui tria la temàtica dels contes de les aules?

Hi ha de tot. D'anglès se'ls demana cada any que portin un conte que passa a formar part de la biblioteca d'anglès.

Els altres a vegades són contes que comprem per Sant Jordi o per Reis i, per tant, aquests els triem les mestres; a vegades són donacions de famílies els fills de les quals ja han crescut i volen donar els contes a l'escola. Això fa, per tant, que s'hi puguin trobar contes més nous i d'altres ja més vells.

7 - Quines temàtiques de contes teniu? En teniu de concretes per algun moment o activitat concreta?

Hi ha de tot. Per a l'assignatura d'anglès cada nen ha de portar el seu conte i, per tant, les temàtiques són més variades i a la biblioteca tenim una mica de tot com ara animals, oficis etc.

8 - Creus que són importants els contes? Per què?

I tant. Els contes són una manera de passar les històries dels uns als altres. Hi ha contes molt nous i pedagògics que són més de continguts, però hi ha contes que expliquen històries i que et poden ajudar amb moltes coses com ara per començar a llegir.

9 - Diries que la pràctica dels contes s'està perdent? Quines conseqüències diries que té això si la resposta és que sí?

Jo diria que no. Sí que hi ha contes que atrauen més al nen per l'aspecte visual que no pas pel conte en sí i aquests porten purpurina i altres detalls que no fan falta però bé sí que és veritat que a nivell de pares atrau més aquest tipus de contes que es

veuen tan bonics i , per tant, es deixen enganxar més per com és el conte que no pas pel seu contingut.

Jo diria que les biblioteques fan una bona feina perquè fomenten la lectura, faciliten les visites escolars i també organitzen activitats per animar als nens a llegir contes, però clar, fer competir un conte amb una pantalla el nen es sent més atret per la pantalla perquè és molt més visual i el pare es sent més atret perquè és molt més fàcil. Però a nivell escolar penso que el conte encara té la seva importància.

Més que conseqüències és que a canvi d'un conte el que tenen els nens és una pantalla i això significa menys hores amb família, és molt fred que el nen estigui davant d'una pantalla, la dependència que aquesta crea i la falta de parla entre adult i nen, que això el conte ho fa ja que és molt més proper.

Aquí a l'escola es nota molt els nens que hi ha molta pantalla al darrere més que no pas el que tenen o no tenen contes. I també es nota els nens aquells que tenen molta comunicació amb la família perquè, normalment, fan servir llenguatges molt més rics i tenen molta facilitat també a nivell lectoescriptor perquè ja ho han viscut de sempre. Que això sigui o no conseqüència directa d'explicar contes no sé si es podria dir.

10 - Diries que el fet que els nens i nenes llegeixin o els expliquin contes a casa, o no, afecta en el seu aprenentatge?

Sí això sí que penso que sí, sobretot a nivell d'atenció, és a dir, el conte és un moment d'atenció molt important, també d'intercanvi de llenguatge, de vocabulari i és un nivell també de transmissió de continguts perquè en els contes hi pot sortir de tot.

11 - Quins factors creus que afavoreixen a llegir / explicar contes? Quins no?

Si és en el moment en què van a la biblioteca, el que trien els nens és el conte bonic. Seria diferent si en aquesta biblioteca hi poguessin trobar un conte que ja els han explicat anteriorment. Aquest és un conte viscut que ja saben quin és i això també els agrada perquè recorden la història que la mestra els ha explicat.

Els infants d'aquestes edats escullen o bé per l'efecte estètic o bé per la coneixença que tenen del conte ja sigui perquè a l'escola els l'han explicat o bé a casa etc, perquè que els agrada a ells és saber-se la història i poder-la seguir sense saber ni llegir.

12 - Animeu els pares a llegir contes a casa o a fomentar aquesta pràctica? I als nens? Si és que no, consideres que s'hauria de fer, o no és assumpte de l'escola?

Quan els pares venen a tutoria normalment parles amb ells de molts aspectes però sí que hi ha dos aspectes que sempre es comenten. Primer de tot, fora pantalles, perquè si la competència dels contes són jocs, construccions etc, això no és competència perquè és molt bo però sempre animem a optar pel conte abans d'una pantalla. Quan comencem a parlar més del tema de la lectura els animem a que expliquin contes als seus fills i filles de tal manera que ells també puguin participar en la lectura aportant una paraula o llegint entre tots.

Aquests són els dos aspectes a comentar sempre a les tutories. Per un costat el tema de control de la lectura i per l'altre costat evitar les pantalles i així aconseguir que passin temps en família.

13 - Consideres importants els contes que parlin d'història? Quina importància creus que tenen?

Home jo ho trobo molt interessant perquè anar rumiant sí que m'ha vingut algun títol al cap però alguns que no.

14 - Diries que aquest tipus de contes està sotmès a prejudicis?

No en conec gaires però tinc ganes de descobrir tots aquests contes perquè la veritat és que me'n venen pocs al cap i trobo que poden ser molt interessants perquè explicar la història també ha de ser una cosa bonica de transmetre.

15 - Creus que s'hauria d'explicar història als nens i nenes encara que sigui només per explicar i no tant per aprendre? (és a dir, que als nens se'ls pugui explicar qualsevol qüestió encara que només s'ho prenguin com una simple història d'un conte)

Sí, jo penso que no fa cap mal saber d'on venim de la manera més objectiva possible. Però és que tots hem de saber les nostres arrels d'on venen. I pot ser la història d'un poble o pot ser la d'un país o la d'una família o la de l'escola. Trobo que és molt important saber d'on venen les nostres arrels i poder-les resseguir.

16 - Hi ha algun fet històric que creguis interessant d'explicar als nens i nenes? (encara que tingui una intenció més lúdica que d'aprenentatge)

Hi ha moltes coses que seria interessants que aprenguessin, però a cicle infantil penso que no és tan important que aprenguin història en si, penso que és més important saber transmetre d'on venim, per què som com som etc.

17 - Quins factors afavoreixen que els pares, els nens etc escullin un conte? Creus que té a veure amb la temàtica o més amb l'efecte visual que dona aquell conte?

Jo crec que els pares compren contes per Sant Jordi, també, més abans que ara, el tió també cagava contes.

Hi ha famílies que tenen molt ben arrelat el tema de comprar contes o d'anar a les biblioteques a buscar-ne. També ara sembla que el nen ja no és feliç amb un conte com ho era abans i potser compren contes sense excusa.

18- Com seria el conte històric ideal per a tu?

Depèn del conte que es vulgui explicar. Això significa que depenent de la situació i del lloc on es situa la història, aquesta requerirà un tipus de vocabulari o un altre.

Pel que fa al tema més estètic, el conte ha de tenir un títol molt llamener i que hi hagi canvis de lletra amb algunes de més grans i d'altres més petites.

La història que expliqui el conte que sigui fàcil, senzilla però, alhora, profunda, que pot parlar la lletra però també el dibuix que és la gràcia que té l'educació infantil.

Trobo que és molt bonic parlar de la història de la família, del teu poble etc. Perquè la història que més agrada és la que tens més propera, perquè et toca més, t'emociona més i si t'emociona més ho vius més. Això és el que realment et queda i d'on surt l'aprenentatge.

Cristina Alemany (Escola Cor de Maria. Blanes)

1- Llegiu o expliqueu contes a l'escola? Quan?

A P4 tot just iniciem la lectura i l'escriptura, per tant, som les mestres les que ho fem habitualment. Durant l'últim trimestre de P5 però, sí que els nens i nenes comencen a llegir contes molt senzills escrits amb lletra de pal, tot i que la mestra continua sent ella la que explica els contes habitualment.

No tenim una estona establerta dins l'horari, però sí que n'explico tres o quatre a la setmana, sobretot abans d'anar al pati.

2-Teniu alguna estona estona de lectura? Si és que no, creus que seria important? Per què?

Sí, l'escola va establir ja fa uns quants anys que tots els cursos, des de P3 fins a 6è de primària, dediquessin els primers 15 o 20 minuts de la jornada a fer lectura; per tal de reforçar la comprensió, la velocitat lectora i l'ortografia.

A P3 treballem grafies i els sons d'aquestes, a P4 treballem paraules i a P5 comencem a treballar frases curtes i la comprensió d'aquestes.

3- Quina finalitat tenen els racons de lectura a les aules? Per entreteniment? Per tractar alguna matèria concreta? Per celebrar un dia concret?

El racó de lectura a l'aula és un racó fix, on al llarg del curs es van canviant els contes. L'objectiu és que els nens i les nenes s'hi vagin familiaritzant i tinguin una opció més per la qual entretenir-se durant l'estona de joc o activitat lliure. Però també utilitzo moltes vegades el conte com a eina per tractar alguna matèria en concret, com per exemple quan fem *projectes*, festes tradicionals, etc.; o per tractar temes més delicats de caire emocional, com per exemple la gelosia, la solidaritat, el dol, etc.

4- A l'hora de mirar / llegir contes, els nens i nenes llegeixen / miren els contes sols o els els llegiu les professores?

Durant l'estona de joc o activitat lliure, ho fan sols. A vegades s'agrupen per parelles i comparteixen el conte, però això és decisió seva. També hi ha l'estona en què ho fa la mestra.

5- Els nens i nenes s'interessen per si mateixos en els contes o prefereixen fer altres coses? és igual?

La veritat és que el racó del conte té més èxit del que em pensava, ja que a l'aula disposen de molts altres entreteniments (racons de joc simbòlic, construccions, plastilina, motricitat fina, cotxes, etc.), que durant l'estona de joc els nens i nenes poden accedir-hi lliurement.

6- Qui tria la temàtica dels contes de les aules?

Com que, quan s'inicia el curs fem canvi d'aula i la mestra està amb els mateixos nens durant tota l'etapa d'infantil, la temàtica dels contes la triem entre totes les mestres del cicle. Entre totes triem quins contes són els més adequats per cada curs.

7- Quines temàtiques de contes teniu? En teniu de concretes per algun moment o activitat concreta?

POPULARS: En Patufet, Les set cabretes i el llop, En Tabalet, La rateta que escombrava l'escaleta, etc.

DISNEY: Blancaneus, Ventafocs, etc.

TEMÀTICS: Llegenda de St. Jordi, La Castanyera, El Tió de Nadal, etc.

DE L'ENTORN: Les 4 estacions, Els oficis, Els insectes, Els animals de granja, etc.

D'UN MATEIX: Les emocions, contes que parles de situacions complexes que poden viure els infants, com per exemple: separació dels pares, el naixement d'un germà, el dol, etc.; valors, com per exemple: l'amistat, solidaritat, empatia, etc.

ALTRES: Aventures, Pirates, Fades, etc.

Sí, tenim temàtiques concretes. Ens van molt bé per fer treball per projectes (les abelles, els pirates, els oficis, etc.); però també els utilitzem molt per quan se'ns fa difícil tractar segons quins temes més delicats i que comencen a formar part de la vida dels nens i nenes; com per exemple: *"En Pol té un germanet"* (ed.Baula) , per explicar quan la mare està embarassada o ha acabat de tenir un germanet. *"El fil invisible"* (Miriam Tirado), per explicar un tema tant complicat com és el dol. I molts d'altres.

8- Creus que són importants els contes? Per què?

Perquè desperten la imaginació i la curiositat. Els contes populars, temàtics i d'aventures, fan que els nens i nenes es puguin crear el seu propi món, on ells/elles moltes vegades són partícips de la seva pròpia història.

En Gianni Rodari, que va ser mestre, pedagog i escriptor, va escriure un llibre fascinant *"Gramàtica de la fantasia"* sobre la importància dels contes i la invenció d'aquests. En ell ensenya moltíssimes maneres d'inventar contes pels infants i d'ajudar als infants a inventar-se ells mateixos les seves pròpies històries.

A l'escola he portat a la pràctica algunes de les seves tècniques i realment ha estat divertidíssim i amb resultats molt bons.

9- Diries que la pràctica dels contes s'està perdent? Quines conseqüències diries que té això si la resposta és que sí?

Crec que no. Tinc constància que, tant a l'escola com a les cases, és un element molt present i que s'utilitza.

Si s'estigués perdent la pràctica dels contes, es perdrien els moments de recollida amb els infants, moments de tranquil·litat, l'aprenentatge de l'escolta durant una estona més llarga de l'habitual, posaríem límits a la imaginació, perdríem una eina molt vàlida per a l'aprenentatge de la lectura i escriptura, perdríem moments de relació estreta entre pares-fills, etc.

10- Diries que el fet que els nens i nenes llegeixin o els expliquin contes a casa, o no, afecta en el seu aprenentatge?

Penso que una mica sí. Ja no només pel contingut del conte en sí, els quals transmeten molt tipus d'aprenentatge (conceptuals, valors, etc.) sinó hàbits d'escolta, de participació, iniciació a la lectura, a l'escriptura,...

11- Quins factors creus que afavoreixen a llegir / explicar contes? Quins no?

- Que la temàtica sigui interessant per l'infant, així estarem creant una motivació i una predisposició per part de l'infant per voler escoltar.
- Predisposició per part de l'adult. Ha de tenir ganes, il·lusió i fer tot el que té al seu abast perquè l'activitat tingui èxit; és a dir transmetre *informació verbal* amb totes les seves connotacions (fer èmfasi a les expressions orals, diferent tipus de veu pels diferents personatges, etc.) i transmetre *informació no verbal* (expressions facials mostrant estats emotius, gestos, etc).
- Adequació de l'espai. S'ha de buscar una ubicació diferent dins l'aula destinada a l'estona del conte. Això li dona més protagonisme a l'activitat. Ha de ser un espai tranquil, sense masses sorolls; i si pot ser amb una ambientació adequada, molt millor.
- S'ha d'establir unes normes de conducta. Hi ha temàtiques que propicien més a la participació dels alumnes que no pas d'altres. Llavors és interessant, abans d'iniciar el conte, fer una conversa per parlar del torn de paraula, to de veu que utilitzarem, etc.

12 - Animeu els pares a llegir contes a casa o a fomentar aquesta pràctica? I als nens? Si és que no, consideres que s'hauria de fer, o no és assumpte de l'escola?

M'he adonat que aquestes últimes generacions de pares tenen *el conte* molt present a les cases. La majoria de famílies expliquen que no falta mai l'estona del conte abans d'anar a dormir; o bé també l'utilitzen com a recurs per explicar temes una mica més complicats i que els hi és difícil sortir-se'n ells mateixos; o bé per passar una estona en exclusiva pares-fills.

13- Consideres importants els contes que parlin d'història? Quina importància creus que tenen?

Sí. Són reals, defugen de la fantasia. I està bé que a edats una mica més avançades, els nens i nenes puguin utilitzar el conte com a eina d'aprenentatge per conèixer part de la història.

14- Diries que aquest tipus de contes està sotmès a prejudicis?

Penso que hi ha parts de la història que NO; per exemple, contes que parlin de la **Prehistòria** i els dinosaures o dels homes primitius, sobre el descobriment del foc, costums d'aquells temps, etc. Fins i tot, contes que parlin de la **Història Antiga** dels grecs, romans i primeres civilitzacions; o contes sobre la **Història Medieval** (castells, soldats, reis, ...).

Ara, crec que hi ha una altra part de la història una mica més complicada en certs aspectes, com la **Història Moderna** i la **Contemporània**, que sí podria estar sotmesa a prejudicis, ja que parlen més de regnats, aspectes més polítics, guerres, etc.

De fet, fugint una mica del tema dels contes però no de la història, recordo que una sèrie televisiva anomenada *Dragui (història de Catalunya)* del 1988, estava destinada als infants per explicar de manera entenedora la nostra història. Aquesta sèrie va ser acusada adoctrinadora per una important cadena televisiva espanyola. No sé si amb els contes que parlessin d'aquesta temàtica, la qual forma part de la nostra història, tindrien alguna conseqüència també.

15- Creus que s'hauria d'explicar història als nens i nenes encara que sigui només per explicar i no tant per aprendre? (és a dir, que als nens se'ls pugui explicar qualsevol qüestió encara que només s'ho prenguin com una simple història d'un conte)

Crec que en certa manera, sigui voluntària o involuntàriament, estaran aprenent.

16- Hi ha algun fet històric que creguis interessant d'explicar als nens i nenes? (encara que tingui una intenció més lúdica que d'aprenentatge)

Sí, crec que tots els fets històrics són importants, precisament perquè formen part de la història. Però s'ha d'ensenyar adequats a cada etapa.

La Prehistòria i les llegendes (que també formen part de la història) per als més petits. A mida que es van fent més grans, altres parts de la història (grecs, romans, etc.). I així progressivament fins als fets històrics actuals.

Penso que els joves sobretot, i no tant joves també, haurien/ hauríem d'estar més assabentats dels fets històrics més importants. Crec que no se li ha donat o se li està donant prou importància, prou èmfasi a aquesta matèria.

17- Quins factors afavoreixen que els pares, els nens etc escullin un conte? Creus que té a veure amb la temàtica o més amb l'efecte visual que dona aquell conte?

Interessos per part dels pares : recórrer al conte com a eina d'ajuda complementària per tractar algun tema en concret.

Interessos per part dels infants: Temes que els atrauen, que els motiven.

L'efecte visual és un element molt important!!! L'impacte dels gràfics moltes vegades és el que et fa decidir l'elecció d'un conte. Cal tenir present que els petits no llegeixen encara i interpreten el conte a través de les imatges; llavors és important que els elements visuals siguin motivadors.

18- Com seria el conte històric ideal per a tu?

El conte històric ideal per mi seria aquell que, per volums o petits contes, expliqués els fets històrics més importants de manera clara, entenedora i amb bones il·lustracions.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Cristina Serra (Girona)

1 - Llegiu o expliqueu contes a l'escola? Quan?

Sí i tant. No tenim un moment concret però jo solc aprofitar molt l'última hora de la tarda abans de marxar perquè és un moment en què les nenes es relaxen i així també marxen a casa més descansades. També tenim quinze minuts de lectura just després de l'hora del pati.

2 - Teniu alguna estona estona de lectura? Si és que no, creus que seria important? Per què?

Com ja t'he comentat abans, sí que tenim quinze minuts de lectura just després del pati i ho fan els cursos de primer a quart de primària. A cicle superior, en canvi, aquest moment de lectura el fan abans de la mitja hora de descans.

Tanmateix, jo també aprofito altres estones durant el dia per explicar contes, com ara la tarda, ja que penso que les ajuda a relaxar-se i acabar el dia menys cansades.

3 - Quina finalitat tenen els racons de lectura a les aules? Per entreteniment? Per tractar alguna matèria concreta? Per celebrar un dia concret?

Sí, tenim la biblioteca d'aula, la biblioteca d'escola i també el que fem a cicle inicial és que cada nena porti un llibre de casa i aquests els compartim.

4 - A l'hora de llegir contes, els nens i nenes llegeixen / miren els contes sols o els els llegiu les professores?

Depenent del moment. Quan és l'hora de lectura fem diferents maneres de llegir, per exemple, hi ha dies que és la professora qui llegeix un conte, d'altres es fa la lectura compartida en la qual les nenes llegeixen un trosset de cada conte i se l'expliquen. Hi ha dies que això es fa en castellà o anglès en les assignatures corresponents i hi ha dies que la lectura també es fa individual.

Els altres contes serveixen per quan les nenes acaben la feina, i encara hi ha companyes seves que no han acabat, que puguin aprofitar aquesta estona que els queda per llegir.

5- Els nens i nenes s'interessen per si mateixos en els contes o prefereixen fer altres coses?

Com ja t'he comentat, quan les nenes acaben la feina, i encara hi ha companyes seves que no han acabat, nosaltres els recomanem que vagin ar caó de lectura i que aprofitin aquesta estona que els queda per llegir

6 - Qui tria la temàtica dels contes de les aules?

N'hi ha que ja fa temps que els tenim aquí, d'altres són d'editorials que ens han fet arribar i sinó nosaltres fem una tria en alguna llibreria i en busquem alguns per a les edats que tenim per tenir una mica de recanvis.

7 - Quines temàtiques de contes teniu? En teniu de concretes per algun moment o activitat concreta?

Tenim de tot. Quan hem de tractar algun tema concret sí que normalment fem alguna lectura referent a aquell tema que tractarem.

Tanmateix, quan es tracta d'una d'aquestes tradicions com ara Sant Jordi o qualsevol tema que tractem ja són les nenes mateixes qui moltes vegades porten contes de casa i aleshores els llegim, normalment, al final del dia.

8 - Creus que són importants els contes? Per què?

Sí, molt. Els contes són la base perquè els nens petits aprenguin a llegir.

9 - Diries que la pràctica dels contes s'està perdent? Quines conseqüències diries que té això si la resposta és que sí?

No t'ho sabria dir. Potser diria que sí perquè abans, fa molt temps, venir a l'escola era una mica aquest "relax", ja que es venia només a llegir i a escriure i era un tarannà molt diferent. Avui en dia es va molt més amb metodologies, pedagogies més didàctiques i amb més contingut. Però penso que el conte és tan bàsic que no puc dir que s'estigui perdent, malgrat que abans aquesta pràctica era més present i també els pares s'implicaven més a casa.

Penso que abans els contes també eren més diferents, perquè si et fixes en tots aquests contes clàssics a vegades tenen detalls que fan por, com ara el llop de la caputxeta o de les set cabretes etc. Els contes d'avui en dia han canviat i ara són més quotidians, que no vol dir que estiguin malament perquè també els agrada i és que, de fet, que t'expliquin coses sempre és agradable.

10 - Diries que el fet que els nens i nenes llegeixin o els expliquin contes a casa, o no, afecta en el seu aprenentatge?

I tant, perquè sí que és veritat que es nota que les nenes que llegeixen molt bé o estan molt motivades per la lectura és perquè a casa llegeixen o els expliquen contes, és a dir, viuen la lectura.

Amb la mainada que els manca aquesta motivació des de casa, es nota també un retard en la lectura.

I és que el cote no només afecta a la lectura sinó també a la creativitat, a la imaginació i et transporta a llocs que tu mai aniries, mai haguessis fet o que mai haguessis imaginat. I tot això es nota.

11- Quins factors creus que afavoreixen a llegir / explicar contes? Quins no?

Un factor és la motivació de veure que els pares llegeixen a casa, que t'expliquin contes, que comparteixin amb tu com quan una amiga t'anima o et motiva a llegir. La motivació és molt important i jo sempre dic que amb la lectura és molt important que tu et puguis identificar amb algun personatge, sobretot la protagonista. Llavors si tu t'identifiques, aquell t'encantarà.

12 - Animeu els pares a llegir contes a casa o a fomentar aquesta pràctica? I als nens i nenes? Si és que no, consideres que s'hauria de fer, o no és assumpte de l'escola?

I tant. Amb cada tutoria que fem amb els pares ja els ho diem i fins i tot amb la primera reunió de pares també comentem que la lectura és fonamental pels aprenentatges.

A vegades una manera de llegir també és que els pares t'expliquin el conte, sobretot si la nena o el nen té problemes de lectura perquè vegin l'expressivitat i puguin viure el conte.

13 - Consideres importants els contes que parlin d'història? Quina importància creus que tenen?

Sí, és una manera de transmetre aquesta història a través del conte.

14 - Diries que aquest tipus de contes està sotmès a prejudicis?

No, jo penso que al revés. Per exemple a través de la col·lecció de les tres bessones s'introdueixen personatges històrics molt importants, i sí que és veritat que hi ha una part de ficció però hi ha molta part certa, i a les nenes els encanta.

15 - Creus que s'hauria d'explicar història als nens i nenes encara que sigui només per explicar i no tant per aprendre? (és a dir, que als nens se'ls pugui explicar qualsevol qüestió encara que només s'ho prenguin com una simple història d'un conte)

Sí sí. A vegades la tasca del conte no només és que el llegeixis sinó que aprenguis, però han d'estar molt ben fets i han de ser atractius.

16 - Hi ha algun fet històric que cregueis interessant d'explicar als nens i nenes? (encara que tingui una intenció més lúdica que d'aprenentatge)

Per exemple el fet històric de Nadal, perquè ens marca a tots una mica i, de fet, hi ha molts contes que expliquen aquesta festa.

17 - Quins factors afavoreixen que els pares, els nens etc escullin un conte? Creus que té a veure amb la temàtica o més amb l'efecte visual que dona aquell conte?

És bàsic el dibuix perquè elles si veuen el dibuix també s'hi poden posar dins. A més a més, si hi ha molta lletra a vegades costa molt de llegir, es veu molt espès i aleshores no el llegeixes. Aquest fet també està bé per als nens que tenen més dificultats amb la lectura perquè així també entenen millor la història, sobretot tenint en compte que tenen aquest tipus d'intel·ligència més visual.

18 - Com seria el conte històric ideal per a tu?

Com ja t'he comentat abans, els contes de "Les tres bessones" tenen tots els ingredients atractius i bàsics perquè sigui un conte que pugui agradar i, a més a més, ensenyen cultura. I és que s'hi poden trobar personatges, fets, llocs etc. Per mi

aquests són els contes ideals que, a partir de fets, llocs o personatges reals se'n faci una història.

Maria Martin (Escola Les Arrels. Maçanet)

1- Llegiu o expliqueu contes a l'escola? Quan?

Dins el nostre horari tenim trenta minuts, cada dia, de lectura. Llavors cada mestra es pot organitzar com vulgui en funció dels nens, ja sigui lectura individual o col·lectiva. Jo el que faig és lectura col·lectiva i, d'aquesta manera vaig veient com van llegint, els vaig corregint i vaig comprovant que entenguin el que anem llegint i, sobretot, el que m'interessa molt és el fet que aquesta lectura no sigui llegir per llegir sinó que en puguem treure una mica de suc i de coneixement.

2-Teniu alguna estona estona de lectura? Si és que no, creus que seria important? Per què?

Com ja t'he comentat abans, tenim trenta minuts de lectura que cada mestra els organitza de la manera que vol depenent dels alumnes que té i del curs que estan cursant aquests, però la importància d'això és que entenguin el que estan llegint i més que entendre que puguin ampliar el coneixement d'una manera diferent.

Les meves lectures poden ser de tot tipus, tant poemes, com contes, com fragments de diaris i, per tant, estem aprenent diferents tipus de textos llegint aquesta mitja hora cada dia.

3- Quina finalitat tenen els racons de lectura a les aules? Per entreteniment? Per tractar alguna matèria concreta? Per celebrar un dia concret?

No tenim racó de lectura. Les lectures de trenta minuts les escullo jo i llavors aprofito perquè siguin de temes molt variats i intento treure'n molt de suc.

A més a més d'això, una hora a la setmana tenim el que nosaltres en diem tertúlies literàries, en la qual llegim contes clàssics. Sempre llegim una estona a classe i després els nens s'emporten una estona per llegir a casa. L'objectiu d'aquestes tertúlies és generar debat entre ells i aconseguir que a casa, amb els pares, interactuin i busquin informació de paraules o frases que no entenen o que a vegades provenen d'un català més antic. Amb això aprenen a respectar el torn de paraula, a escoltar als altres i també ens serveix per comprovar la fluïdesa que tenen a l'hora d'expressar-

se, si ho han entès, si a casa ho han parlat, perquè a casa hi ha molts nens que no els ajuden a llegir o que els pares no saben parlar català.

Llavors el que sí que tenim a l'aula és un racó de recomanacions on, els nens que volen, poden portar contes de casa i els poden deixar allà per si algú se'l vol endur per llegir-lo. Quan un nen porta un conte, però, l'ha de recomanar davant de tots els seus companys explicant una mica de què tracta, és a dir, com si fes un petit tràiler d'aquell conte.

A més a més, si hem de fer algun projecte el que sí que fem és crear un racó dedicat a aquell tema que estem treballant. Allà s'hi poden portar contes de casa que estiguin relacionats amb aquell tema o bé es poden anar a buscar a la biblioteca. Aleshores, en aquest racó hi podem consultar tota la informació que hem trobat d'allò que estem treballant però no és una biblioteca d'aula, d'això no en tenim.

4- A l'hora de llegir contes, els nens i nenes llegeixen / miren els contes sols o els els llegiu les professores?

Quan fem tertúlies literàries són lectures que prèviament els nens han hagut de llegir a casa, per tant, ho fan ells sols o amb els pares o qui sigui i llavors, a l'escola, compartim entre tots el que hem entès.

Durant els trenta minuts de lectura normalment fem lectura compartida entre tots però als nens els encanta que jo els llegeixi contes.

5- Els nens i nenes s'interessen per si mateixos en els contes o prefereixen fer altres coses?

Jo des que soc mestra als nens i nenes els encanta l'hora de lectura i sempre ho han vist com un regal. Fins i tot, aquest any durant el confinament hi havia nenes que em demanaven sisplau que aquesta hora que la féssim igualment telemàticament i llegíem igual. És a dir, que els agraden molt els contes i, sobretot que els els llegeixin.

6- Qui tria la temàtica dels contes de les aules? I com els trieu?

Com ja t'he comentat abans, les lectures de trenta minuts les escullo jo i durant les tertúlies literàries només llegim contes clàssics de manera que això també ja està triat. Pel que fa a aquests últims, com que han de ser contes clàssics valorem que el tema sigui adient a l'edat, que el vocabulari s'entengui bé, que les il·lustracions els permetin

anar més enllà, que la lletra també s'adeqüi a l'edat etc. Aleshores, un cop hem escollit els contes clàssics que voldrem explicar el que fem és demanar a les editorials que ens enviïn mostres i després nosaltres els fullegem. Normalment no comprem mai contes sense haver-los fullejat prèviament.

7- Quines temàtiques de contes teniu? En teniu de concretes per algun moment o activitat concreta?

Bé, això ja t'ho he dit abans que tenim els trenta minuts de cada dia són lectures molt variades que escullo jo i després tenim les tertúlies literàries que aquí sí que només tractem contes clàssics.

Sí que és veritat que tot el tema del medi l'hem treballat per projectes i, aleshores, quan havíem de tractar una temàtica concreta el que feien els nens i nenes era portar contes relacionats amb aquella temàtica o els anàvem a buscar a la biblioteca. En aquestes ocasions sí que teníem un racó de la classe dedicat al projecte que estàvem fent i on podíem consultar tota la informació.

8- Creus que són importants els contes? Per què?

Molt. Crec que és una edat on la imaginació és brutal i a partir dels contes aquesta imaginació i la creativitat poden anar a més i la seva capacitat de reflexió i de raonar que els contes els ofereix per mi és impressionant.

A més a més penso que és una eina molt bona per arribar a tots els nens perquè dins una aula cada nen té gustos molt diferents; n'hi ha que els agraden les princeses, el manga, les aventures, i amb els contes cada nen té la seva pròpia parcela.

9- Diries que la pràctica dels contes s'està perdent? Quines conseqüències diries que té això si la resposta és que sí?

A casa potser sí però a l'escola penso que no.

Es nota molt quan a un nen o nena no li expliquen contes a casa perquè a primer i segon de primària, que és quan es comença a llegir, es veu molt bé aquell que a casa li llegeixen i llegeix contes i aquell que no perquè té un vocabulari més ric, quan es pregunta el significat d'una paraula el sap i coneix altres paraules amb castellà o amb anglès perquè també llegeix amb altres idiomes o bé perquè llegeix amb català però és castellanoparlant. En canvi, els altres no tenen fluïdesa, no tenen vocabulari, a l'hora d'expressar-se els costa trobar la paraula perquè no tenen un bagatge molt gran

però perquè a casa estan més limitats. Les conseqüències serien aquesta manca de poder accedir en aquest món de fantasia d'imaginació, de creativitat.

En ésser una etapa en la que els nens s'estan formant i quant a nivell de connexions neuronals podríem dir que és quan n'hi ha més, si el gust per la lectura no es fomenta les conseqüències seran aquestes i aquell nen potser tindrà més dificultats a l'hora d'accedir a alguns temes o a l'hora de llegir i entendre.

Jo penso que a primer i segon és l'etapa en què es veu més la diferència entre aquells que llegeixen a casa i aquells que no i després quan es fan les entrevistes es veu clarament, vull dir que es correspon.

10- Diries que el fet que els nens i nenes llegeixin o els expliquin contes a casa, o no, afecta en el seu aprenentatge?

Sí, es clar. Afecta en el seu aprenentatge, a la seva formació, a la seva riquesa i a la seva cultura perquè no només afecta en l'àmbit lingüístic sinó que al llarg de la seva vida li acabarà afectant a tots els altres àmbits. Per a mi els contes són la base.

11- Quins factors creus que afavoreixen a llegir / explicar contes? Quins no?

Primer de tot, té molt a veure que els hi posis a l'abast l'opció de llegir, és a dir, que els donis la opció a llegir afavoreix a fer que en tinguin ganes, i el fet que quan es llegeix col·lectivament valoris positivament la participació també els motiva a llegir.

Un altre factor seria el fet de crear un clima que sigui molt còmode, per exemple, a mi m'agrada molt que tots estiguem en rotllana perquè així tots ens veiem, tots estiguem a prop i que així també puguin compartir el llibre perquè aquesta tasca no quedi individualitzada sinó que sigui una activitat de dos o de tres i que compartim entre tots, almenys en aquestes edats, perquè t'assegures que si un nen no ho ha entès n'hi haurà un altre que l'ajudarà. Jo penso que el clima, és a dir, el moment de la lectura ha de ser un moment còmode on ens poguem seure al terra amb coixins, evidentment amb posició de lectura però on cadascú busqui el seu lloc, que tots ens esperem, tothom tingui el llibre a punt i el fet que tu prèviament hagis venut molt bé el llibre i que hagis anticipat una mica la història...

També és important assegurar-te que cada dia els nens i nenes es queden amb aquesta intriga de què passarà més endavant.

A més a més, a vegades és rellevant que també s'accepti que hi ha hagut contes que no han agradat i és bo que això també es comentí pel fet que els nens i nenes normalitzin que és normal que és possible que no tots els temes els agradin i, a partir d'aquí, despertar-los aquest gust de dir que quan més en llegim més podrem saber què és allò que ens interessa. Jo crec que si respectes els gustos i els opinions dels nens i nenes, és molt més fàcil.

12 - Animeu els pares a llegir contes a casa o a fomentar aquesta pràctica? I als nens i nenes? Si és que no, consideres que s'hauria de fer, o no és assumpte de l'escola?

Sí, jo sempre ho faig. A les famílies que em comenten que no tenen diners per comprar llibres sempre els recomano que vagin a la biblioteca o també els deixem que n'agafin de la biblioteca de l'escola. Des de l'escola sempre s'insisteix que la base és llegir, sobretot en els cursos de primer i segon de primària que és quan es comença.

Sempre peguntem si és que a casa llegeixen junts o no perquè és important que a primer i segon els pares comprovin que el nen està llegint bé. És important que a aquesta edat hi hagi algú corregint-lo, modelant-lo i ajudant-lo a entendre les paraules que potser no entén.

A la meva escola de Maçanet aquests casos d'alguns nens o nenes que no llegeixen, o bé que no els llegeixen contes a casa normalment es deu al fet que moltes famílies són castellanoparlants. Un dels motius principals pels quals jo penso que no els llegeixen contes és per por a no poder ajudar el seu fill perquè no parlen el català o no l'entenen. Moltes altres vegades també es deu a una mala gestió del temps o bé a les prioritats ja que consideren que l'escola és secundària, vull dir que hi ha famílies que creuen que aquesta tasca s'ha de fer a l'escola i no pensen que també s'hagi de fer a casa però, evidentment, no són totes.

Jo crec que el motiu principal, en el meu cas, és el fet que els pares siguin castellanoparlants que, per a mi no és una excusa, perquè l'hàbit de llegir es pot fer també amb castellà.

Moltes famílies de la nostra escola els pares no han estudiat i s'han dedicat directament a treballar. LLavors clar, hi ha vegades que els pares tenen menys formació que els seus propis fills. El nivell sociocultural de la meva escola és molt

més baix llavors clar és un impediment molt gran perquè moltes vegades el nen ho ha de fer tot sol. Quan el nen llegeix moltes vegades és un aprenentatge per a tota la família.

13- Consideres importants els contes que parlin d'història? Quina importància creus que tenen?

Molt, i més en aquestes edats. Crec que és una manera molt interessant d'introduir-los en aquest món tot i que els costa molt situar-se amb el què ja ha passat, perquè ells viuen en el present. Penso que aquesta manera és una manera d'entrar-hi de forma una mica fantàstica i imaginativa però no sé fins a quin punt són conscients que allò ha passat.

14- Diries que aquest tipus de contes està sotmès a prejudicis?

Vull pensar que no, però bé, segons la mirada que hi posin també les famílies podria ser. Però per exemple tots aquests contes de la Pilarín Bayés va fer sobre Catalunya és una cosa molt neutral i vull pensar que no.

Moltes vegades això també es deu al gust que té el o la mestre/a perquè està clar que no a tothom li agrada la història, però depenent de la manera com te l'expliquen t'influeix d'una manera o d'una altra.

De fet, els pares moltes vegades es deixen portar per les motivacions que pugui tenir el nen i quan vaig fer el projecte sobre la comarca de la Selva els nens em portaven contes dels castells que hi havia per la zona o m'explicaven contes que els havien explicat sobre el tema vull dir que no, jo penso que no.

El fet que els pares tinguin un nivell sociocultural baix, que és el que comentàvem abans, fa que encara més es deixin portar pels gustos dels seus fills, o sigui no els influencien tant.

15- Creus que s'hauria d'explicar història als nens i nenes encara que sigui només per explicar i no tant per aprendre? (és a dir, que als nens se'ls pugui explicar qualsevol qüestió encara que només s'ho prenguin com una simple història d'un conte)

Sí, perquè no. Potser això els ajudarà a connectar més endavant amb els futurs estudis superiors. Jo penso que això forma part del bagatge que han d'anar adquirint i és una manera molt interessant de començar-ho a treballar.

Jo penso que tot el que és significatiu i que crea una curiositat amb ells marca. Per exemple, l'any passat vam treballar la fotosíntesi amb nens i nenes de segon i ho vam fer com si fos un viatge i un feia de sol, els altres feien de l'aigua, altres de les arrels etc. I aquests nens tenen claríssim què és la fotosíntesi. Jo penso que el fet que tu ho visquis i la màgia que tenen els contes que t'endinsen en aquest món màgic és perfecte i més en aquestes edats.

16- Hi ha algun fet històric que creguis interessant d'explicar als nens i nenes? (encara que tingui una intenció més lúdica que d'aprenentatge)

Jo sobretot, tenint en compte que ells viuen en el present, aquí i l'ara, jo parlaria de coses que tenim properes com ara artistes, escultors, escriptors propis del nostre territori i que han passat al llarg de la història. Jo començaria per alguna cosa propera i, a partir d'aquí, anar-nos expandint.

17- Quins factors afavoreixen que els pares, els nens etc escullin un conte? Creus que té a veure amb la temàtica o més amb l'efecte visual que dona aquell conte?

A primer de primària penso que les il·lustracions són molt importants ja que molts nens es deixen portar molt pel tema dels dibuixos i això les editorials ho saben.

Ara, un cop el nen ja ha descobert una temàtica que li agrada, penso que pot ser que les il·lustracions ja passin en un segon pla. Però, en un primer moment penso que els dibuixos són molt importants i molt claus.

18- Com seria el conte històric ideal per a tu?

Jo sempre he entès molt la història explicada com un viatge, o sigui, per mi, el conte històric ideal seria un personatge amb el qual jo em pogués identificar, segons la meua edat, posant-me a la pell d'un nen, i que recorre tota una història, que la mira des de fora però que va passant per tota la història i que la va narrant des del seu punt de vista, és a dir, un viatge. Jo m'ho imaginaria com un viatge en el temps.

16

¹⁶ Fotografia amb la Diana Miguel, bibliotecària de la Biblioteca Carles Rahola, després d'entrevistar-la.

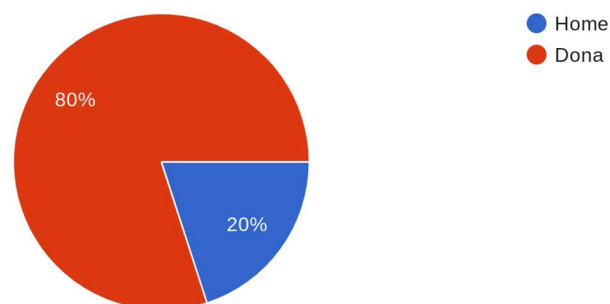
17

8.2 Enquesta

Les respostes d'aquesta enquesta estan representades amb gràfics o bé redactades. Aquestes últimes apareixen sense cap retoc més que la correcció ortogràfica. En les respostes escrites, cada persona representa un número ja que es tracta d'una enquesta anònima.

Sexe

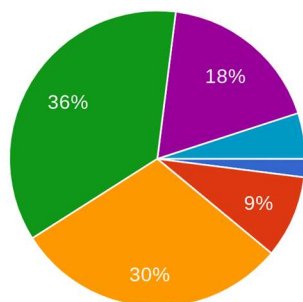
100 respostes

¹⁷ Fotografia amb la Marina Palmés, autora del conte *El meu poble és Salt*, després d'entrevistar-la.

Edat

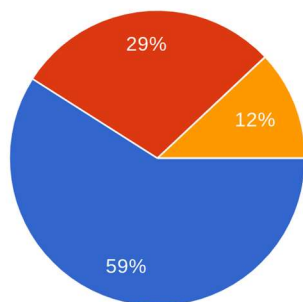
100 respostes

- Més jove de 30 anys
- De 30 a 35 anys
- De 35 a 40 anys
- De 40 a 45 anys
- De 45 a 50 anys
- Més de 50 anys

Curs del teu fill o filla

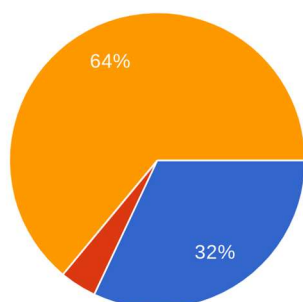
100 respostes

- P-5
- 1r EPRI
- 2n EPRI

Tipus d'escola del vostre fill / filla

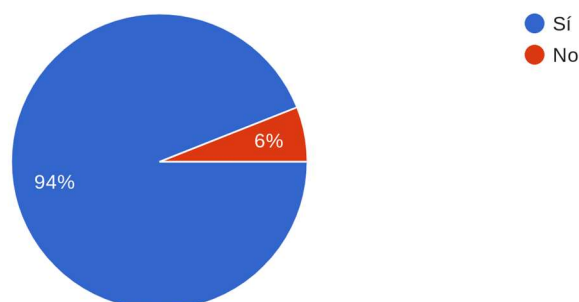
100 respostes

- Pública
- Privada
- Concertada

Llegiu o expliqueu contes als vostres fills / filles?

100 respostes

Per què? (67 respostes)

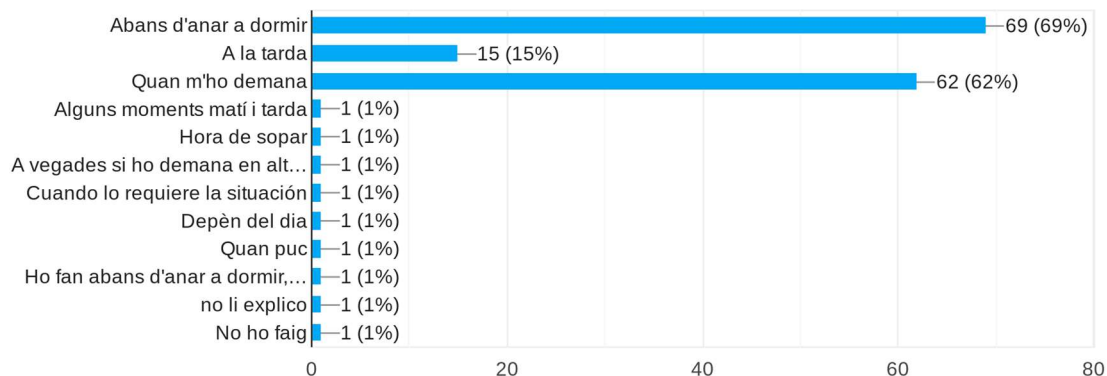
1. Manca de temps.
2. Perquè aprengui el valor de la lectura i la cultura.
3. Perquè la lectura i la comprensió són una de les bases imprescindibles per a un bon aprenentatge.
4. Per reforçar el vincle amb ella, per ajudar a la lectoescriptura, per a educar en valors, criteri... per molts motius.
5. Per estimular la lectura.
6. Perquè li agrada que li expliquin contes abans d'anar a dormir. D'aquesta manera somiar coses que li agraden.
7. Perquè li obre la imaginació.
8. Perquè li agraden els contes sobretot de princeses i prínceps que es casen.
9. Pel desenvolupament imaginatiu que comporta.
10. Perquè treballi la imaginació.
11. Per fomentar el gust per la lectura i així millorar la seva escriptura, gramàtica i cultura en general.
12. Principalment perquè li agrada i per enriquir la seva llengua i motivar a la lectura.
13. Perquè li agrada molt.
14. Perquè és una estona màgica i creiem que llegir és molt bo.
15. M'agrada a mi i a ella.
16. Perquè a la "xuspri" li agraden i l'ajuden a dormir, a la vegada que li fan desenvolupar la seva Imaginació i per tant la fan créixer.

17. Perquè és molt important pel seu creixement personal.
18. M'agrada molt llegir, i compartir la lectura amb els meus fills.
19. Perquè considero que cal motivar-los a imaginar, a conèixer i a ser creatius.
20. Per poder crear un hàbit i es diverteixi amb els llibres.
21. Perquè els agrada escoltar-los, conèixer i descobrir.
22. Perquè gaudeixin de les aventures i desenvolupin l'escolta i deixin volar la imaginació.
23. Einstein va dir que era la manera que els nens fossin més intel·ligents. Ara seriosament, és el millor moment del dia i una manera de transmetre passió per la lectura.
24. Els relaxa molt abans d'anar a dormir. I a ells els encanta.
25. Per infinites coses positives.
26. Perquè pugui viatjar sense moure's i gaudir del plaer i de la màgia de les històries.
27. Perquè gaudeixi imaginant i pugui després inventar-se'n ell.
28. Per fomentar la lectura, l'escriptura i la imaginació.
29. Li agrada escoltar contes.
30. Des de sempre abans d'anar a dormir i ara per millorar la lectura.
31. Perquè llegir enriqueix.
32. Perquè m'encanta transportar-la a mons imaginaris, i ho fem gairebé sempre en francès per mantenir el seu idioma matern.
33. Volem fomentar la lectura, estimular la imaginació, i infondre valors.
34. Perquè és una manera d'explicar la vida.
35. Per divertir-nos plegats.
36. M'agrada i li agrada.
37. Per gaudir, per compartir moments, per potenciar la imaginació i per fomentar el gust per la lectura.
38. Ajuda a adormir-los.
39. Li encanten els contes.
40. És una Bona manera de compartir el temps.
41. Per iniciar-los a la lectura.
42. Perquè els fa volar la imaginació.
43. Passejar una estoneta junts i que faci volar la imaginació.

44. Considerem que els contes són importants pel seu desenvolupament. Aporten aprenentatge, fomenten la imaginació, la lectura...
45. M'agrada molt i és molt enriquidor.
46. Per relaxar-la i inculcar-li l'amor a la lectura.
47. És una estona que es relaxa i fa servir la imaginació, al contrari que quan mira "pantalles" per entretenir-se.
48. Perquè és una estona que passem junts i ens divertim.
49. La cultura es bé per a tothom, sobretot per als més petits.
50. Perquè és una estona que compartim, fomentem la lectura, la imaginació, etc.
51. Li agrada.
52. Perquè els hi agrada molt que estiguis una estoneta per ells.
53. Són bastants germans a casa i els grans llegeixen els contes als petits.
54. Perquè li encanten i sobretot li agraden els dibuixos.
55. Perquè els agrada.
56. Ens agrada llegir.
57. Para donar-li l'hàbit de llegir, així perquè també aprengui i imagini històries.
58. Ens agrada molt. A més a més per nosaltres és la millor manera de desenvolupar un dels millors Hàbits: aprendre, entendre, conèixer i descobrir a través de la lectura.
59. Per què ens agrada.
60. Eduquen alhora que desenvolupen la imaginació i entretenen.
61. És un temps per nosaltres i així veuen la importància de saber llegir.
62. Per fomentar la imaginació i incitar-los a la lectura.
63. Perquè no.
64. És una manera divertida de passar una estona junts.
65. Perquè penso que és un hàbit molt bo.
66. Per cultura general.
67. No tinc idees ni temps.

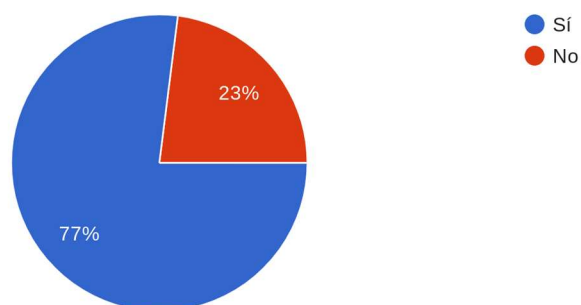
Quan ho feu? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

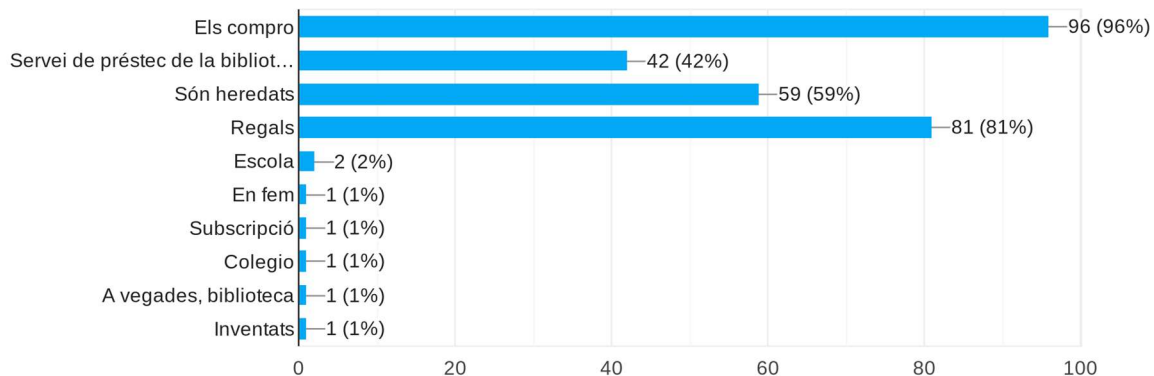
Els vostres fills o filles llegeixen contes sols / soles?

100 respostes

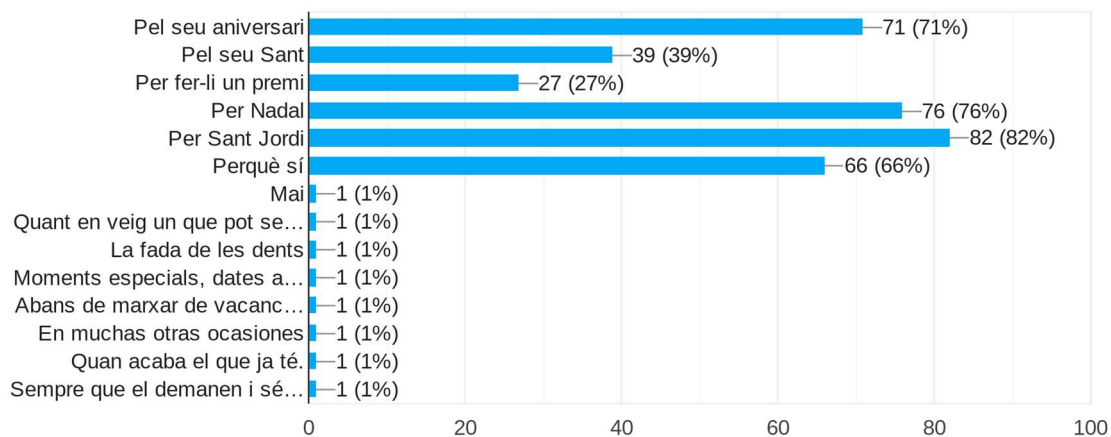
D'on treieu els contes? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

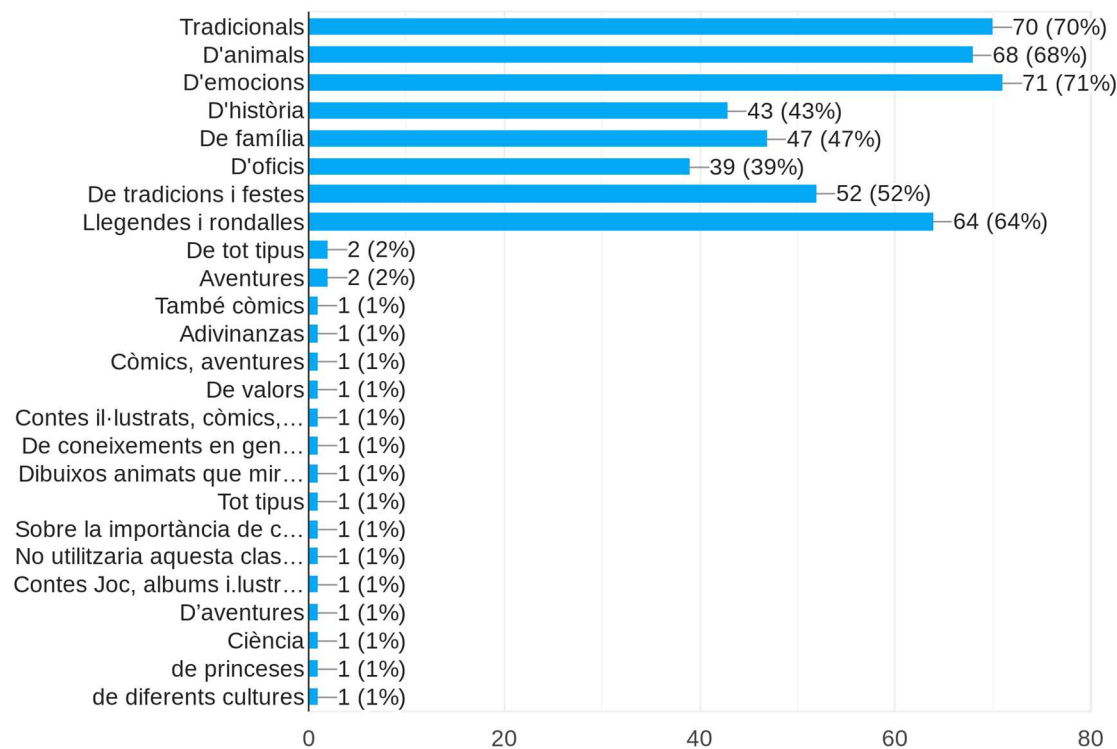
Quan comreu contes? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

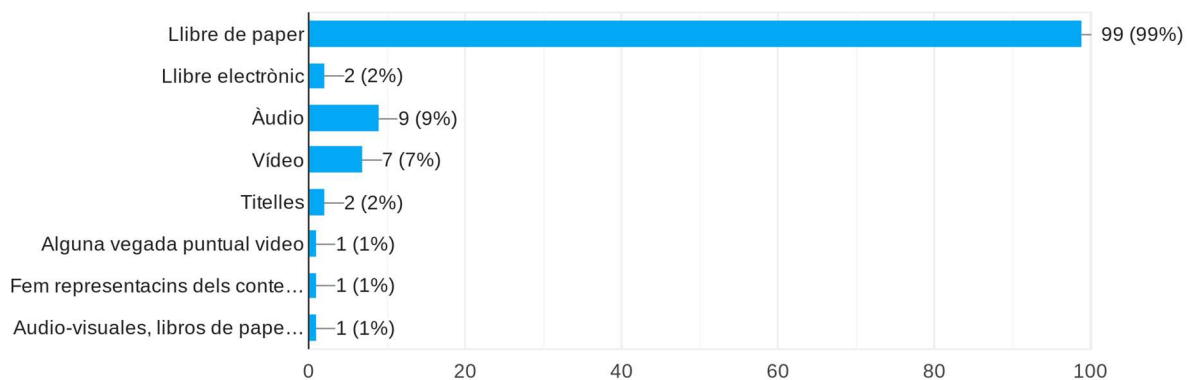
Quin tipus de contes llegiu / comreu / expliqueu? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

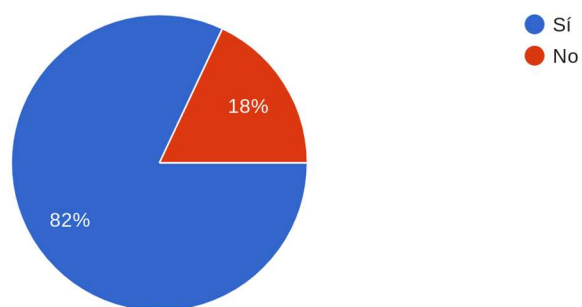
Quina eina utilitzeu per explicar contes? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

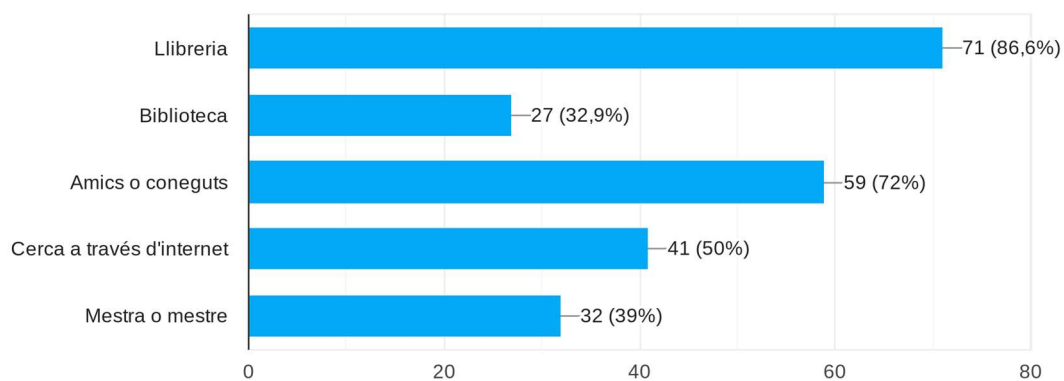
Us deixeu aconsellar abans de comprar o de demanar en préstec un conte?

100 respostes

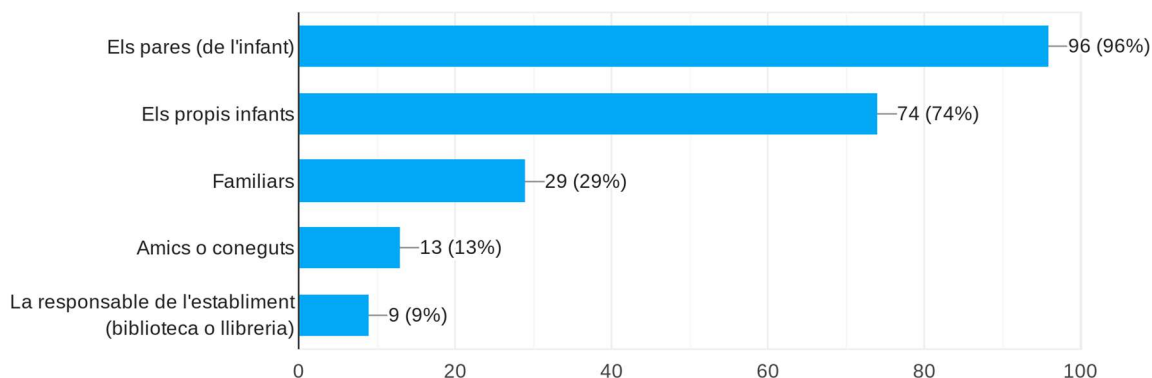
En el cas que hàgiu contestat que sí a la resposta anterior, digueu a qui li'n demaneu (podeu escollir més d'una opció)

82 respostes

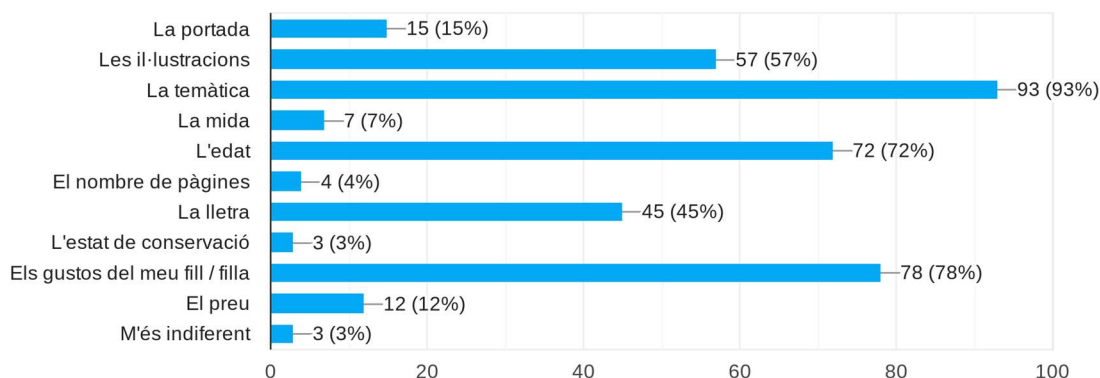
Qui tria els contes que entren a casa? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

Què teniu en compte a l'hora d'escollir un conte? (podeu escollir més d'una opció)

100 respostes

Per què és important la història? (67 respostes)

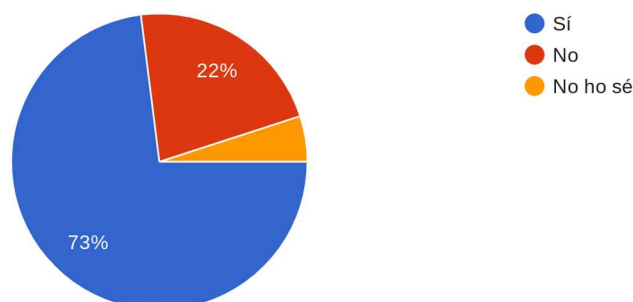
1. Importa que ensenyi alguna cosa o bé que els faci volar la imaginació.
2. Coneixement.
3. Perquè ens fa conèixer els nostres orígens.
4. Perquè part del que som és gràcies a la història i el passat.
5. Perquè ens configura com a persones. La tenim a l'ADN sense saber-ho.
6. Per a aprendre experiències d'ella.
7. Perquè el pugui entendre i agradar.
8. Per conèixer el que ha passat.
9. Cada dia que passa és una història. La vida és una història.
10. Per conèixer els nostres orígens.

11. Per entendre'ns a nosaltres mateixos.
12. Busco una història que li agradi per tal de fer més atractiu el llibre.
13. Perquè els notes fills ho aprenen tot dels nostres avantpassats.
14. Pel fet que forma part del lloc on vivim, la Terra, i ens dona lliçons, és cultura general.
15. Per conèixer quines són les nostres arrels.
16. Per no perdre les tradicions.
17. És important per donar valor a allò d'on venim i entendre per què som d'una forma determinada.
18. Per aprendre.
19. Ens explica d'on venim, per què som qui som.
20. Només tenim un conte històric i no li agrada de moment...
21. Perquè el nen pugui endinsar-se en el conte i emocionar-se amb la història que explica.
22. Per conèixer l'evolució.
23. Que tingui valors positius i sigui intel·ligible per l'edat del meu fill.
24. Per conèixer les nostres arrels.
25. Explica el passat i d'on venim.
26. Perquè així poden aprendre com s'ha viscut en èpoques anteriors.
27. Per saber per què ens passa el que ens passa.
28. Per conèixer d'on ve tot el que vivim ara, per posar-se al lloc d'una altra realitat i imaginar.
29. Per saber, qui som i d'on venim.
30. Situar-se en l'actualitat.
31. Perquè hem de saber d'on venim per entendre qui som.
32. Perquè la història ens recorda per què avui estem com estem i som com som.
33. Pel missatge que es vol transmetre.
34. Volem que conegui el decurs de la història que ens ha portat fins a l'actualitat.
35. Perquè ens situa en el món contemporani.
36. Per contextualitzar el moment present i saber que va passar abans. Cultura
37. Perquè dona sentit i significat.
38. Per saber d'on venim i cap a on anem.
39. Per conservar i evitar els errors del passat.
40. Els fets del passat han modelat la societat d'avui en dia.

41. Per conèixer més sobre nosaltres.
42. Per saber d'on venim.
43. Per la vivència dels nostres avantpassats.
44. Perquè il·lustra l'evolució de la societat al llarg dels anys.
45. Per conèixer d'on venen i a on pertanyen.
46. Per saber d'on venim i com evolucionem.
47. Saber d'on venim ens ajuda a entendre a on volem arribar.
48. Si et refereixes a història i no "guió del conte", crec que per aprendre d'on venim, el que ha costat fer les coses i tenir el que tenim. I per no ser uns ignorants.
49. És una base des de la qual construir el coneixement.
50. Ha de tenir un contingut que sigui interessant i a adient per l'edat de la criatura.
51. Per saber d'on venim.
52. Perquè si no, no li pot agradar.
53. Perquè ens ajuda a entendre el moment actual i el que som.
54. Perquè el nen/a estigui enganxat a la història i no la deixi.
55. Per aprendre la història del poble on viu.
56. És cultura.
57. Per tal que sigui adient per l'infant.
58. Si coneixes el passat, entendràs millor el moment en el qual estem vivint i valoraràs més tot el que tens.
59. És indispensable evitar cometre els errors del passat i entendre per què estem on estem (a escala nacional i internacional, i en els diferents aspectes: ambiental, econòmic, social, cultural i polític).
60. Per entendre la situació actual del món, s'ha de saber d'on venim.
61. Manera amena de conèixer la cultura i com a exemple de personatges.
62. Per entendre els orígens de moltes coses i per la cultura general.
63. Perquè els nens s'hi fixen molt en la història.
64. Per saber d'on venim.
65. Per saber d'on venim i on hem d'anar.
66. Per cultura general.
67. Perquè ens situa en la realitat del que vivim i és important saber d'on venim.

Els vostres fills / filles tenen algun conte històric?

100 respostes

Quin tema històric creieu que seria interessant explicar al vostre fill / filla?

(100 respostes)

1. Prehistòria.
2. Tots els temes.
3. Història de Catalunya. Vida de personatges rellevants en diferents sectors.
4. Biografies de persones que han fet millor el món.
5. Temes que els nostres avis varen viure amb la guerra i postguerra.
6. La història del seu poble o país.
7. Sobretot la història recent (relativament) de la zona geogràfica on vius.
8. La història de Catalunya, les seves arrels.
9. Inici humanitat.
10. Ni idea.
11. Història del nostre país.
12. Guerres i el seu "per què" amb antecedents. També la vida dels reis mitjançant curiositats i estils de vida, revolucions socials / industrials i el que van aconseguir.
13. Història de Catalunya.
14. La Història dels països, per exemple, la història de Catalunya.
15. Història de Catalunya.
16. Egipte, romans, descobriments, científiques.
17. Depèn de l'interès del moment.
18. De tot.

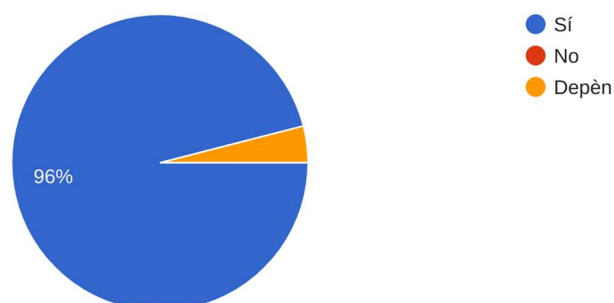
19. Història de la humanitat.
20. Prehistòria / Egipte / divisió de països.
21. La prehistòria.
22. Història de Catalunya o del passat romà de Badalona.
23. Cap en concret el crec més essencial que un altre.
24. Els orígens.
25. Història de Catalunya.
26. Qualsevol.
27. Història barrejada amb llegenda.
28. Potser li agradaria algun tema relacionat amb la prehistòria.
29. Història del país.
30. 11 de setembre, prehistòria, Antic Egipte.
31. Llegendes històriques.
32. Ens agrada molt la història dels romans, dels grecs
33. Qualsevol fet històric important.
34. Qualsevol mena, sempre és interessant aprendre.
35. Evolució humana.
36. L'Antiga Roma.
37. 1714.
38. Qualsevol tema podria ser interessant.
39. Qualsevol relacionat amb la història.
40. El 1714.
41. Història antiga.
42. De la nostra ciutat.
43. Doncs no ho sé...
44. L'imperi Romà.
45. Conquesta d'Amèrica
46. Sobre la història de Girona.
47. Temes dels avantpassats.
48. Com sobreviuen els nostres avantpassats als esdeveniments viscuts.
49. Descobriments d'Amèrica...
50. Història de grans personatges i herois.
51. La història de Catalunya.

52. Qualsevol tema explicat adientment per l'edat. Això els fa créixer i entendre moltes coses. En definitiva la història és molt llarga, però és cíclica i hi ha moltes coses que es repeteixen en el temps encara que amb formats diferents.
53. Tenim algun llibre de personatges importants al llarg de la història.
54. Cultures mil·lenàries, com l'egípcia; moments històrics rellevants, guerres...
55. La nostra història, la de Catalunya.
56. La història dels dinosaures.
57. L'evolució humana.
58. Inici de la vida, història del nostre país, s'interessa pels antics (romans, grecs...)
59. Dinosaures, la terra, l'univers.
60. Conquestes, guerres, civilitzacions.
61. La prehistòria, Egipte agraden molt. Però qualsevol!
62. Qualsevol. Si no és molt abstracte segur que li agradaria. Romans, egipcis, castells, prehistòria, descobriments, arribada de l'home a la lluna...
63. Vikings, prehistòria.
64. Qualsevol en el seu idioma.
65. Tema d'Egipte, història de França.
66. Ara estem amb els ibers, i no trobem gaire bibliografia per nenes, o sigui que ens inventem històries barrejant ibers i romans. Aprofitant escultures i visites als jaciments del Maresme.
67. Qualsevol.
68. Història de les primeres civilitzacions.
69. Mitologies diverses.
70. Història de l'entorn proper on vivim.
71. Personatges femenins històrics importants, per educar-lo per la igualtat.
72. Història contemporània, com la Segona Guerra Mundial.
73. Jesucrist.
74. Cap en concret.
75. Qualsevol, però evitar la que parli de la guerra.
76. L'època medieval.
77. La història del seu entorn.
78. Civilitzacions antigues, etc.
79. Roma i Grècia.
80. Invents, descobriments.

81. Història de la humanitat.
82. St. Jordi.
83. Tots els temes són bons per explicar històries i contes.
84. No ho sé.
85. Qualsevol si és adaptat a la seva edat.
86. Qualsevol que li serveixi per entendre com es poden comportar les persones, sigui per bé o per malament.
87. La història de Girona.
88. La història de Catalunya.
89. Els cavallers i les princeses de l'edat mitjana.
90. Qualsevol tipus.
91. L'època de Jesús.
92. La història del món.
93. Del país, exploradors, regnes, conquestes.
94. Història de Catalunya.
95. Depèn.
96. Història antiga.
97. No hi he pensat.
98. La del nostre país.
99. Cultura general.
100. Història del país, del món...

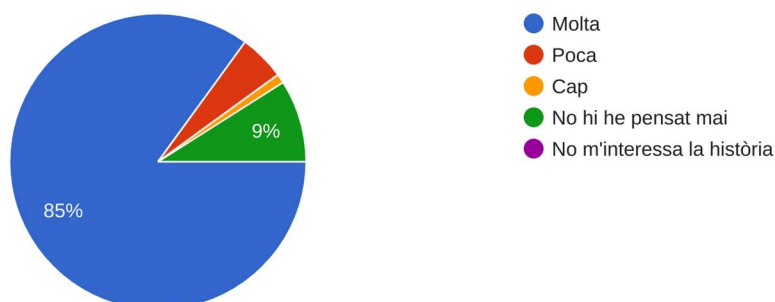
Penseu que el vostre fill / filla pot aprendre història a través d'un conte?

100 respostes

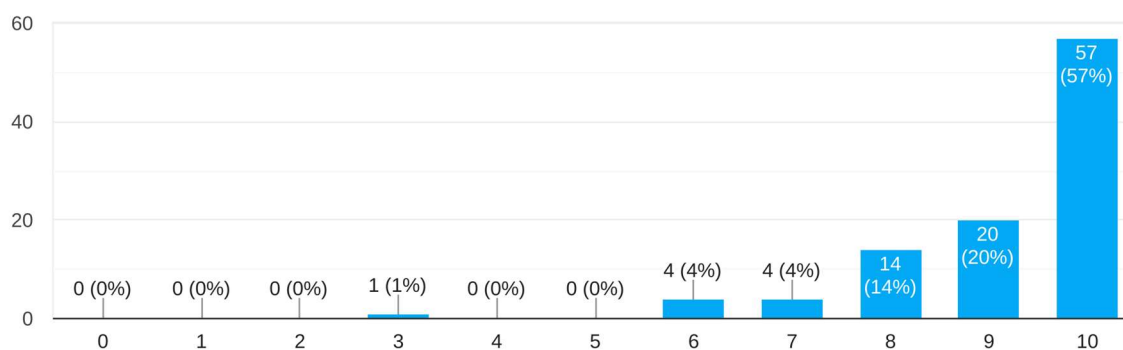
Quina importància té això?

100 respostes

Quina importància doneu a la pràctica d'explicar contes?

100 respostes

Per què? (100 respostes)

1. Perquè és una de les principals maneres amb què un infant aprèn a molts nivells.
2. Explicar contes és una font molt enriquidora per créixer com a persona i Intel·lectualment.
3. Perquè l'amor per la lectura és imprescindible. Per aprendre a escriure i expressar-se millor.
4. Perquè és un exemple bàsic de lectura.
5. Perquè considero que hi ha altres maneres d'aprendre i una gran varietat de maneres per entretenir-se.
6. Oportunitat d'aprendre.
7. Per millorar el seu hàbit de lectura.

8. Perquè aprenen sense adonar-se i agafen hàbit de la lectura.
9. També ens agraden els documentals.
10. Els posa en diferents situacions que els ajuden en el seu pensament crític i en el seu creixement personal.
11. El conte és un medi excel·lent per explicar tota mena de coses i conceptes als nens, d'una forma adaptada, divertida i que explicat d'una altra manera probablement no motivaria els infants a escoltar-ho ni entendre-ho. És un moment ideal per fer vincle entre adults i petits, de compartir una estona única i de crear-los experiències úniques, on l'adult pot afegir el seu toc personal, explicar-ho amb l'entonació adequada i fer que els infants gaudeixin d'una estona màgica.
12. Per què han de conèixer el passat.
13. Perquè és una manera que aprenguin a llegir i aprenguin a estimar la lectura.
14. Perquè és fàcil perdre la rutina de llegir i en un món tan digitalitzat li dono molta importància al paper.
15. No ho sé.
16. És una base per adquirir el gust per la lectura.
17. Crear curiositats a l'infant i obrir la ment.
18. És un bon hàbit.
19. Perquè els hi estimula la imaginació, els hi agrada molt i perquè són moments de calma compartits amb els pares o familiars.
20. Perquè ho considero essencial pel desenvolupament de l'infant.
21. Llegir fa créixer.
22. Per fomentar l'hàbit lector, per plaer, per aprenentatges. Fomentar la imaginació, capacitat verbal. Ajudar a entendre certes emocions o situacions.
23. Gaudir de temps junts, fomentar hàbit lector i potenciar la imaginació i la cultura.
24. És com més s'aprèn.
25. Perquè ajuda a desenvolupar l'aprenentatge.
26. Perquè pots transmetre molts temes, emocions, cultura, aprenentatges, història...
27. Ja que a través de la lectura podem transmetre coneixements, podem fer també que la seva imaginació vagi més enllà. En l'àmbit cognitiu creiem que és bàsic.

28. Ajuda a fomentar l'interès de la lectura, l'escriptura i més endavant la recerca de nous aprenentatges.
29. Unió amb els petits i una forma divertida per aprendre a parlar i llegir.
30. Aporta molts beneficis, tan emocionals com en l'àmbit de l'aprenentatge.
31. Perquè és important incorporar aquest element a la vida dels petits.
32. Depèn de la manera com s'explica i també l'interès que l'infant hi posi.
33. Potencia la imaginació dels nens i aprenen coses noves.
34. Costa trobar el moment, però en gaudeixen molt!
35. Perquè és un moment de connexió amb l'infant.
36. Perquè la lectura i la comprensió són una de les bases imprescindibles per a un bon aprenentatge.
37. Per tot el que ja he exposat.
38. Per a estimular els nens a la lectura i que aprenguin sobre les seves històries.
39. Perquè li agradi la lectura.
40. És molt important per la comprensió i la imaginació dels més petits.
41. El vincle entre pares i fills i sobretot per Fer atractiva la lectura.
42. És una manera més entenedora i divertida d'aprendre per ells.
43. Perquè desenvolupen la imaginació.
44. Per fomentar el gust per la lectura.
45. Perquè aprenen i enriqueix molt la seva lectura.
46. Perquè darrere cada conte sol haver-hi un aprenentatge.
47. Perquè així aprenen a tenir il·lusió per la lectura.
48. És una metodologia d'aprenentatge.
49. (1) Per l'aprenentatge en si de la història (2) Per l'hàbit de llegir (3) Pel desenvolupament de la persona.
50. És una manera d'aprendre i desperta la curiositat dels infants.
51. Fer volar la imaginació, compartir moments junts, desenvolupar l'interès per la lectura, aprendre.
52. Inventem personatges i històries i ells mateixos ens demanen que avui passi una cosa o que coneguin a algú concret, intervenen molt.
53. Per aprendre coses noves.
54. Per captar l'atenció, hàbit.

55. Els desenvolupa la imaginació i es plantegen temes nous, la història s'explica molt bé a través dels contes, es fan preguntes madures i lliguen temes d'escola amb el conte.
56. És el millor moment del dia i una manera de transmetre passió per la lectura.
57. Els encanta.
58. Pel vincle que es crea i per la transmissió de coneixements.
59. Perquè la lectura i la llibertat van de la mà. I m'agradaria que fossin com més lliures millor.
60. Fa imaginar possibilitats, posar-se en el lloc d'un altre, ampliar el llenguatge, jugar...
61. Per passar estones junts.
62. Moment familiar.
63. Ens alimentem mútuament.
64. Perquè la lectura ens apropa a altres realitats i ens ensenya mil coses.
65. Comprar llibres en francès i d'història em permet transmetre tota aquesta cultura que durant el dia a dia no hi ha temps per a fer-ho. És un moment d'atenció i concentració, unió de la família.
66. Els ajuda a ubicar-se i entendre moltes coses de la nostra societat, així com descobrir altres societats i cultures.
67. Perquè els contes serveixen a l'infant per entendre el món.
68. Desperta l'interès dels nens, crea vincles i fomenta el gust per la lectura.
69. Aprèn coses.
70. Pel que he dit al principi.
71. Els ajuda a aprendre més i a voler ser com els personatges de la història.
72. Obre la imaginació, enriquir vocabulari.
73. Tot i que ho faig poc, considero que és un temps molt valuós, tant per aprenentatge com per lligams familiars.
74. És important per iniciar els nens a l'hàbit de llegir.
75. Perquè els fa volar la imaginació.
76. És una manera interessant i divertida d'explicar història als infants.
77. Perquè els contes són una bona eina d'aprenentatge i gaudir.
78. Perquè ajuda a gaudir de la lectura i probablement serà un bon lector de gran.
79. És important ensenyar-los que la lectura ens ajuda a viatjar mentalment.
80. Pel que he dit abans del relaxament i fer funcionar la imaginació.

81. És un hàbit que aporta els valors que els hi volem traslladar.
82. És una pràctica que ajuda a concentrar-se, estar tranquil i centrat en un tema.
83. Perquè per explicar un conte cal una mica d'emoció i passió, no es pot explicar un conte de qualsevol manera, ja que provocarà que l'infant s'avorreixi.
84. Aprèn coses noves.
85. Perquè fomenta l'interès per la lectura.
86. El conte és l'avantsala del coneixement.
87. Perquè els ajuda a tenir la pràctica de la lectura.
88. Crea vincle i gust per la lectura.
89. Per poder imaginar històries, personatges, fets diferents de la realitat. Poder treure lliçons de les històries.
90. A través d'un conte pots intentar ajudar-lo a entendre diferents situacions, actituds que hauria de canviar i les conseqüències d'aquestes, entendre les seves emocions, lluitar contra les seves pors i, en resum, entendre la vida en general a través d'històries i personatges que li agradin i que atraguin la seva atenció.
91. És més fàcil si vull que el missatge el tingui clar.
92. Els nens/nenes s'ho passen bé, es reforça la relació amb els pares i aprenen coses.
93. Passar estona junts i resoldre dubtes.
94. És la manera que tenim d'ensenyar la importància de llegir i que agafin la rutina i hàbit.
95. perquè no tinc massa temps.
96. Perquè sí.
97. Es diverteixen i motiva la curiositat.
98. Perquè és la manera que agafin l'hàbit de llegir i el gust per la història i les històries.
99. Per cultura general.
100. Penso que és bo pels infants escoltar i assimilar a través de l'oïda, però com ja he dit no trobo el moment per fer-ho.

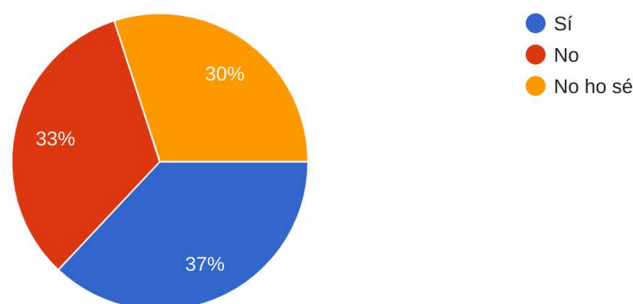
Si la resposta anterior ha estat del 0 al 5, què considereu més important?

(9 respostes)

1. Créixer com a persona
2. Considero més important els jocs d'enginy, trencaclosques, escoltar històries en primera persona dels avis...
3. 5.
4. Fer-los créixer interès per la lectura.
5. Estimar la lectura.
6. És una manera senzilla de transmetre un altre tipus de vocabulari, entrar en un món imaginari i diferent, explicar situacions de la realitat a través de personatges, etc.
7. Concentració.
8. Contestar les seves preguntes i motivar les ganes de saber.
9. Que siguin capaços d'estar atents a través de l'oïda.

Diríeu que la pràctica d'explicar contes s'està perdent?

100 respostes

Per què? (100 respostes)

1. Falta de temps.
2. En el meu entorn tothom ho segueix fent.
3. I penso que és quelcom que sempre existirà.
4. Perquè els infants ho necessiten i demanen.
5. La gent que n'és conscient de l'import asiàtic no ha perdut la tradició tot i que els pares d'avui en dia tenen altres prioritats.

6. Penso que la majoria de pares que tenim estudis i sabem el que implica som conscients de la importància que té llegir. Encara que l'ús de pantalles sigui potent, la lectura no es pot suplir.
7. Perquè es veuen famílies on els contes no estan presents a les cases.
8. Pel fet que, com he mencionat anteriorment, considero que se'ls ofereix als nens i nenes una gran varietat de distraccions. La realitat és que el dia a dia consumeix i implica tenir menys temps per explicar contes.
9. El temps, el cansament, les tauletes.
10. A casa no, però potser sí que, en general, els aparells electrònics roben molt de temps.
11. L'estrès i la rutina deixen poc temps per dur a terme aquesta pràctica.
12. Perquè a l'escola se n'expliquen, cada cop hi ha més llocs que s'hi expliquen contes i a les cases, les Crec que qui més qui menys també n'explica.
13. Crec que les famílies que tenim nens petits conservem aquesta pràctica, tots tenim contes a casa, des dels més tradicionals que agraden sempre als infants, fins als més innovadors o contemporanis. I la pràctica es manté perquè els nens no han canviat tant, sempre els hi ha agradat escoltar contes i segueix sent així. Els pares sabem que és un bon recurs per determinats moments del dia i que a través d'un conte els nens es distreuen, estan contents i també aprenen moltes coses, tenen l'oportunitat de pensar, imaginar i crear el seu propi imaginari.
14. Perquè hi ha molts pares que compren llibres.
15. Perquè la majoria de pares i mares del voltant ho fan.
16. Perquè venc contes i sé que hi ha famílies que ho valoren molt i d'altres que gens.
17. Els mòbils.
18. No sé què passa a cada casa, però en el nostre entorn més proper tothom explica contes.
19. Per falta de temps i també per la introducció d'altres dinàmiques d'aprenentatge.
20. Per ús de pantalles i hàbits de lectura dels adults.
21. Perquè és un hàbit que moltes de les famílies que conec practiquen.
22. Moltes famílies que coneixem també ho fan.
23. Les persones que m'envolten, expliquem contes. La resta, no ho sé.

24. A les escoles s'expliquen molts contes i es fomenta l'hàbit lector.
25. Perquè en el meu entorn totes les famílies ho fan i a l'escola també.
26. Pantalles.
27. No ho tinc clar, potser sí que s'està perdent.
28. Perquè les escoles els donen molta importància, es creen nous contes molt interessants, els nens els hi agrada molt.
29. Potser a la primera etapa del nen/a sí que la gent els hi llegeix contes, però ja després (1r, 2n...) es va perdent.
30. Crec que en general es fomenta des de les escoles.
31. Ja gairebé no hi ha temps per res i la gent prefereix deixar els nens davant la tauleta , és més còmode per a ells.
32. Depenent de la família.
33. Perquè l'electrònica s'està imposant a la nostra vida.
34. No sé com és en altres cases.
35. Els nens cada cop escolten menys contes.
36. Perquè la societat valora cada cop menys la cultura i més la immediatesa de les noves tecnologies.
37. Perquè es fa tant a casa com a l'escola i en el cas dels infants que a casa no ho fan, a l'escola segur que sí.
38. No ho puc dir. Crec que molts pares n'expliquen.
39. Per l'augment de dedicació a les pantalles.
40. Perquè hi ha coses que no canvien, a tothom li agrada que li expliquin contes.
La nena és feliç amb els pares quan li expliquen contes (és el seu moment).
41. Crec que no, si ve és cert que tot el que no sigui llibre tradicional per mi és una pèrdua.
42. La infància ha estat sempre lligada amb els contes i espero que no es perdi mai. Les escoles fan una bona feina en aquest tema.
43. No sé si tothom ho fa.
44. Perquè la gent utilitza les pantalles.
45. En general per falta de temps lliure.
46. Crec que hem de fomentar més la lectura i sobretot no perdre els contes en full com sempre s'ha fet.
47. Perquè la gent té pocs llibres a casa seva.
48. S'expliquen històries d'una altra manera.

49. Diria que no s'expliquen tants contes com abans. La interferència dels aparells digitals fan minvar aquest tipus de pràctiques ... Almenys així ho crec.
50. Les famílies que tinc al voltant expliquen contes.
51. Segurament les noves tecnologies i l'accés a les xarxes ha tret temps a les famílies per compartir aquests moments.
52. Perquè tots tenim pressa, son, estrès...
53. Perquè ja ho fem.
54. Perquè és una pràctica a on fill i fills interactuen amb els pares tan emocionalment com aprenent.
55. Crec que es vol llegir més, però el cansament a la nit dels pares, la immediatesa dels nens, la mandra per dedicar-los temps, fa que sigui més fàcil un vídeo que ho faci sol... fa que se saltin aquests moments.
56. A casa meva no, però no sé a la resta.
57. Ho desconec.
58. Massa tecnologia que dona més temps als pares i ens aprofitem.
59. En el meu.
60. Entorn social no, però suposo que pot haver-hi entorns en què s'estigui perdent per l'ús de pantalles.
61. Veig molts contes diferents en les llibreries i entenc que molts estan fets per ser explicats pels pares. Senyal que encara s'expliquen, no?
62. Per manca de temps.
63. Els pares tenim cada cop menys temps.
64. Desconec que fa la resta.
65. Perquè és un moment molt bonic entre pares i fills i espero que no es perdi mai.
66. El nostre cas és sistemàtic cada nit. Ni la meva parella ni jo no deixem que els nostres fills vagin a dormir sense conte excepte quan tenim convidats algun cap de setmana.
67. Mai hem dubtat de la seva importància, i en el seu entorn també ho veiem.
68. Perquè és més fàcil distreure els infants amb una pantalla.
69. Crec que encara està molt vigent i als infants els hi encanta.
70. Nos ho fem cada dia.
71. Cada vegada hi ha menys llibres, i els fills volen més els dispositius mòbils. Però això també es deu al fet que les escoles utilitzen tauletes per ensenyar.

72. Crec que de mica en mica torna la pràctica de llegir contes.
73. Moltes altres coses al qual li dediquem temps.
74. No conec el cas dels altres pares/mares.
75. No, perquè sempre perduraran en la història.
76. Els amics que m'envolten ho continuen fent.
77. Perdent potser no, però disminuint segurament sí, per l'ús d'altres eines més digitals.
78. Potser ara hi ha més recursos.
79. Manca de temps i ganes.
80. Perquè és més fàcil posar un YouTube.
81. Conec que fem a casa, no el que es fa en altres casos.
82. La gent ja no té ganes ni temps.
83. Perquè cada vegada els nens s'enganxen més a les pantalles i menys els contes.
84. Perquè amb les pel·lícules i tot el compte no es fa tant.
85. Podria ser, per la introducció de la tecnologia.
86. No tinc la visió de conjunt de les altres famílies.
87. Crec que una mica sí... Amb tanta televisió i internet.
88. No ho sé.
89. Les escoles, les biblioteques i les famílies fan que aquesta pràctica no es perdi.
90. Suposo que per falta de temps dels pares, per la introducció de les noves tecnologies, per la televisió o bé per massa activitats extraescolars.
91. No tinc informació suficient per respondre.
92. No crec que aquesta pràctica es perdi, però els mòbils i tauletes fan que els pares no es dediquin tant a llegir contes als fills.
93. Massa tecnologia a edats massa joves.
94. Conec molts pares que expliquen contes encara que siguin de 2 minuts.
95. Perquè segurament no tenim prou temps per estar tranquil·lament llegint un conte...
96. Perquè no.
97. Potser per la falta de temps i trobar aquell "moment".
98. Vull pensar que no, però és cert que el món tecnològic "roba" molt de temps a les persones.
99. Perquè ningú utilitza la cultura general.

100. Anem tots ràpid i sense temps per dedicar-lo a això.

Voleu fer algun comentari? (69 respostes)

1. No.
2. no.
3. No.
4. .
5. No.
6. Cap.
7. M'interessarà molt, si és possible, saber els resultats d'aquesta enquesta per raons professionals. Us deixo el meu correu per si em podeu compartir: georginatrill@gmail.com
8. Actualment els contes que estan més de moda són el de temes d'emocions i valors.
9. Sort amb el treball!
10. Ànims amb el treball i ENDAVANT.
11. Bona enquesta. Molta sort amb el TDR!!
12. Que no es perdi la lectura!
13. Actualitat els contes Il·lustrats fan que els infants els hi agradi més llegir.
14. Gràcies pel teu interès en aquest tema.
15. Moltes gràcies per aquesta enquesta.
16. Fomentar la lectura és fomentar coneixement.
17. En aquesta enquesta hi ha preguntes repetides i s'aprofundeix poc en el titular de l'enquesta. T'ho dic com a professora de batxillerat, historiadora i mare.
18. Sort en la recerca!
19. Gràcies!!!
20. Crec que el fet d'explicar contes ajuda a desenvolupar molts aspectes d'aprenentatge dels infants.
21. Sempre és bo recordar que llegir és molt important i necessari sobretot en aquesta època tan tecnològica, hi ha temps per tot.
22. Les escoles fan molt bona aportació.
23. Si vols que els nens llegeixin han de veure als adults llegint (pares). No els hi pots demanar (fills) alguna cosa que tu no fas.
24. Gràcies per tractar aquest tema.

25. No.
26. M'ha agradat molt aquesta enquesta.
27. Sort amb el treball de recerca.
28. Gràcies.
29. Molt interessant l'enquesta.
30. Espero que et serveixi pel teu treball, molta sort.
31. No, gràcies. Molt interessant el tema!
32. La lectura és una font de coneixement essencial.
33. Malgrat se'ns faci una mica pesat haver d'explicar un conte és una pràctica que s'hauria d'incentivar i posar més en practica.
34. No es pot perdre la lectura.
35. La revista *petit sàpiens* fa molt bona feina explicant la història als més petits.
36. Crec que és important que el nen entri en el món dels contes.
37. La lectura amb els fills és un dels millors moments per compartir amb els petits i els grans, tendresa i estima, els donem confiança i els ajudem a imaginar, a desplegar la seva ment i obrir horitzons i que es facin preguntes, la seva inquietud i que descobreixin el plaer de la lectura.
38. La meva filla ja fa segon de Batxillerat, però m'ha agradat molt recordar els anys i anys que vaig passar explicant-li contes cada nit.
39. Els contes són fabulosos per als nens. Sobretot els tradicionals, ensenyen als nens a comportar-se i els valors.
40. S'està perdent el plaer de llegir.
41. Que jo escullo els contes.
42. Poques vegades entra pel seu contingut.
43. No hi ha conte a casa que jo no hagi llegit prèviament.
44. No.
45. Inventar-se'ls i que se'ls inventin també està molt bé.
46. Hi ha escoles que fomenten molt la lectura de contes i és genial.
47. No, molta sort. Salutacions.
48. No, gràcies.
49. Si la persona que llegeix ho viu l'infant queda atrapat.
50. No.
51.
52. Cap comentari.

53. "Amb els llibres per amics no et faltará companyia. Cada pàgina pot ser un estel que et fa de guia".
54. Fer desaparèixer pantalles dins de casa m'aniria molt bé per dedicar més temps a les meves filles.
55. Sort amb el treball!
56. Es tracta d'un debat i una enquesta molt interessant.
57. És important seguir utilitzant els contes, que no són única i necessàriament pels infants sinó també per adolescents i adults.
58. 1. Estan molt bé els contes d'emocions, però és molt ratllant que ara estiguin tan de moda i tot giri al voltant d'això.
2. No et conec, però sort amb el treball!
59. La història és essencial conèixer-la, però no es garantia que coneixent la història no repetim els mateixos errors, és necessari anar més enllà, a part de conèixer, entendre els per què, i traslladar-ho a la realitat propera per a evitar tornar a fer els mateixos errors.
60. No, gràcies.
61. Cada llibre que compres és una inversió i és fonamental que els nanos vegin una biblioteca generosa a casa.
62. Molta sort!
63. Els contes són una eina meravellosa per educar els nens.
64. Els contes són molt importants pels nens perquè és la manera que tenim per explicar-los el món.
65. Bona via d'investigació aquest treball.
66. No, moltes gràcies.
67. No, gràcies.
68. Mirarem de trobar contes que parlin d'història a veure què trobem. Gràcies!
69. No. Gràcies.

8.3 Llista de contes

La consulta de tots els webs als quals es fa referència en aquesta llista, ha estat feta durant els dies 16 de juny del 2021 a les 12:45 i el 17 d'agost del 2021 a les 20:37.

ENTRE 5 i 7 ANYS

- **PREHISTÒRIA:**

- Max i Mia en la prehistòria

(a partir de 4 anys - Editorial la Galera)

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/max-i-mia-en-la-prehistoria-978-84-246-5651-5>

Vita Dickinson

Editorial La Galera

-Els homes de l'edat de pedra

(a partir de 7 anys - Editorial Joventut)

<https://www.editorialjoventud.es/ca/els-homes-de-ledat-de-la-pedra-9788426138521/>

Christa Holtei i Günther Jakobs

Editorial Joventut

- **HISTÒRIA ANTIGA**

-Els faraons d'Egipte

(de 6 a 8 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-els-faraons-degipte/9788484041016/679049>

Andrew Langley

Editorial Beascoa

-Els viatges d'en Marco Polo

(a partir de 6 anys - Amazon)

[https://www.amazon.es/Viatges-Marco-Mili%C3%B3-DHist%C3%B2ries-](https://www.amazon.es/Viatges-Marco-Mili%C3%B3-DHist%C3%B2ries-SIMBOLET/dp/8415315317/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%B)

[SIMBOLET/dp/8415315317/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%B](https://www.amazon.es/Viatges-Marco-Mili%C3%B3-DHist%C3%B2ries-SIMBOLET/dp/8415315317/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%B)

[D%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=el+viatge+d%27en+marco+polo&qid=1627462730&sr=8-1](https://www.casadellibro.com/libro-els-viatges-de-marco-polo-i-el-seu-milio-d-histories/9788415315315/4088663)

(de 5 a 6 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-els-viatges-de-marco-polo-i-el-seu-milio-d-histories/9788415315315/4088663>

Michael J. Rosen i Maria Cristina Pritelli

Editorial Símbol editors

-Egipcis

(a partir de 6 anys - Editorial La Galera)

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/egipcis-978-84-246-3283-0#.YSU6Y4gzY2w>

Philip Ardagh

Editorial La Galera

-Busca a l'Antiga Grècia

(a partir de 6 anys - Editorial Susaeta)

<https://www.editorialsusaeta.com/ca/classics-i-educatius/5248-busca-a-l-antiga-grecia-9788467749915.html>

Eduardo Trujillo

Ediciones Susaeta

-Ciutats al llarg del temps. Pompeia

(de 6 a 12 anys - Amazon)

https://www.amazon.com/-/es/R-Platt/dp/8498012104/ref=sr_1_fkmr0_1?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Pompeia+al+llarg+del+temps+Richard+Platt&qid=1628590774&s=books&sr=1-1-fkmr0

Richard Platt

Editorial Blume

-Visitem els egipcis

(a partir de 7 anys - Editorial Joventut)

<https://www.editorialjuventud.es/ca/visitem-els-egipcis-9788426138545/>

Christa Holtei i Günther Jakobs

Editorial Joventut

-Els indis

(de 3 a 6 anys - Amazon)

<https://www.amazon.es/indis-maravilloso-%C3%89ditions-Gallimard-Jeunesse/dp/8476299842>

Gallimard Jeunesse, Claude Delafosse, C i D Millet

Editorial cruïlla saber, món meravellós

- **EDAT MITJANA**

-Cavallers

(6 a 8 anys - La casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-cavallers/9788448802714/635232>

(a partir de 8 anys-Amazon)

<https://www.amazon.es/Cavallers-Aventura-Medieval-Susaeta-Ediciones/dp/8467701854>

John Howe

Editorial Beascoa

-La fortalesa

(3 a 7 anys - sm saber)

(de 3 a 6 anys - Amazon)

<https://www.amazon.es/fortalesa-maravilloso-%C3%89ditions-Gallimard-Jeunesse/dp/8476295944>

Gallimard Jeunesse, Claude Delafosse, C i D Millet

Editorial cruïlla saber, món meravellós

-Diccionari en imatges dels cavallers

(de 6 a 8 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-dels-cavallers-diccionari-en-imatges/9782215089155/1186957>

Philippe Simon i Marie-Laure Bouet

Editorial Fleurus Panini

-Tot sobre els vikings

(de 5 a 10 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Tot-sobre-els-vikings-Qu%C3%A8/dp/8484233235/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=tot+sobre+els+vikings&qid=1624197390&s=books&sr=1-1

Peter Nieländer

Editorial Elfos

-El món dels vikings

(a partir de 5 anys - Editorial Vicens Vives)

https://shop.vicensvives.com/ca/a-partir-de-5-anys/el-mon-dels-vikings-vvkids-catala/8826?utm_source=Vicens-Vives&utm_medium=none&utm_campaign=boton-ficha-producto&utm_term=ir-a-la-tienda

Federica Magrin

Editorial Vicens Vives

-El castell medieval

(a partir de 3 anys - Editorial Susaeta)

<https://www.editorialsusaeta.com/ca/lilibres-de-cartro/3775-el-castell-medieval-descobreix-increibles-sorpreses-9788467739817.html>

Editorial Susaeta

-Busca al castell medieval

(a partir de 6 anys - Editorial Susaeta)

<https://www.editorialsusaeta.com/ca/petites-lectures/5226-busca-al-castell-medieval-9788430566143.html>

Francisca Valiente

Editorial Susaeta

-Castell (mira dins)

(a partir de 4 anys - Amazon)

<https://www.amazon.es/Castell-Mira-Dins-Equipo-Susaeta/dp/8430570314>

Nicholas Harris
Editorial Susaeta

-Cavallers i castells

(a partir de 5 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Cavallers-castells-LAROUSSE-Infantil-Col-lecci%C3%B3/dp/8418100052/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=cavallers+i+castells+Jean+Coppendal&qid=1628789540&s=books&sr=1-1

Charles Dutertre
Larousse Editorial

- **HISTÒRIA MODERNA:**

-El capital de Karl Marx

(de 6 a 8 anys - La casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-el-capital-de-karl-marx/9788415526261/2268630>

Joan R. Riera i Liliana Fortuny
Editorial Txalaparta

- **HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA**

-Plantant els arbres de Kenya

(a partir de 7 anys - Editorial Joventut)

<https://www.editorialjoventud.es/ca/plantant-els-arbres-de-kenya-9788426139375/>

Claire A. Nivola
Editorial Joventut

- **HISTÒRIA DE CATALUNYA**

-1714, l'última bandera

(6 a 8 anys - La casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/ebook-1714-lultima-bandera-ebook/9788448840815/2281106>

(a partir de 4 anys - Amazon)

<https://www.amazon.es/1714-L%C3%BAltima-bandera-Descubre-Historia/dp/8448839463>

Marc Donat i Ricard Zaplana

Editorial Beascoa

-Fill de rojo

(de 6 a 8 anys - La casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-fill-de-rojo/9788461199761/1226891>

Joan Portell

editorial Tantàgora Serveis Culturals

Marc Donat i Ricard Zaplana

Editorial Beascoa

-La meva primera història de Catalunya

(a partir de 5 anys - Editorial La Galera)

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/la-meva-primera-historia-de-catalunya-978-84-246-5164-0>

Toni Soler

Editorial La Galera

-LA HISTÒRIA DE CATALUNYA EN CONTES

(de 4 a 10 anys - El Periódico)

<https://www.elperiodico.cat/ca/actualitat/20100122/periodico-recrea-12-contes-historia-227765>

(a partir de 10 anys - XimiXesca)

https://www.ximixesca.com/lilibre.php?id_llibre=1899

- a) **El Rei del mar** – *Jaume I*
- b) **Un gos heroic** – *La desfeta de 1714*
- c) **Quants timbalers devien ser?** – *La batalla del Bruc*
- d) **Ave Cèsar! Un cuiner et saluda** – *La Catalunya romana*
- e) **Desperta Ferro!... Desperta oli!** – *L'expedició dels almogàvers*
- f) **Per lluitar no cal tenir la pell fina** – *El naixement de Catalunya*

- g) **Un vol la guerra... l'altre, una abraçada** – *La Catalunya comtal*
- h) **El captaire cec** – *La Guerra dels Segadors*
- i) **Pirates a la costa** – *Pirates i bandolers*
- j) **A la fàbrica no hi caben els poetes** – *La Renaixença*
- k) **El pastor de les cabres boges** – *Els grecs i els ibers*
- l) **Els dos refugis** – *La guerra civil i el franquisme*

Oriol Vergés

Editorial Ara llibres

-HISTÒRIA DE CATALUNYA

(6 a 8 anys - grup 62)

<https://www.grup62.cat/lilibre-historia-de-catalunya/165916>

- 1) La prehistòria i l'edat antiga
- 2) L'alta edat mitjana
- 3) La baixa edat mitjana
- 4) L'època moderna
- 5) L'època contemporània
- 6) La Catalunya d'avui
- 7) Atlas

Pilarín Bayés i Oriol Vergés

Editorial edicions 62

-Història de Catalunya, els orígens

(per a petits lectors - Editorial Base)

<https://www.editorialbase.cat/lilibres/398&cerca=Jaume+Sobrequ%C3%A9s+i+Callic%C3%B3>

Joan Turró

Editorial Base

-Papa, per què som independents?

(de 6 a 8 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-papa-per-que-som-independentes/9788497665094/2271982>

(a partir de 7 anys)

https://www.amazon.es/Papa-Qu%C3%A8-Som-Independents-CONTES/dp/8497665090/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Papa%2C+per+qu%C3%A8+som+independents%3F&qid=1624195174&s=books&sr=1-1

Joan Portell i Montse Ginesta

Eumo editorial

- **COL·LECCIONS GLOBALITZADORES**

-**Salt és el meu poble** (nens i adults - Marina Palmés)

Marina Palmés i Ramon Ripoll

Editorial pedra de toc

- **PERSONATGES HISTÒRICS**

-Les tres bessones:

a) Leonardo da Vinci

(de 0 a 2 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-leonardo-da-vinci/9788434569386/702827>

Roser Capdevila

Editorial Salvat

-Petita i gran Anne Frank

<https://www.casadellibro.com/libro-petita-i-gran-anne-frank/9788490654200/6430242>

(de 6 a 8 anys - La casa del Libro)

Sveta Dorosheva

Alba Editorial

-Martin Luther King

(de 6 a 8 anys - La casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-petit-gran-martin-luther-king/9788490656402/11195487>

Sveta Dorosheva

Alba Editorial

-Mahatma Gandhi

(de 6 a 8 anys - La casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-petit-i-gran-mahatma-gandhi/9788490655238/9073365>

Sveta Dorosheva

Alba Editorial

-Anna Frank

(de 6 a 11 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Anna-Frank-Noia-Perdre-LEsperan%C3%A7a/dp/8417822259/ref=sr_1_12?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=ANNA+FRANK&qid=1623839438&sr=8-12

María Cecilia Cavallone

Editorial Shackleton Kids

-Neil Armstrong

(de 6 a 8 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-neil-armstrong-mis-pequenos-heroes/9788417822224/9660307>

Maria Cecilia Cavallone

Editorial Shackleton Kids

-Neus Català

(de 3 a 5 anys - La Casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-neus-catala/9788416855667/11598776>

(de 7 a 11 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Neil-Armstrong-primer-hombre-peque%C3%B1os/dp/8417822224/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=neil+armstrong&qid=1623914429&s=books&sr=1-1

Uriol Gilibets

Editorial Tigre de Paper

-Jo, Alfonsina

(de 5 a 6 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-jo-alfonsina/9788416817719/11445660>

(a partir de 5 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Jo-Alfonsina-Trampantojo-Joan-Negrescolor/dp/8416817715/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Jo%2C+Alfonsina&qid=1623844771&s=books&sr=1-1

Joan Negrescolor

Editorial Thule

- Sobre un raig de llum

(de 6 a 8 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-sobre-un-raig-de-llum/9788416003914/5977461>

(a partir de 5 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Sobre-raig-llum-hist%C3%B2ria-Einstein/dp/8416003912/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=sobre+un+raig+de+llum&qid=1623844934&s=books&sr=1-1

Jennifer Berne

Editorial Takatuka

-Cleopatra

(de 6 a 8 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-cleopatra/9788491450085/4744102>

(de 5 a 6 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Cle%C3%B2patra-PICARONA-HELENA-KRALJIC/dp/8491450092/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Cleopatra+Helena+Kraljic&qid=1623915382&s=books&sr=1-1

Helena Kraljic, Peter Skerl
Editorial Picarona

-Un sol a l'Índia
(a partir de 7 anys - Editorial Vegueta Infantil)

<https://www.veguetaediciones.com/catalogo/un-sol-a-lindia/>

Álvaro Marcos i Àfrica Fanlo
Vegueta Ediciones

-Nefertiti
(de 5 a 6 anys - Amazon)

https://www.amazon.com/-/es/HELENA-KRALJIC/dp/8491450521/ref=sr_1_2?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Nefertiti+Helena+Kraljic&qid=1628792793&s=books&sr=1-2

(de 3 a 4 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-nefertiti-cat/9788491450511/5171971>

Helena Kraljic
Editorial Picarona

-El llapis màgic de la Malala
(a partir de 5 anys - Amazon)

<https://www.amazon.es/llapis-m%C3%A0gic-Malala-Libros-Singulares-ebook/dp/B076H6NW1Y>

(de 5 a 6 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-el-llapis-magic-de-la-malala/9788491048855/5981558>

Isabel Thomas
Editorial Blume

-Nelson Mandela

(a partir de 7 anys - Editorial Joventut)

<https://www.editorialjuventud.es/ca/nelson-mandela-9788426140708/>

Kadir Nelson

Editorial Joventut

8.4 Dades no incloses

La consulta de tots els webs als quals es fa referència en aquest Annex, ha estat feta durant els dies 16 de juny del 2021 a les 14:03 i el 17 d'agost del 2021 a les 21:20.

A PARTIR DE 7 ANYS:

- **PREHISTÒRIA:**

-Quaderns Dalmau:

a) Neandertals

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-neandertals/9788423207961/2472999>

Rafael Sospedra

Editorial Rafael Dalmau

- **HISTÒRIA ANTIGA**

-Els romans (Quina història!)

(de 9 a 12 - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-els-romans/9788424624347/857894>

(a partir de 12 anys - Amazon)

<https://www.amazon.es/romans-Quina-hist%C3%B2ria-Sylvie-Baussier/dp/8424624343>

Sylvie Baussier

Editorial La Galera

- A la Roma dels Papes

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-a-la-roma-dels-papes/9788475337401/736072>

Fiona McDonald i Nick Harris

Editorial Barcanova

-Roma vista per dins

(de 9 a 12 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-roma-vista-per-dins/9788427293182/1028119>

Stephen Biesty

Editorial la Magrana

-Grècia vista per dins

(de 9 a 12 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-grecia-vista-per-dins/9788478715398/1085203>

Stephen Biesty

Editorial la Magrana

-En temps de faraons

(de 9 a 12 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-en-temps-dels-faraons/9788428526630/964163>

Editorial San Pablo

Pascale Hédelin, Hervé Flores

-Quaderns Dalmau:

a) Romans

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-romans/9788423208357/6308201>

Francesc Riart i Rafel Sospedra

Editorial Rafael Dalmau

-En Tom viatja en el temps:

a) Antic Egipte

(a partir de 8 anys - fnac)

<https://www.fnac.es/a7264602/Antic-Egipte#int=:NonApplicable|NonApplicable|NonApplicable|7264602|NonApplicable|NonApplicable>

(a partir de 8 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Antiguo-Egipto-IDEAKA-Nosy-Crow/dp/8414024440/ref=sr_1_2?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=en+tom+viaja+en+el+temps+british+museum&qid=1627466535&sr=8-2

b) Antiga Roma

(a partir de 8 anys - fnac)

<https://www.fnac.es/a7264603/Antiga-Roma#int=:NonApplicable|NonApplicable|NonApplicable|7264603|NonApplicable|NonApplicable>

(a partir de 8 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Antigua-Roma-IDEAKA-Nosy-Crow/dp/8414024459/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=en+tom+viaja+en+el+temps+british+museum&qid=1627466002&sr=8-1

The British Museum

Fatti Burke

-T'agradaria ser un soldat romà?

(a partir de 9 anys - LIBROOKS BARCELONA S.L.)

<https://www.casadellibro.com/libro-t-agradaria-ser-un-soldat-roma/9788412087727/11390797>

Georgia Amson-Bradshaw

Librooks

-Viatge per les ciutats perdudes

(a partir de 8 anys - Editorial La Galera)

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/viatge-per-les-ciutats-perdudes-978-84-246-6688-0#.YQEubo4zY2w>

Juan de Aragón

Editorial La Galera

-Els Historionautes:

a) Una aventura romana

(a partir de 8 anys -Editorial La Galera)

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/els-historionautes-una-aventura-romana-978-84-246-6376-6#.YQEvI44zY2w>

b) Una aventura egípcia

(a partir de 8 anys -Editorial La Galera)

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/els-historionautes-una-aventura-egipcia-978-84-246-6374-2#.YQEvoY4zY2w>

Frances Durkin i Grace Cooke

Editorial La Galera

-La Tarragona romana

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-la-tarragona-romana/9788489890831/739864>

Roger Roig i Enric Català

Editorial Cossetània

-Londres, de capital romana a ciutat olímpica

(de 9 a 12 anys- La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-londres-de-capital-romana-a-ciudad-olimpica/9788498014020/1484501>

Richard Platt

Editorial Blume

-Jo...Tutankamon

(a partir de 9 anys - Amazon)

https://www.amazon.com/-/es/Christian-Inaraja/dp/8434232774/ref=sr_1_1?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Jo+Tutankamon&qid=1628330283&s=books&sr=1-1

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-jotutankamon/9788434232778/1193017>

Oriol Pagès

Editorial Parramón

-Els mons antics

(de 7 a 9 anys - Casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-combel-doc-els-mons-antics/9788498251845/1162840>

(a partir de 8 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Els-mons-antics-Combel-Doc/dp/8498251842/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&crd=J4KK46L6O1KJ&keywords=Els+mons+antics+Catherine+Loizeau&qid=1648975648&srefix=els+mons+antics+catherine+loizeau%2Caps%2C158&sr=8-1

Catherine Loizeau

Editorial Combel

-Egipte al teu abast

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-egipte-al-teu-abast/9788497873086/1201387>

Aude Gros de Beler

Editorial Empúries

-L'Egipte dels faraons

(de 8 a 18 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/LEgipte-dels-faraons-Mundo-maravilloso/dp/8482869698/ref=sr_1_1?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=l%27egipte+dels+faraons&qid=1628592937&s=books&sr=1-1

Gallimard Jeunesse

Editorial Cruïlla

-Atles del món antic

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-atles-del-mon-antic/9788498011487/1120748>

Simon Adams
Editorial Blume

- **EDAT MITJANA**

-Quaderns Dalmau:

a) Castells

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-castells/9788423208364/6308203>

Francesc Riart i Rafel Sospedra

Editorial Rafael Dalmau

-Atles del món medieval

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-atles-del-mon-medieval/9788498011494/1120753>

Simon Adams
Editorial Blume

-Castell (mira dins)

(de 7 a 9 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-mira-dins-castell/9788430570317/443213>

Nicholas Harris
Editorial Susaeta

-Cavallers i castells

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-cavallers-i-castells/9788448821692/1058653>

Jean Coppendale
Editorial Beascoa

-Un comtat a l'època medieval

(a partir de 10 anys - Editorial Comanegra)

<https://comanegra.com/ca/inici/65-un-comtat-a-l-epoca-medieval-.html>

Tura Clarà i Chema Román

Editorial Comanegra

-El castell medieval

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-el-castell-medieval-que-qui-com/9788497873949/1249648>

QUÈ, QUI, COM

Editorial Empúries

-La Barcelona gòtica

(a partir de 10 anys - Editorial Comanegra)

<https://comanegra.com/ca/inici/332-barcelona-gotica.html>

Núria Armengol

Editorial Comanegra

- **HISTÒRIA MODERNA:**
- **HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA**

-La bomba

(de 9 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-la-bomba/9788421663202/1243302>

(a partir de 10 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/bomba-Castellano-Partir-A%C3%B1os-Altamar/dp/8421663208/ref=sr_1_38?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=la+bomba&qid=1623843064&s=books&sr=1-38

(a partir de 10 anys -Editorial Bruño)

<https://www.brunolibros.es/libro/altamar/la-bomba/>

Josep. M Almarcegui i Fernando Lalana
Editorial Bruño

-La història de L'Erika
(de 9 a 12 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-la-historia-de-l-erika-catalan/9788484648970/2486952>

Ruth Vander Zee i Roberto Innocenti

Editorial Kalandraka

- **HISTÒRIA DE CATALUNYA**

-1714. Trons canons i un estel
(5è i 6è - Camaleó)

<https://es.calameo.com/books/002013813b956dc8e315e>

Lorena Jiménez Torregrosa

Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Coneixement

-El barret del milicià
(de 9 a 12 anys - La casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-el-barret-del-milicia/9788493625627/1231890>

Laia Altarriba Piguillem

Editorial Tantàgora

-Visions d'història de Catalunya

(a partir de 9 anys - Editorial Barcanova)

- a) En temps de Guifré el Pilós
- b) En temps de Ramon Berenguer IV
- c) La conquesta de Mallorca
- d) Els almogàvers
- e) El Corpus de Sang

- f) L'onze de setembre
- g) Fer les Amèriques al segle XVIII
- h) La Renaixença
- i) Francesc Macià i la Generalitat Republicana

Sebastià Sorribas

Editorial Barcanova

-Històries de la història de Catalunya

(de 9 a 12 anys - Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-histories-de-la-historia-de-catalunya/9788484120797/703433>

Editorial Salvatella

Francesc Salvà

- **COL·LECCIONS GLOBALITZADORES**

-El Nil al llarg dels temps

(de 9 a 12 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-el-nil-al-llarg-del-temps/9788495939739/947110>

Anne Millard i Steve Noon

Editorial Blume

-Un carrer al llarg del temps

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-un-carrer-al-llarg-del-temps/9788495939074/868228>

Anne Millard

Editorial Blume

-Nosaltres, la nostra història

(a partir de 8 anys - Editorial Joventut)

<https://www.editorialjoventud.es/ca/nosaltres-la-nostra-historia-9788426144201/>

Yvan Pommaux i Christophe Ylla-Somers

Editorial Joventut

-Petita història:

(de 8 a 12 anys - Editorial Mediterrània)

Editorial Mediterrània

a) de Barcelona - Eva Piquer

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-barcelona/>

b) de Catalunya - Oriol Gracià

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-catalunya/>

c) de Jaume I el conqueridor - Meritxell Margarit

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-jaume-i-el-conqueridor/>

d) de Lluís Companys - Josep Melero

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-lluis-companys/>

e) Hiroshima - Meritxell Margarit

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-dhiroshima/>

f) dones a Catalunya - Dolors Freixenet

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-les-dones-a-catalunya/>

g) Tàrraco - Fina Costa

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-tarraco/>

h) drets humans - Concepció Ferrer Casals

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-dels-drets-humans/>

- i) D'Esquerra Republicana de Catalunya - Fundació Josep Irla
<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-lluis-companyys/>
- j) de la Catedral de Mallorca - Gabriel Janer Manila
<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-la-catedral-de-mallorca/>
- k) Petita Història de Francesc Macià- Enric Pujol
<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-francesc-macia/>
- l) D'Emma de Barcelona - Maria Pau Trayner i Joana Ripollès-Ponsi
<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-demma-de-barcelona/>
- m) Petita Història de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) - Josep Maria Figueres Artigues
<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-lassemblea-nacional-catalana-anc/>
- n) Petita Història de Convergència Democràtica de Catalunya - Guiomar Amell
<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-convergencia-democratica-de-catalunya/>
- o) Petita Història d'UGT de Catalunya - Josep Lluís Martín
<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-la-ugt-de-catalunya/>

- **PERSONATGES HISTÒRICS**

-Em dic Anna Frank

(de 9 a 12 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-em-dic-anna-frank/9788434233386/5326567>

Editorial Parramón

Carme Gil

-Anna Frank: LA NOIA QUE MAI VA PERDRE L'ESPERANÇA

(de 9 a 12 anys - la casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-anna-frank-versio-catala-la-noia-que-mai-va-perdre-l-esperana/9788417822255/9652831>

Maria Cecilia Cavallone

Editorial Shackleton Books

-Anna Frank

(de 9 a 12 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-anna-frank-catala/9788448822149/1050293>

Josephine Poole i Angela Barrett

Editorial Red Fox

-Viatges increïbles

(de 8 a 12 anys - Amazon)

https://www.amazon.es/Viatges-incre%C3%AFbles-Detectius-del-temps/dp/8466145591/ref=sr_1_2?_mk_es_ES=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=viatges+incre%C3%AFbles&qid=1627463640&sr=8-2

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-viatges-increibles/9788466145596/9141423>

A.J. Wood, Mike Jolley

Editorial Cruïlla

-Dones extraordinàries que van canviar el món

(De 8 a 10 anys - La casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-dones-extraordinaries-que-van-canviar-el-mon/9788448946357/7363839>

Kate Pankhurst

Editorial Barcanova

-Em dic...

a) Cristòfor Colom

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-em-dicristofor-colom/9788434234611/1557565>

(a partir de 9 anys - Amazon)

https://www.amazon.com/-/es/Fernando-Garc%C3%A9s/dp/8434234610/ref=sr_1_1?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=em+dic+cris%C3%B2for+colom&qid=1628791231&s=books&sr=1-1

Fernando Garcés i Òscar Julve

Editorial Parramón

b) Cleopatra

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-em-dic-cleopatra/9788434227552/1023911>

Carmen Gil i Teresa Herrero

Editorial Parramón

c) Marco Polo

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-em-dic-marco-polo/9788434225978/964890>

Núria Barba i Xavier Salomó

Editorial Parramón

-Nelson Mandela

(de 8 a 12 anys - Amazon)

[https://www.amazon.com/-/es/Isabel-](https://www.amazon.com/-/es/Isabel-Thomas/dp/8417492429/ref=sr_1_8?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Nelson+Mandela+Isabel+Thomas&qid=1628793309&s=books&sr=1-8)

[Thomas/dp/8417492429/ref=sr_1_8?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Nelson+Mandela+Isabel+Thomas&qid=1628793309&s=books&sr=1-8](https://www.amazon.com/-/es/Isabel-Thomas/dp/8417492429/ref=sr_1_8?_mk_es_US=%C3%85M%C3%85%C5%BD%C3%95%C3%91&dchild=1&keywords=Nelson+Mandela+Isabel+Thomas&qid=1628793309&s=books&sr=1-8)

(de 10 a 12 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-nelson-mandela-catalan-petits-relats-de-grans-histories/9788417492427/9134556>

Isabel Thomas, Hannah Warren

Editorial Blume

-Jaume I

(de 7 a 9 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-jaume-i-catalan/9788490344026/2948549>

Marià Veloy

Editorial Cossetània

-Mis pequeños héroes (edicions en català):

a) Martin Luther King

(de 7 a 9 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-martin-luther-king-versio-catala/9788417822163/9147187>

Pau Clua Sarro

Editorial SHACKLETON BOOKS

b) Marco Polo

(de 7 a 9 anys - La Casa del Libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-marco-polo-versio-catala/9788417822149/9147185>

Victor Lloret Blackburn

Editorial Shackleton Books

-Les tres bessones:

a) Els cavallers de la taula rodona

(de 10 a 12 anys - La Casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-els-cavallers-de-la-aula-rodona/9788434569164/709901>

Roser Capdevila

Editorial Salvat

b) Cristòfor Colom

(de 10 a 12 anys - La Casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-les-tres-bessones-cristofor-colom/9788434569232/736454>

Roser Capdevila

Editorial Salvat

c) L'home de Cromanyó

(de 10 a 12 anys - La Casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-les-tres-bessones-l-hombre-de-cromanyo/9788434569225/736452>

Roser Capdevila

Editorial Salvat

- ART:

-Petita història: Editorial Mediterrània

(de 8 a 12 anys - Editorial Mediterrània)

a) de Gaudí - Fina Duran

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-gaudi/>

b) Coll Bardalet - Montserrat Prat i Frigola

<https://www.editorialmediterrania.com/producte/petita-historia-de-coll-bardolet/>

- LITERATURA:

-Montserrat Caballé

(a partir de 7 anys - Editorial La Galera)

<https://www.lagaleraeditorial.com/ca/valenta-com-tu-montserrat-caballe-978-84-246-6527-2#.YWKZOxpBw2w>

Natàlia Cerezo

Editorial La Galera

- CIÈNCIA:

-Marie Curie

(de 9 a 12 anys - La casa del libro)

<https://www.casadellibro.com/libro-marie-curie-catala/9788417254612/6715410>

Isabel Thomas i Anke Weckmann

Editorial Blume

- SENSE CLASSIFICACIÓ D'EDAT:

-La història de la humanitat volums 12

ISBN: 978-84-412-1901-4

-La història de la humanitat volums 13

ISBN: 978-84-412-1902-1

(Enciclopèdia Super 3) ISBN: 978-84-412-1889-5

Enciclopèdia Catalana, SAU

-El món de l'antic Egipte

Federica Magrin

Editorial Vicens Vives

-Pompeia

Peter Connolly

Editorial Barcanova

-El meravellós desembarcament dels grecs a Empúries

Manel Brunet

Editorial AUSA

-L'Antiga Grècia

Stewart Ross

Editorial Molino

-L'Antic Egipte

Stewart Ross

Editorial Molino

-La meva primera història de Catalunya

Marta Luna

Editorial Molino

-Història de Catalunya:

- a) La nit del temps - Gent de mar enllà - Entre dos focs
- b) Fills de roma - Gent de pau, vent de guerra

- c) La marca hispànica - El naixement d'una nació
- d) Oliba, pare de la pàtria - Catalunya nova
- e) Aquestes muntanyes, que tan altes són...- Jaume el Conqueridor
- f) El pont de la mar blava - El "regnes dellà mar"
- g) Una llarga maltempsada - En nou món
- h) Cara i creu de l'imperi dels Àustries - "Guardar-te voldria, perquè amb treball t'he feta"
- i) Defensors de la terra - L'onze de setembre
- j) "De les pedres, pan" - La carrera d'Amèrica
- k) La guerra del francès - Visca la constitució
- l) La renaixença - Fum de progrés
- m) El món dels somnis - L'exposició universal de barcelona
- n) El modernisme - Banderes com flames
- o) "Escolta, espanya...!" - La mancomunitat
- p) La primera dictadura - República i generalitat
- q) La guerra civil - La repressió i l'exili
- r) "La ginesta floreix..."
- s) Llibertat, amnistia i estatut d'autonomia
- t) Som una nació! - Un poble en marxa

Edicions Junior

Joan Amades